

NUTA

BULLETIN

OFFICIAL JOURNAL OF NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION

Regd. No. MAHBIL/2001/4448 : Licensed to post without prepayment No. NR/ATI/78/2001

YEAR : 26 : 2001)

1st August 2002

(No : 14

‘नुटा बुलेटीन’

रौप्य महोत्सवी विशेषांक मालिका

*

विशेषांक पाचवा

*

‘वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती’ सुविधा

विशेषांक

*

*

‘नुटा बुलेटीन’ रौप्य महोत्सवी विशेषांक मालिकेतील आजचा हा पाचवा विशेषांक. या अंकामध्ये
वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती या सुविधेशी संबंधित सर्व शासन निर्णय,
परिपत्रके व त्या बाबतचे महत्वपूर्ण दस्तऐवज प्रसृत
करण्यात आले आहेत.

प्रा. अनिल सोमवंशी, मुख्य संपादक

प्रा. सुभाष गवई, संपादक :

: प्रा.सुशील काळमेघ, प्रकाशक

वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती महत्वाचे दस्तऐवज

अनुक्रमणिका

1. The Maharashtra state services (medical attendance) rules, 1961 (Modified upto 15 November, 1997) **330**
2. Employment on compensionate grounds of near relative of Government Servants who die while in service or who retire prematurely due to serious illness like T.B., Cancer, etc. Government of Maharashtra, General Administration Department, Resolution No. SRV-1076-XII. Sachivalaya, Bombay-400 032, Dated the 23rd April 1976. **331**
3. Employment on compassionate grounds of near relative of Government servants who die while in service or who retire prematurely due to serious illness like T.B. Cancer, etc. Government of Maharashtra, General Administration Department, Resolution No. SRV-1076-XII Sachivalaya, Bombay-400 032, Dated the 21st July 1976 **330**
4. Employment on compassionate grounds of near relative of Government servants who die while in service or who retire prematurely due to serious illness like T.B. Cancer, etc. Government of Maharashtra, General Administration Department, Resolution No. SRV-1077-XI Mantralaya, Bombay-400 032, Dated the 1st April 1977 **330**
5. शासकीय सेवेत असतांना दिवंगत झालेल्या किंवा क्षयरोग, कर्करोग इत्यादी गंभीर आजारांमुळे मुदतपूर्व सेवानिवृत्त झालेल्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या नातेवाईकास नेमणूक देण्याबाबत., महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक एसआरव्ही १०७९/सीआर-२४३/१२-अ मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ दि. ५ ऑक्टोबर १९७९..... **332**
6. शासकीय सेवेत असतांना दिवंगत झालेल्या किंवा क्षयरोग, कर्करोग इत्यादी गंभीर आजारांमुळे मुदतपूर्व सेवानिवृत्त झालेल्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या नातेवाईकास अनुकंपा कारणास्तव नोकरी देण्याबाबत., महाराष्ट्र शासन, सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. एसआरव्ही/१२८०/८५८/सीआर- ३३/१३-अ मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ दिनांक १५ मे १९८० **332**
7. Employment on compassionate grounds of near relative of Government servants who die while in service or who retire prematurely due to serious illness like T.B. Cancer, etc., Government of Maharashtra, General Administration Department, Resolution No. SRV-1280-1958-XIII-A, Mantralaya, Bombay-400 032, Dated the 15th March, 1981 **333**
8. Employment on Compassionate Grounds of near relatives of Government servants who retire prematurely or are removed from service having been declared as permanently incapacitated., Government of Maharashtra, General Administration Department, Resolution No. SRV-1281/ 443/XIII-A, Mantralaya, Bombay-400 032, Dated the 24th March, 1981..... **334**
9. Government resolution, public health department No. MAG-1081 /4907/PAH/9A, Dated 19th October 1983..... **336**
10. Government Resolution, Public Health Department, No. MAG-1084/116/PH-9A, Dated 21st July 1984. **337**
11. Government resolution, public health department No. MAG 1083 /4119/PH-9A, Dated 23rd August 1984..... **335**
12. Government Resolution, Public Health Department No. MAG-1084 /116/PA-9A, Dated 24th August 1984. **338**
13. Government Addendum No. MAG-1081/4907/PH-9A, Public Health Department, Dated 19th October 1984. **339**
14. Guiding principles for reimbursement of Medical expenses to Government Servants for private treatment in emergent circumstances, No. MAG-1084/632/PH-9A, Public Health Department, Mantralaya, Bombay-400 032, Dated 22nd November, 1984. **339**
15. Government Resolution, Public Health Department No. MAG-1082 /419/CR-63/PH-9A, Dated 21st December 1984. **339**
16. Government Circular, Public Health Department, No. MAG-1081/4907/PH-9A, Dated 2nd

January 1985.. 340

17. अशासकीय महाविद्यालये व कृषितर विद्यापीठे यातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना क्षयरोग/कर्करोग झाल्यास विशेष रजा व सेवेत असतांना मृत्यू झाल्यास नजीकच्या नातलगात नोकरी देण्याबाबत क्रमांक : एनटीएस-५८८३/११/१४२५१/पाच-अ शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१. दिनांक :- १९/२/१९८५. 341

18. Guidelines for reimbursement of Medical expenses incurred on medical treatment received abroad and specialists treatment received in India, Government of Maharashtra, Public Health Department, Resolution No. M.G.-1084/4157/CR-156/PH-9-A, Mantralaya, Bombay-400 032, dated 29th April, 1985 341

19. Extension of the benefit of the concessions of medical treatment in Government and Government Authorised Hospitals and reimbursement of medical expenses as admissible to the State Government employees to the teaching and non-teaching staff of the non-agricultural Universities and non-Government Colleges affiliated to them., Government of Maharashtra Education and Employment Department Resolution No. NGC-1279/181280/(206)/UNI-4 Mantralaya Annexe, Bombay 400 032, dated the 4th June 1985. 342

20. शासकीय कर्मचाऱ्यांना वैद्यकीय सुविधा, हृदयावरील शस्त्रक्रिया, मुत्रपिंड रोपण, रक्ताचा कर्करोग व वायुपास कारोनीर शस्त्रक्रियेसाठी अग्रीम मंजूर करणे. महाराष्ट्र शासन, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : एमएजी १०८३/४११९/पीएच९ मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक २१ ऑगस्ट, १९८५. 343

21. कृषितर विद्यापीठे व संलग्न अशासकीय महाविद्यालये यातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना, शासकीय कर्मचाऱ्यांना अनुज्ञेय असलेल्या शासकीय व शासन प्राधिकृत रूग्णालयांमध्ये वैद्यकीय उपचार करून घेणे व वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती, क्रमांक : एनजीसी १९८५/३१३६३ - पाच अ शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण) म.रा. पुणे-१ दिनांक : १९.९.८५ 344

22. अकृषि विद्यापीठातील शासन मान्य अनुदानित पदावरील शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना वैद्यकीय खर्चास मंजूर देणेसंबंधी क्रमांक:युएनआय १०९९/वेदे/विशि-१, शिक्षण संचालनालय, [उच्च शिक्षण], महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१. 345

23. महाराष्ट्र राज्य सेवा वैद्यकीय परिचर्या नियम १९६१., आकस्मिक आजारासाठी खाजगी रूग्णालयात घेतलेल्या औषधोपचाराच्या खर्चाची प्रतिपूर्ती. महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग, परिपत्रक क्रमांक एमएजी-१०८१/४९०७/आरोग्य-९, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक १५ ऑक्टोबर १९८५. 346

24. महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय परिचर्या) नियम १९६१, नियम २(३) खाली कुटुंबाच्या व्याख्येत घटस्फोटित महिलेचा समावेश करण्याबद्दल महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक - एनएजी/१०८५/३७७/आरोग्य-९ मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक :- २५ मार्च १९८६ 346

25. विद्यापीठे व संलग्न अशासकीय महाविद्यालये यातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना शासकीय व शासन प्राधिकृत रूग्णालयांमध्ये वैद्यकीय उपचार करून घेणे व वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती. जा.क्र. प्रअ/अमती/दोन/१०५४/८६ कार्यालय, प्रशासन अधिकारी, उच्च शिक्षण अनुदान, अमरावती विभाग, अमरावती. दिनांक : २२ जुलै १९८६. 347

26. कृषितर विद्यापीठे व संलग्न अशासकीय महाविद्यालये यांतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना शासकीय कर्मचाऱ्यांना अनुज्ञेय असलेल्या शासकीय व शासन प्राधिकृत रूग्णालयांमध्ये वैद्यकीय उपचार करून घेणे व वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती बाबत, जा.क्र.एनजीसी/१९८५/३१३६३/पांच-अ, शिक्षण संचालनालय (उ.शि.)म.रा. पुणे-१. दिनांक १२.११.१९८६. 347

27. महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन निर्णय क्र. एमएजी १०८६/३४४७/आरोग्य-९ मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक :- ३० जुलै, १९८७ 349

28. महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन निर्णय क्र. एमएजी १०८६/४९०७/आरोग्य-९ मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक १.९.१९८७ 350

29. तात्काळ परिस्थितीत खाजगी रूग्णालयात घेतलेल्या वैद्यकीय उपचाराच्या खर्चाची प्रतिपूर्ती. सुधारीत वेतनमानाप्राप्ते वैद्यकीय प्रतिपूर्तीचे सुधारीत प्रमाण..... महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक एमएजी-१०८९/६०८/आरोग्य-९, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ दि. १२ ऑक्टोबर १९८९. 350

30. कृषितर विद्यापीठे व संलग्न अशासकीय महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना, प्राधिकृत रूग्णालयांमध्ये वैद्यकीय उपचार करून घेणे व वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती. विकल्प देण्याची मुदत वाढ. महाराष्ट्र शासन शिक्षण व सेवा योजन विभाग शासन निर्णय क्रमांक : एनजीसी १२८९/[१५२९] विशि-४ मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक ७ नोव्हेंबर, १९८९. 351

31. सु.मो. इनामदार, शिक्षण सह संचालक अ.शा. क्रमांक : एनजीसी/१०८७/२३६७०/५-अ,(मो) शिक्षण संचालनालय, उ.शि.प.रा.पुणे. (उ.शि.) दिनांक २० डिसेंबर १९८९ 351

32. वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्ती करीता अशासकीय अनुदान तत्वावरील महाविद्यालयातील कर्मचाऱ्यांना अनुदान मंजूर करण्याबाबत क्रमांक : एनजीसी/१९९०/५११४१/८-अ, शिक्षण संचालनालय, (उ.शि.) म.रा. पुणे-१ दिनांक : १६.८.१९९०. 352

33. शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या मुलांमध्ये किंवा मुलींमध्ये मनोविकृती किंवा मानसिक दुर्बलता इत्यादी निर्माण झालेली असल्यास त्यांना संपूर्ण हयातभर कुटुंब निवृत्तीवेतन देण्याबाबत. महाराष्ट्र शासन, वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : कुनिवे १०९०/११/सेवा-४, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक १६ मे १९९०..... **352**
34. महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम १९६१, प्रसुतीसाठी झालेल्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती मिळण्याबाबत. महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन निर्णय क्रमांक एमएजी १०९०/६९३, आरोग्य मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक : ३१ मे, १९९१ **352**
35. खाजगी रूग्णालयात शस्त्रक्रियेसाठी उपचाराकरीता रूग्णाच्या नावावर एका वेळी दोन कक्ष न देण्यासंबंधी.... महाराष्ट्र शासन शासन निर्णय क्र. एमएजी १०९१/३५३५/सीआर-२११/९१/आरोग्य-७ सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ दिनांक १७ फेब्रुवारी १९९२..... **353**
36. अधीक्षक अभियंता पाटबंधारे मंडळ विभाग, नांदेड यांचे पत्र वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती मिळणेबाबत..वै. प्र/मार्गदर्शक/८१/१९९२ संचालनालय, आरोग्य सेवा, महाराष्ट्र शासन, मुंबई दिनांक : १६ मार्च १९९२..... **353**
37. सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्र. एमएजी १०९२/१६९२/सीआर-२३३/९२/आरोग्य-७ दिनांक १९ डिसेंबर १९९२..... **353**
38. शासकीय कर्मचाऱ्यांनी आकस्मिक निकडीच्या परिस्थितीत घेतलेल्या खाजगी रूग्णालयातील आंतररूग्ण उपचाराच्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्तीची कमाल मर्यादा वाढविण्याबाबत. महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन निर्णय क्रमांक : एमएजी /१०९१/३४५६/सीआर-३२०/९१/आरोग्य-७ मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक : १४ जानेवारी, १९९३ **354**
39. महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्र. एमएजी १०९१/२५२०(सीआर-२२१/९१)/आरोग्य-७ मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ दिनांक २४ फेब्रुवारी, १९९३..... **354**
40. आरोग्य सेवा परिपत्रक का.क्र.जि.श.चा सारू/वैद्यकीय ११७७५.८०१ कार्यालय जिल्हा शल्य चिकीत्सक सामान्य रूग्णालय, अमरावती दिनांक :- ३०.१०.९५ **355**
41. शासकीय कर्मचाऱ्यांना वैद्यकीय सुविधा हृदय शस्त्रक्रियांची प्रकरणे, हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया, अँजिओप्लास्टी शस्त्रक्रिया, मुत्रपिंड प्रतिरोपण शस्त्रक्रिया रक्ताचा कर्करोग यावरील औषधोपचार, किंमती औषधे, उपकरणे इत्यादीसाठी लागणारा खर्च भागविण्यासाठी मिळणाऱ्या कमाल रू. ४५,००० अग्रीमाची मर्यादी रू. ७५,००० पर्यंत वाढविण्याबाबत. महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन निर्णय क्रमांक : एमएजी १०९५/सीआर ४५/आरोग्य-७ मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक : १५ नोव्हेंबर, १९९७..... **355**
42. अकृषी विद्यापीठे व संलग्न अशासकीय महाविद्यालये यातील शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना, शासकीय कर्मचाऱ्यांना अनुज्ञेय असलेल्या शासकीय व शासन प्राधिकृत रूग्णालयांमध्ये वैद्यकीय उपचार करून घेणे व वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती. क्रमांक : एनजीसी-१०९८/वे.प्र./म.वि-३ शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१ दिनांक :- ११ ऑगस्ट १९९८ ... **356**
43. वैद्यकीय देयके प्रमाणित करण्याबाबत. आरोग्य सेवा जा.क्र. सारूण/वै.दे/६३५९-९९/९९ कार्यालय, जिल्हा शल्य चिकित्सक सामान्य रूग्णालय, अमरावती दिनांक :- २२.४.९९ **357**
44. महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम १९६९ आकस्मिकता उद्भवणाऱ्या २३ गंभीर आजारावर खाजगी रूग्णालयात विशिष्टोपचारावरील वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती..... सुधारित वेतनगट आणि दराबाबत..... महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन निर्णय क्रमांक एमएजी-१०९९/ प्र.क्र. ४०/आरोग्य-३ मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ दिनांक : २९ जुलै, १९९९..... **358**
45. विद्यापीठे व संलग्नित अनुदानित महाविद्यालये शासकीय कर्मचाऱ्यांप्रमाणे सुविधा १. रजा २. वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती ३. अतिरिक्त कामाबद्दल वेतन ४. आगावू वेतनवाढी ५. कालबद्ध पदोन्नती ६. अनुकंपा तत्वावर नोकरी. महाराष्ट्र शासन उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग शासन निर्णय एनजीसी १२९९/४८७१/विशि- ४ मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२ दिनांक :- २८ जानेवारी, २००० **360**

(9)

THE MAHARASHTRA STATE SERVICES (MEDICAL ATTENDANCE)

RULES, 1961

(Modified upto 15 November, 1997)

1. (1) These rules may be called the Maharashtra State Services (Medical Attendance) Rules, 1961.

(2) They shall extend to the whole of the Maharashtra State.

(3) They shall come into force from 1st June 1961 from which date, the Government Servants Medical Attendance Rules and Orders of the former States of Bombay, Madhya Pradesh and Hyderabad, as applicable to Government Servants of Maharashtra State, shall stand repealed.

2. In these rules unless there is anything repugnant in the subject or context--

(1) "Patient" means a Government Servant or any member of his family.

(2) "Government Servant" means any person employed by the Government of Maharashtra on a fulltime basis whether permanent or temporary, except staff employed on daily-wages, and includes--

(a) A Government servant on leave or under suspension;an

(b) An Honorary Medical Officer at any Government Hospital.

(3)

Recruitment

Employment on compassionate grounds of near relative of Government servants who die while in service or who retire prematurely due to serious illness like T.B., Cancer, etc.

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

General Administration Department,
Resolution No. SRV-1076-XII
Sachivalaya, Bombay-400 032,
Dated the 21st July 1976

Read :- Government Resolution, General Administration Department No. SRV-1076-XII, dated the 23rd April, 1976...

Resolution : Government is pleased to direct that the following proviso may be added below principle No. 7 in the Annexure to Government Resolution, General Administration Department No. SRV- 1076-XII, dated the 23 rd April 1976, namely :-

"Provided that until further orders, appointments under the Scheme to the ministerial posts of Clerks, Clerk-typists, Typists, Stenographers etc. in Government offices in Greater Bombay shall also be made in consultation with the Maharashtra Public Service Commission without the relatives being required to appear for the competitive examination held for recruitment to such posts."

2. All Departments of the Secretariat and Heads of Departments and Offices in Greater Bombay are requested that they should take steps to refer such cases to the commission in consultation with the General Administration Department as early as possible.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

M.S. Mokashi
Under Secretary to Government.

(3) "Family" means Government Servant's wife or husband, legitimate and step children, parents, unmarried sisters and brothers below the age of 18, if residing with him/her and wholly dependent on him/her.

(4) "Authorised medical Attendant" means--

(a) In respect of a Government servant whose pay is not less than Rs.500 per month, as also any other Gazetted Officers in Bombay, Superintendent of the Government Hospitals in Bombay or any other officer authorised by him in this behalf, and, in the mofussil, the civil surgeon or the District Medical Officer, as the case may be, or any other officers authorised by them in this behalf.

(b) In respect of non-gazetted Government servants whose pay is more than Rs. 150 per month but less than 500 per month, a M.M.S. Class II Officer in the Station or at the District Headquarters.

(c) In respect of a Government servant whose pay is Rs. 150 per month or less, M.M.S. Class III office of M.M.S.

(8)

Recruitment

Employment on compassionate grounds of near relative of Government servants who die while in service or who retire prematurely due to serious illness like T.B., Cancer, etc.

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

General Administration Department,
Resolution No. SRV-1077-XI
Mantralaya, Bombay-400 032,
Dated the 1st April 1977

Read :- i) Government Resolution, General Administration Department No. SRV-1076-XII-dated the 23rd April 1976.

ii) Government Resolution, General Administration Department No. SRV-1076-XII, dated the 21st July, 1976.

Resolution :- In partial modification of principles (5) in the Annexure to Government Resolution, General Administration Department No. SRV-1076/XII, dated the 23rd April 1976, Government is pleased to delegate the powers of appointments on compassionate grounds of the relatives of the Government Servants who die while in service or who retire prematurely due to serious illness etc. to the Heads of Departments/Office who are the appointing authorities in respect of the respective cadres. Government is accordingly pleased to direct that the Heads of Departments/Offices should take necessary action to make appointments on compassionate grounds in cases which satisfy the provisions of the said Government Resolution.

Government is also pleased to direct that an unmarried sister and a brother staying with the Government servant and entirely dependent upon him may also be considered for employment if none of the relatives viz. the wife/widow/son/unmarried daughter is in a position to serve.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

V.S. Dalvi
Section Officer,
General Administration Department.

Class III(A) in or near the Station.

Note 1 :- In a station where there are two or more Officers in M.M.S. Class II, M.M.C. Class III (A) the senior most of these officers shall be the Authorised Medical Attendant for the purpose of clauses(b) and (c) of sub-rules (4).

Note 2 :- In station where there is only one Authorised Medical Attendant of any of the above three categories he shall be the competent Authorised Medical Attendance for any Government Servant in need of medical attendance and treatment at that Station.

Note 3 :- The Authorised medical Attendant of a Government Servant shall be determined with reference to the place within the State of Maharashtra at which he or a mem-

ber of his family falls, ill, whether it be his place of posting or place of causal stay or the place where he may be spending his leave.

(5) "Government Hospital" means any Government Hospital / Dispensary / Maternity Home / Primary Health Centre solely under the control of Government, subsidised medical practitioners Centre and any state aided Hospitals/ Dispensary/ Maternity Home and includes and military hospital where any of the aforesaid institutions is not available.

(6) "Medical Attendance" means attendance by the Authorised Medical Attendant at a Government Hospital or at the residence of the patient if the patient is not a condition to attend the Government Hospital or at the consulting room of the Authorised Medical Attendant, if previously agreed to by him and includes,-

(2)

Recruitment

Employment on compassionate grounds of near relative of Government Servants who die while in service or who retire prematurely due to serious illness like T.B., Cancer, etc.

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA : GENERAL ADMINISTRATION DEPARTMENT,
Resolution No. SRV-1076-XII. : Sachivalaya, Bombay-400 032,
Dated the 23rd April 1976.

RESOLUTION

Government had under consideration the question of providing employment on compassionate grounds to a near relative of a Government Servant who dies while in service or who retires/ prematurely due to serious illness like T.B., Cancer, etc. Government is now pleased to direct that requests of such persons for employment on compassionate grounds may be regulated according to the principles mentioned in the Annexure to this Resolution.

2. Appointments already made on compassionate grounds to ministerial posts in Government offices in Greater Bombay within the purview of the Maharashtra Public Service Commission will have to be regulated in accordance with the provisions of principle No. 7. The departments of the Secretariat, should, therefore take steps to refer such cases to the Commission in consultation with the general Administration Deptt. as early as possible.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

M.S. Mokashi
Under Secretary to Government.

*Acompaniment to government resolution, general administration department
no. SRV-1076-XII, dated the 23rd April 1976.*

ANNEXURE

Principles to regulate employment on compassionate grounds of near relatives of Government Servants who die while in service or who retire prematurely due to serious illness.

1. These principles shall apply to all offices of the State Government.

2. (a) Only the wife/widow/son/unmarried daughter of the Government Servant (hereafter called relative) will be eligible to be considered for employment, if one of these relatives is in a position to serve, a brother of the Government Servant entirely dependent upon him may be considered for employment.

(b) The benefit of employment will be available only to one relative.

3. The employment will be in Class III or Class IV post according to the qualifications and age of the relative. The qualifications and the age limit prescribed for the post of employment will be strictly adhered to except that, in the case of a wife/widow/, the age limit may be relaxed upto 45 years.

4. If none of the relatives is educationally qualified on the date of the death of the Government Servant or his retirement, a relative who acquires the qualifications within 3 years from the date may be given employment, provided he/she is within the age limit prescribed for the post subject to relaxation mentioned in paragraph 3 above.

5. Applications for employment must be made to the Chief Secretary to Government, General Administration Department, through the Head of the Department/office in which the Government servant was last employed. The head of Department/office should send the application with his remarks to the Administrative Department concerned, which will refer it to the General Administration Department. The applications must be submitted within

one year from the date of death or retirement of the Government Servant or the date of acquiring the necessary educational qualification if none of the relatives is educationally qualified at the time of his death/retirement. Applications made thereafter will not be entertained.

6. A relative of the deceased Government servant will not be eligible for the benefit of employment if the family has :-

(i) received a net amount of more than Rs. 30,000/- by way of provident fund, insurance, Death-cum-retirement Gratuity etc., after deducting his personal outstanding dues such as Government loans, Loans of Co-operative Societies, Banks, etc.

or

(ii) an income from all sources including immovable property, family pension etc. of more than Rs. 300/- per mensem.

or

(iii) at least one member whose income is over Rs. 300/- per mensem.

NOTE :- "Family" includes the wife or widow of the deceased Government servant his sons and unmarried daughters and brothers who are/were entirely dependent on him.

7. Appointments under the Scheme to the posts of assistants in the Departments of secretariat shall be made in consultation with the Maharashtra Public Service Commission without the relatives being required to appear for the competitive examination held for recruitment to such posts. Appointments on compassionate grounds to all other Class III and Class IV Posts in the State Service have been excluded from the purview of the State Selection Board and shall therefore, be made on a priority basis without reference to the State Selection Board.

(a) Such pathological, bacteriological, radiological or other methods of examinations and investigation for the purpose of diagnosis as are available in any Government Hospital or Government Laboratory and considered necessary by the Authorised medical attendant; and

(b) Such consultation with a Government specialist i.e. an Honorary Medical Officer attached to a Government Hospital or any other Medical Officer in the service of Government or, in the absence of such, any other specialist as the Authorised Medical Attendant may certify to be necessary to such extent and in such manner as the specialist or medical officer may, in consultation with the authorised medical attendant determine.

(7) "Treatment" means use of all medical and surgical facilities available at the Government Hospital in which the patient is treated and includes. -

(a) employment of such pathological, a bacteriological, radiological or other methods of investigation etc., as are considered necessary by the Authorised medical Attendant.

(५)

शासकीय सेवेत असतांना दिवंगत झालेल्या किंवा क्षयरोग, कर्करोग इत्यादी गंभीर आजारांमुळे मुदतपूर्व सेवानिवृत्त झालेल्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या नातेवाईकास नेमणूक देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन : सामान्य प्रशासन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक एसआरव्ही १०७९/सीआर-२४३/१२-अ
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ : दि. ५ ऑक्टोबर १९७९.

शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. एसआरव्ही/१०७६/ बारा दि. २३ एप्रिल १९७६ पहावा.

शासन निर्णय :- शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. एसआरव्ही/१०७६/बारा दिनांक २३ एप्रिल १९७६ च्या जोडपत्रातील ६ व्या अटीमध्ये विहित केलेल्या आर्थिक मर्यादा सुधारण्याचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता. सदरहू अट खालीलप्रमाणे सुधारण्यात यावी असा शासनाने निर्णय घेतला आहे :-

‘दिवंगत सरकारी कर्मचारी किंवा क्षयरोग, कर्करोग इत्यादी गंभीर आजारांमुळे मुदतपूर्व सेवानिवृत्त झालेला शासकीय कर्मचारी याचा नातेवाईक नोकरीचा लाभ मिळण्यास अपात्र ठरेल जर-

१) कुटूंबास भविष्य निर्वाह निधी, विमा, मृत्यु-नि-सेवानिवृत्ती उपदान इत्यादी मधून त्याची वैयक्तिक कर्जे. उदा. सरकारी कर्ज, सहकारी संस्था, बँका इत्यादींचे कर्ज वजा जाता एकूण रक्कम रु. ४५,०००/- पेक्षा जास्त मिळाली असेल.

किंवा

२) स्थावर मालमत्ता, कुटूंब वेतन वगैरे धरून सर्व साधनांपासून मिळणारे कुटूंबाचे मासिक उत्पन्न रु. ५००/- पेक्षा जास्त असेल.

किंवा

३) कुटूंबातील कमीत कमी एका व्यक्तीचे मासिक उत्पन्न रु. ५००/- पेक्षा जास्त असेल.

टीप : दिवंगत शासकीय कर्मचाऱ्याची विधवा किंवा गंभीर आजारांमुळे मुदतपूर्व सेवा निवृत्त झालेल्या शासकीय कर्मचाऱ्याची पत्नी, त्याची मुले. अविवाहित मुली/बहिणी आणि भाऊ जे त्याच्यावर सर्वस्वी अवलंबून होते/ आहेत यांचा कुटूंबात समावेश होतो.

२. हे आदेश निर्गमित होण्यापूर्वी जी प्रकरणे निकालात काढण्यात आलेली आहेत ती पुनः विचारात घेण्यात येऊ नयेत.

३. हा शासन निर्णय अनौपचारिक संदर्भ क्र. सीआर/५२६/७९/ एसईआर-७ दिनांक २२ ऑगस्ट १९७९ यानुसार वित्त विभागाच्या सहमतीने काढण्यात आला आहे.

राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

चं. वा. सराफ

सहाय्यक सचिव, महाराष्ट्र शासन

(b) Supply of such medicines, special or ordinary, vaccines, sera other therapeutic substances as are ordinarily available in Government Hospitals in the State;

(c) Supply of such medicines, vaccines, sera or therapeutic substances, as are not ordinarily available in Government Hospitals, as the Authorised medical Attendant may certify in writing to be essential for the recovery or for the prevention of deterioration in the condition of the patient;

(d) Such accommodation in general wards as is ordinarily provided in the Hospital to which the patient is admitted.

Note :- If special accommodation is available in the hospital and if the patient desires to avail of such special accommodation he may be provided with special accommodation provided that he undertakes to pay 50 percent of the charges for such accommodation, whether inclusive or exclusive of diet.

(e) Such nursing facilities as are ordinarily provided to in patients by the Hospitals.

Note :- In a Government Hospitals where the nursing staff employed is inadequate for the proper nursing of a patient or if the condition of the patient requires special nursing facilities and Authorised Medical Attendant may at his discretion engage an extra nurse for such period as he considers necessary.

(f) Such diet as is ordinarily provided to other patients in the Hospital.

(g) Confinement of a female patient.

(h) Blood transfusion service.

(i) Dental treatment subject to the rules regarding the levy of fees for dental treatment as prescribed under the rules for the levy of fees in Government and State aided Hospitals and Dispensaries in the State of Maharashtra.

(j) Provision of ambulance service, whenever necessary, for the transport of the patient to the Hospital.

(8) "State" means the State of Maharashtra.

3. (1) A patient shall be entitled free of charge to medi-

(६)

शासकीय सेवेत असतांना दिवंगत झालेल्या किंवा क्षयरोग, कर्करोग इत्यादी गंभीर आजारांमुळे मुदतपूर्व सेवानिवृत्त झालेल्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या नातेवाईकास अनुकंपा कारणास्तव नोकरी देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन : सामान्य प्रशासन विभाग,
शासन निर्णय क्र. एसआरव्ही/१२८०/८५८/सीआर-३३/१३-अ
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ : दिनांक १५ मे १९८०

शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग क्र. एसआरव्ही/१०७६/बारा दि. २३ एप्रिल १९७६ पहावा.

शासन निर्णय :- शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. एसआरव्ही/१०७६/बारा दिनांक २३-४-१९७६ या जोडपत्रातील अट क्रमांक-३ अंशतः सुधारून शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे :-

शासकीय सेवेत असतांना दिवंगत झालेल्या किंवा क्षयरोग यासारख्या गंभीर आजारांमुळे अकाली निवृत्त झालेल्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या कुटूंबास संबंधित पदासाठी विहित केलेले वय किंवा शैक्षणिक अर्हता प्राप्त केली नसल्यामुळे कोणतीही व्यक्ती अनुकंपा कारणास्तव नोकरी मिळण्यास पात्र नसेल आणि संबंधित शासकीय कर्मचाऱ्याची विधवा/ पत्नी अनुकंपा कारणास्तव नोकरी मिळण्यासाठी विहित केलेल्या अटीपेकी शैक्षणिक अर्हतेबाबतची अट खेरीज करून इतर अटीची पूर्तता करित असेल तर, तिला फक्त चतुर्थ श्रेणीतील पदावर नोकरी देण्यासाठी शैक्षणिक अर्हता शिथिल करण्यात यावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

चं. वा. सराफ

सहाय्यक सचिव, महाराष्ट्र शासन

cal attendance.

(2) When the patient is entitled to free medical attendance under sub-rule (1) any amount paid by him on account of such attendance shall be reimbursed to the Government Servant by the Government on production of a certificate in writing by the Authorised Medical Attendant.

Note :- In case the Authorised medical Attendant considers that the attendance at the residence of a patient is likely to continue for more than 10 days, the Authorised Medical Attendant shall direct the patient to the nearest Government Hospital where necessary facilities for the treatment of the patient are available.

4. (1) If an authorised medical attendant is of the opinion that the condition of a patient is of such a nature as to require medical attendance by some person other than himself he may, in Bombay, with the previous approval of the Director of Health Services with the Government of Maharashtra. Bombay and in the mofussil, with the previous approval of the Civil Surgeon of the District concerned, and in case the civil Surgeon himself is the Authorised Medical Attendant, with the previous approval of the Deputy Director of Health Services of the Division concerned, which shall be obtained in writing.-

(a) Send the patient to the nearest Government Specialist or any other Medical Officer by whom in his opinion medical attendance is required for the patient; or

(b) if the patient is too ill to travel, summon such specialist or other Medical Officer to attend upon the patient.

Note :- In case obtaining such prior permission is likely to result in delay involving danger to the health of the patient the Authorised Medical Attendant may take action as in (a) and (b) of this sub-rule and send a subsequent report

to his superior officer immediately.

(2) A patient send under clause (a) of sub-rule (1) to the nearest Government Specialist of any other Medical Officer shall on production of a certificate in writing from the Authorised Medical Attendant in this behalf be entitled to travelling allowance for journeys to and from the place of the patient.

(3) A Government Specialist or any other Medical Officer summoned under clause (b) of the sub-rule (1) shall on production on a certificate in writing from Authorised Medical Attendant in this behalf, be entitled to travelling allowance for journeys to and from the place of the patient.

(4) A Government Specialist or other Medical Officer may be paid such fees for consultation as are considered to be reasonable by the Authorised Medical Attendant if the patient is examined by him at his consulting room or at the residence of the patient.

5. (1) When the place at which the patient falls ill is not the headquarters of the Authorised Medical Attendant.

(a) the patient shall be entitled to travelling allowance for journeys to and from such headquarters.

(b) the Authorised Medical Attendant shall attend the patient at the place where he falls ill, if the patient is too ill to travel and the Authorised Medical Attendant shall be entitled to travelling allowance to and from that place.

(2) (i) Applications for travelling allowance under clause (a) of sub-rule (1) shall be accompanied by a certificate from the Authorised Medical Attendant stating that the medical attendance was necessary.

(ii) Applications for travelling allowance under clause (b) of sub-rule (1) shall be accompanied by the certificate

(6)

Recruitment

Employment on compassionate grounds of near relative of Government servants who die while in service or who retire prematurely due to serious illness like T.B. Cancer, etc.

**GOVERNMENT OF MAHARASHTRA : GENERAL ADMINISTRATION DEPARTMENT,
Resolution No. SRV-1280-1958-XIII-A, : Mantralaya, Bombay-400 032,
Dated the 15th March, 1981**

Read : Government Resolution, General Administration Department, No. SRV-1076-XII, dated the 23rd April, 1976.

Government Resolution, General Administration Department No. SRV- 1076-XII, dated the 21st July, 1976.

Government Resolution, General Administration Department, No. SRV- 1077-X-A, dated the 1st April, 1977.

Government Resolution, General Administration Department, No. SRV- 1079-CR-243-XIII-A, dated the 5th October, 1979.

Government Resolution, General Administration Department, No. SRV- 1280-858-CR-33-XIII-A, dated the 15th May, 1980.

CIRCULAR :- Government has sanctioned the scheme of providing employment on compassionate grounds to the near relatives of Government Servants who die while in service or who retire prematurely due to serious illness like T.B., Cancer, etc. The basic idea underlying this scheme is to provide immediate employment to the bereaved family of the Government Servants so that the dependents get financial relief.

2. One of the impediments in the successful operation of this scheme is the difficulty that the cadre of class III employees in certain departments is a regional cadre. The Head of the Department who happens to be in the overall incharge of the establishment matters in many cases offers employment to the near relatives of such deceased Government servants in altogether different regions, considerably way from the home town of the deceased. In effect, therefore, the near relatives do not get the real benefit of the scheme because in the meagre salary the affected family cannot maintain two establishments and the very purpose of the scheme which would lend support to the family of the deceased is defeated. A few instances were noticed in which the near relatives of the deceased fulfilled all the prescribed conditions but they were deprived of the actual employment for want of vacancies in the respective offices. In one case an appeal to Chief Secretary was made on behalf of a widow to find out whether there was any vacancy in the clerical cadre in any of the Government offices situated in Nagpur writing to the Divisional Commissioner, Nagpur. Here also, the response was not encouraging and the widow was after quite some time absorbed in the establishment of the deceased Government Servant. Non-availability of vacancies in such cases is really acting as a bar in the smooth implementation of this scheme.

This question has been considered at length and it has been decided that such eligible relatives should be given employment in other Government Offices in the Region or District, if the concerned office has no vacancy.

These instructions are brought to the notice of all Government Departments/offices for guidance and necessary action.

V.S. Fadnavis
Deputy Secretary to Government.

* * * * *

by the Authorised Medical Attendant stating that the patient was too ill to travel.

6. If the patient is required to travel to any other place for medical Attendance under rules 4 and 5 and if the Authorised medical Attendant considers that it would be unsafe for him to make the journey unattended, the Authorised Medical Attendant may either himself accompany, the patient to his destination or arrange to send some other attendant with the patient. The attendant, if a Government servant, shall be deemed to have been travelling on duty and may draw travelling allowance for the outward and return journey as for a journey on tour and if not Government Servant, shall be entitled to actual single fare of the appropriate class in which the patient travels of a lower class by which the attendant actually travels.

7. (1) Travelling Allowance for journeys undertaken under rules 4 and 5 shall be at the rates admissible to a Government Servant when on tour.

(2) A member of the family of a Government Servant shall be entitled to travel by a class by which the Government servant himself is entitled to travel.

(3) A Specialist other than a Government Medical Officer summoned to attend the patient shall be entitled to travelling allowance of such rates as are considered reasonable by the Authorised Medical Attendant according to the status of the specialist.

8. (1) A patient shall be entitled free of charge to treatment.

(2) Where an Authorised Medical Attendant considers it necessary that the patient should be treated as an indoor

patient in a hospital, he should be sent for such treatment to a Government Hospital, where facilities for the required treatment are available. The patient shall be entitled to free treatment in such hospital.

(3) If the required facilities are not available in a Government Hospital in the district where the patient falls ill or if there is no accommodation available in the Government Hospital where the patient falls ill, or if the staff of the said hospital is overworked, the Authorised Medical Attendant shall, with the previous approval of the Civil surgeon of the District concerned, and in case the Civil Surgeon is himself the Authorised Medical Attendant, with the previous approval of the Deputy Director of the Health Services of the Division concerned, which shall be obtained in writing unless the delay involved entails danger to the health of the patient, send the patient to such Government or non-Government Hospital at or near the place even though it may be outside the district, as can in opinion of the Authorised Medical Attendant provide the necessary treatment.

4) Where an Authorised Medical Attendant considers that it is absolutely essential in the interest of the patient that he should be sent to a non-Government Hospital, which provides special type of treatment which is not available at a Government Hospital, he shall, in Bombay, with the previous approval of the Director of Health Services with the Government of Maharashtra, and, in the mofussil, with the previous approval of the Civil Surgeon of the District concerned, and in, the case the Civil Surgeon himself is the authorised medical attendant, with the previous approval of the Deputy Director of Health Services of the Division concerned, which should be obtained in writing unless the delay involved entails danger to the health of the patient, send the patient, to the nearest non-Government Hospital recognised by Government for specialised treatment.

(5) Any amount spent by the Government Servant for treatment to which he or a member of his family is entitled without charge under sub-rules (1), (2), (3) and (4) shall be reimbursed to the Government Servant by Government on production of the necessary certificate from the Authorised Medical Attendant and the vouchers in support of his claim, provided that only the amount as is considered to be reasonable by the Authorised Medical Attendant shall be reimbursed by the Government.

9. (1) If the Authorised Medical Attendant is of the opinion that owing to the absence or remoteness of a suitable Government Hospital or due to the severity of the illness, a patient cannot be given treatment as provided in sub-rule (2) of rule 8, the treatment may be administered at the residence of the patient.

(2) When a patient receive treatment at his residence under sub-rule (1) he shall be entitled to receive towards the cost incurred by him on such treatment, excluding the cost of diet, on production of a certificate of the Authorised Medical Attendant and on the production of vouchers, a sum equivalent to the cost of such treatment as he would have been entitled to receive free of charge under sub-rule (2) of rule 8.

(3) Claims for amount admissible under sub-rule (2) shall be accompanied by a certificate in writing by the Authorised Medical Attendant stating--

(a) the reasons for the opinion referred to in Sub-rule (1); and

(b) the cost of the treatment referred to in Sub-rule (2).

10. All medicines prescribed by Authorised Medical Attendant shall, as far as possible be dispensed at a Government Hospital or dispensary at the station where the patient is treated;

Provided that when any medicines, vaccines, sera or other therapeutic substances are not ordinarily available at any such hospital, Government Servant may purchase of same in the first instance and the cost thereof shall be reimbursed to him by Government on production of a certificate from the Authorised Medical Attendant and also the necessary vouchers.

(C)

Recruitment

Employment on Compassionate Grounds of near relatives of Government servants who retire prematurely or are removed from service having been declared as permanently incapacitated.

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

General Administration Department,
Resolution No. SRV-1281/443/XIII-A,
Mantralaya, Bombay-400 032,
Dated the 24th March, 1981.

Read :- (1) Government Resolution, General Administration Department No. SRV-1076/XII, dated the 23rd April 1976.

(2) Government Resolution, General Administration Department, No. SRV-1076/XII, dated the 21st July 1976.

(3) Government Resolution, General Administration Department, No. SRV-1077/XA, dated the 1st April 1977.

(4) Government Resolution, General Administration Department, No. SRV-1079/CR-243/XIII-A, dated the 5th October 1979.

(5) Government Resolution, General Administration Department, No. SRV-1280/858/CR-33/XIII-A, dated the 15th May 1960.

RESOLUTION :- Government directs that the scheme of providing employment on compassionate grounds to near relatives of government servants who die while in service or who retire prematurely due to serious illness like T.B., Cancer, etc. should be made applicable to cases where the Government Servants concerned are made to retire prematurely or are removed from service having been declared as permanently incapacitated on account of mental or bodily infirmity for further service, by the competent medical authority.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

Smt. M. S. Karande,
Desk Officer,
General Administration Department.

* * * * *

Note :- Reimbursement of the cost of preparations which are not medicines, but not primarily foods, tonics or toilet preparations will not be admissible under this rules. For determining whether the preparations are food, tonics or toilet preparation the list prepared by the Government of India for its employees shall be adopted.

11. (1) All claims or reimbursement admissible under these rules shall be submitted to the controlling authorities of the Government servant concerned within six months from the date of the completion of medicine attendance or treatment, and shall be debited to the head of account to which the allowances and honoraria of the Government Servants concerned is debited.

(2) All claims for reimbursement shall be countersigned by the controlling authorities who are empowered to the countersign the travelling allowance bilots of the Government Servant concerned. All such claims shall be supported by the necessary bills, vouchers, certificate, etc. The controlling Officers shall satisfy themselves that the claims are admissible under the rules before countersigning them.

12. (1) Charges for services rendered in connection with, but not included in medical attendance on or the treatment of a patient entitled to medical attendance and treatment free of charge under these rules, shall determined by the

Authorised Medical Attendant and paid by the patient.

(2) If any question arises as to whether any service is included in medical attendance or treatment, it shall be referred to the Director of Health Services with the Government of Maharashtra who if necessary, may refer it to Government. The decision of Government shall be final.

13. The Government of Maharashtra has entered into reciprocal arrangements, with the Government of Uttar Pradesh, Madhya Pradesh and Orissa, for Free Medical attendance and treatment of Government Servants at the Hospitals of the respective Governments subject to the following conditions :-

(1) that free medical treatment (excluding the cost of special medicines) shall be limited to cases where a servants of one Government happens to fall ill when stationed in or travelling on duty through the territory of other States;

(2) that it shall not extend to cases of Government servants while on leave in any other State or to those who of their own choice undertake, journeys into another State in order to consult a particular medical officer or to be treated in a particular institution.

* * * * *

(99)

**GOVERNMENT RESOLUTION, PUBLIC HEALTH DEPARTMENT
NO. MAG 1083 /4119/PH-9A, DATED 23RD AUGUST 1984.**

Resolution :- With a view to liberlising the guidelines for the reimbursement of medical expenses in Government Services in cases of private treatment in emergent circumstances, Government has specified certain ailments as emergency cases for the purpose of claiming medical expenses for indoor treatment in private hospital vide Government Resolution, Public Health Department No. MAG 1081/4907-PH-9A, dated the 19th October 1983. However, many a time, in major operations such as Heart or Kidney, it becomes absolutely essential to purchases high cost appliance like valves etc. These expenses are beyond the means of Government Servants. The question of sanctioning advance to Government servants for the above purposes, was therefore, under consideration of Government some time past.

2. In order, to give further relief to Government servants, Government is now pleased to direct the an advance upto a limit of Rs. 10,000 (Rs. ten thousand only) or the actual cost of the appliances and costly medicines whichever is less may be sanctioned to Government servants in cases of Heart Operation or Kidney Transplantation, for purchasing them. The rules for sanctioning the advance are contained in the Annexure to this Resolution.

3. This Government Resolution issues with the concurrence of the Finance Department vide its unofficial reference No. CR-503/84/SER- 5, dated the 11th April, 1984.

Annexure to Government Resolution, Public Health Department No. MAG 1083/4119/PH-9 A, dated 23rd August, 1984.

Rule 1 :- (a) This advance will be sanctioned to those Government servants who are entitled to reimbursement of Medical expenses under MSS(MA) Rules, 1961.

(b) The temporary Government Servants shall be required to give two sureties of permanent Government Servants.

Rule 2 :- An advance will be sanctioned only for the purchase of appliances and costly medicines which are reimbursable to Government servants under M.S.S.(MA) Rules, 1961.

Rule 3 :- A Government servant alongwith his application for advance, is required to furnish a certificate from the Government Hospital, tressing the necessity for operation and probable expenditure which , the Government servant has to incur on purchase appliances, medicines, etc.

Exception --

"Certificate from the authority of the concerned private hospital, could also be accepted, provided it is accompanied by a certificate from the Authorised Medical Attendant in Government Hospital, to the effect that similar treatment is not available in Government Hospital".

Rule 4 :- The advance will be sanctioned upto Rs. 10,000/- or the approximate cost on purchase of appliances, costly medicines etc. whichever is less.

Rule 5 :- It will be responsibility of the Head of Officer to see that the advance has been utilised for the purpose for which it was sanctioned.

Rule 6 :- (a) The advance will be recovered within a period of six months from the date of its sanction and shall be recovered from the reimbursement bill payable to the Government Servant.

(b) If the whole amount of the advance is not recovered from the reimbursement bill, the remaining amount shall be recovered from the Pay of the Government Servant or other dues payable to him on single instalment.

Rule 7 :- If the advance is not recovered with in the period of six months from the date of its sanction, interest shall be charged at the minimum rate of interest payable on House Building Advance.

Rule 8 :- Heads of Department as mentioned in Appendix-II in Maharashtra Civil Services (General conditions of Services) Rules, 1981 should be empowered to sanction the advance in accordance with the above rules.

* * * * *

(९)

**GOVERNMENT RESOLUTION, PUBLIC HEALTH DEPARTMENT
NO. MAG-1081 /4907/PAH/9A, : DATED 19TH OCTOBER 1983.**

As per the existing orders, Government servants are entitled to free Medical Attendance for themselves and their family members at Government Hospitals. If they are required to incur any expenditure for treatment in Government Hospitals, the same is held reimbursable under Maharashtra State Services (Medical Attendance) Rules 1961, as amended from time to time. Government servants are thus expected to take treatment in Government Hospitals only. However, in the case of emergency, it may not always be possible from the patient's health point of view, to take him to Government Hospital, at a distant place, and therefore, has to take treatment in private hospital. In such cases, certain guidelines are being followed for regulating the claims of reimbursement according to which the reimbursement is allowed to the extent of the expenses that would have been incurred by a Government Servant for treatment in a Government Hospital, in consultation with the Director of Health Services and the Finance Department. The amount of reimbursement admissible in such cases is less as compared to the actual expenses incurred by a Government Servant. The question of liberalising the guidelines for reimbursement of medical expenses and specifying the emergencies was under consideration of Government for some-time past. Government is pleased to specify the following ailments as emergencies.

(I) Ailments

(i) Cardiac emergency/cerebro-Vascular/Pulmonary Emergency, (ii) Hypertension, (iii) Tetanus, (iv) Diphtheria, (v) Accidents/Shock Syndrome: Cardiological and Vascular, (vi) Abortions, (vii) Acute abdominal pains/intestinal obstruction, (viii) Severe Haemorrhage, (ix) Gastro Enteritis, (x) Typhoid, (xi) Coma, (xii) Onset of psychiatric disorder, (xiii) Retinal detachment in the eye., (xiv) Gynaecological and obstetric emergency, (xv) Genito-Urinary emergency, (xvi) GAs Gangrene, (xvii) Foreign body in Ear, Nose and Throat emergency, (xviii) Congenital Anomalies, requiring, urgent, surgical intervention (The above five (xi) to (xviii) ailments have been added vide Government addendum Public Health Deptt. No. MAG 1081/1907/PH-9A dated 19th October 1984).

2. Government is further pleased to direct that the claims of medical expenses incurred for indoor treatment in private hospitals at a place where the Government servant or his members of family fall sick of the above ailments, should be regulated with reference to the pay slabs, indicated in Column 2 and at the rates mentioned in Column 3 of the statement below :-

Sr.No.	Pay(as defined in a Rule 9(36) of the M.C.S. (pay) Rules 1961 (without the "Dearness pay")	Amount to be reimbursed
1.	Up to Rs. 2,800 per month	90 per cent of the actual expenses
2.	Up to Rs. 2801 to 3,500	85 per cent of the actual expenses
3.	Rs. 3501 and above	80 per cent of the actual expenses.

The reimbursement admissible according to the above rate will be subject to an overall monetary ceiling of Rs. 10,000 in individual cases.

Note :- Reimbursement of medical expenses shall mean the expenses on the treatment as defined in Rule 7 of the M.S.S.M.A. the words "Hospitals where the treatment is taken in emergencies specified in paragraph 1 above.

3. The reimbursement of the expenses on "Hospitalisation" which are included in the actual expenses, should be admissible subject to the condition that the balance of 10%, 15% and 20% of the hospitalisation charges required to be borne by the Government Servants should not be less than 50% of the Nursing Home Charges, which are generally levied in Government Hospitals. If they are less, the amount of reimbursement of hospitalisation charges should be equal to the actual expenses on hospitalisation minus 50% Nursing Home charges recoverable in Government Hospitals. The present rates of Nursing Home Charges in Government Hospitals are as under :-

शासकीय कर्मचार्यांना त्यांच्या वेतनाप्रमाणे शासकीय रुग्णालयात अनुज्ञेय असलेले नर्सिंग होम व त्यासाठी आकारले जाणारे दर खालीलप्रमाणे असावेत.

मुळ मासिक वेतन	अनुज्ञेय नर्सिंग होम	ग्रामीण भागातील प्रत्येक दिवसाचे दर	नागरी भागातील प्रत्येक दिवसाचे दर
रु. १,१०० पर्यंत	जनरल वॉर्ड	रु. १५	रु. २०
रु. १,१०१ ते १,५००	जनरल वॉर्डच्या बाजूचा बाथरूम नसलेला कक्ष	रु. २०	रु. ३०
रु. १,५०० ते २,८००	बाथरूमसह डबल बेड	रु. ३०	रु. ४०
रु. २,८०१ ते ३,५००	बाथरूमसह एक कक्ष	रु. ४०	रु. ८०
रु. ३,५०१ व त्यापेक्षा जास्त	बाथरूमसह वातानुकूलित एक कक्ष	रु. ८०	रु. १४०

एखादा शासकीय कर्मचारी खाजगी रुग्णालयात त्याला अनुज्ञेय असलेल्या उपरोक्त नर्सिंग होम पेक्षा उच्च स्वरूपाच्या नर्सिंग होममध्ये दाखल झाला तर त्यासाठी भरावी लागणारी जादा रक्कम शासकीय कर्मचार्यास स्वतः सोसावी लागेल.

(वरील परिच्छेद २ व ३ शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक : एमएजी- १०८९/६०८/आरोग्य-९, दिनांक १२.१०.१९८९ अन्वये सुधारण्यात आले आहेत.)

4. The scales prescribed in para 2 above should also apply for reimbursement of the cost of medicines purchased from the market for the emergency treatment on the ailments specified in para 1 above, irrespective of whether they are in the list of admissible medicines or not. The cost of the appliances, should however, be allowed only in respect of the appliances which are held reimbursable, on prescription from the Authorised Medical Attendant of a Government Hospitals, under M.S.S. (M.A.) Rule, 1961, as amended from time to time.

5. The above principles should also apply for regulating the claims of reimbursement of Government servants, who or whose family members fall sick of any of the above ailments/diseases, classified as emergencies in para 1 above, at an outstation, while on duty or on leave except for the illnesses abroad.

6. Government is further pleased to direct that if a Government servant happened to fall sick of any of the emergencies listed in para 1 above while on duty, and, if any of the nearest relatives are required to attend on him at that place, the travelling expenses on account of Rail/Bus fare by the class of accommodation admissible to Government Servant, plus daily allowance at the rate admissible to the Government Servant at that station for a maximum period of 5 days, shall also be

paid in the form of T.A. to the Government Servant from the office where he is working. this concession should be restricted at the maximum to two nearest relatives. The period of Hospitalisation of the Government servant shall be treated as leave due and admissible, for which an application from the concerned Government servant may be obtained.

7. Government is further pleased to direct that the Heads of Departments listed in Appendix- II of the M.C.S. (General condition of Service) Rules, 1981, should be authorised to sanction the reimbursement of medical expenses, under these orders to their subordinate staff, in consultation with Deputy Director of Health Services of the respective regions. The cases of reimbursement in respect of the Heads of Departments should be decided by the Administrative Departments concerned.

8. The emergencies, which are not covered by the categories enlisted in para 1 above, should be referred to Government in the Public Health Department through Administrative Department concerned.

9. The full reimbursement of the Medical expenses on account of treatment for cancer in "Tata Hospital" Bombay, admissible under G.R., U.D. and P.H.D. No. MAG-1071-7827-P, dated the 25th August, 1971 should continue.

10. These orders should also apply to pending cases, the cases already decided should not be reopened.

11. This issues with the concurrence of the Finance Department vide its unofficial No. CR- 1336-SER-5, dated the 15th October 1983.

* * * * *

(१०)

Government Resolution, Public Health Department, No. MAG-1084/116/PH-9A, Dated 21st July 1984.

Under Maharashtra State Services (Medical Attendance) Rules, 1961, as amended from time to time, a Government servant is eligible to claim reimbursement of medical expenses incurred by him, family, on the advice of the Authorised Medical Attendant, provided the procedure prescribed therein is followed. According to the existing procedure, the Government servant has to apply for claiming reimbursement of medical expenses alongwith Certificate "A" in the case of patients who are not admitted to the Hospital for treatment, Certificate "B" in the case of patients who are admitted in the hospital for treatment. He has to obtain certificate "A" or "B" as the case may be, and also get the bills, vouchers for the expenses incurred, countersigned by the authorised medical attendant, in the Government Hospital. Thereafter, he has to submit his claims for reimbursement alongwith the application giving details of the amount claimed together with necessary bills, vouchers in support of his claim duly countersigned by the Authorised Medical Attendant, to the controlling Authority, who, on verification, admits the claim of reimburses the amount after satisfying himself that the claims are admissible under the rules. This process is time-consuming and sometimes delay the reimbursement of the expenses incurred by the Government Servant. The question of simplifying the existing procedure was under consideration of Government for some time past. Government is pleased to direct that the existing procedure for reimbursement of medical expenses under the Maharashtra State Services (Medical Attendance) Rules, 1961, should be simplified as detailed below :-

- (1) Essentially Certificates "A" and "B" should be modified as per the revised forms appended to this Resolution.
- (2) The Authorised Medical Attendant shall issue the certificate, in the form "A" or "B" as the case may be with all the details mentioned therein, duly filled in at the time of prescribing the medicines/appliances which are not stocked in the Hospital for supply to the patient.
- (3) On the basis of the certificate the Government servant may purchase medicines/ appliances from the market and submit his claim in the application Form appended to this Resolution, alongwith Certificate "A" or "B" as the case may be, together with the vouchers directly to his Controlling Officer. The Vouchers are not required to be countersigned by the Authorised Medical Attendant.
- (4) On the basis of the Certificate "A" or "B" as the case

may be, issued by the Authorised Medical Attendant and the vouchers submitted by the Government Servant, the Controlling Officer shall satisfy himself that the claims are admissible under the rules, and the medicines purchased are according to the certificate given by the Authorised Medical Attendant. Thereafter the Drawing and Disbursing Officer of the Department/Office should submit the claim, duly countersigned by the Controlling Officer to the Treasury Officer concerned or the Pay and Accounts Officer, Bombay, as the case may be, for authorisation of payment. In respect of self Drawing and Disbursing Officer, he should submit the claim directly to the Treasury of Pay and Accounts Officer, Bombay as the case may be.

2. It is necessary for the Government servant to use separate Form for each patient and submit the claim accordingly after observing the procedure referred to in the preceding para.

3. All other rules regarding reimbursement of medical expenses, as contained in the Maharashtra State Services (Medical Attendance) Rules, 1961, as amended from time to time shall remain in force.

4. These orders shall take effect from 15th August 1984 and shall remain in force on experimental basis for a period of 2 years.

5. The claims pertaining to the period prior to 15th August 1984 preferred in the old Forms, should be admitted under the provisions of the Maharashtra State Services (Medical Attendance) Rules, 1961, as amended from time to time.

6. The Resolution issues with the concurrence of the Finance Department vide Finance Department un-official reference No. CR-449/84/SER-5, dated 10th July 1984.

No. GR.PHD. No. MAG 1084/116/PH-9A, dated 21st July 1984.

APPENDIX "A"

Certificate granted to Shri/Smt./Kumar/Kumari/ Wife/Husband/Son/Daughter/Mother /Father/Sister of Shri/Smt. employed in the **CERTIFICATE "A"**

(To be issued in the case of patients who are not admitted to hospital for treatment)

I, Dr. hereby certify :-

(a) that the patient has been under treatment at Hospital/My consulting room and that the under mentioned medicines prescribed by me in this connection were essential for the recovery/ prevention of serious deterioration in the condition of the patient. The medicines prescribed are, included in the category of medicines which are re-imbursable under G.R. No. MAG. 1068/6011(a)-P, dated 11th February 1971, MAG 1068/60511/(a)-P, dated 29th April, 1972 and G.R. No. MAG 1072/S, dated 24th September 1973 and are not stocked in the (Name of the Hospital) for supply to patients and do not include proprietary preparations for which cheaper substances of equal therapeutic value are available for prepreparations which are primarily foods, tonics or disinfectants.

Serial No.	Name of the Medicines appliances and their Category No.	Quantity per day	Total Quantity Required
------------	---	------------------	-------------------------

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

- (b) that the patient is/was suffering from and is/was under my treatment from to
- (c) that the patient is/was not given prenatal postnatal treatment.
- (d) that the X-Ray, laboratory tests, etc., for which an expenditure of Rs. was incurred were necessary and were undertaken on my advice at (name of hospital or laboratory)
- (e) that the patient did not require/required hospitalisation.

Place :

Date :

Name, Signature and Designation of the Medical Officer.

Name of the Hospital/Dispensary, etc., to which attached and stamp.

Annexure "B"

Certificate granted to Shri/Smt./Kumar/Kumari Wife/Husband/Son/Daughter/ Father/ Mother/ employed in the

Certificate "B"

(To be issued in the case of the patients who are admitted to hospital for treatment)

(To be signed by the Medical Officer-in-Charge of the case at the hospital)

I, Dr. hereby certify :- (a) that the patient was admitted to hospital on the advice of / my advice (Name of medical Officer and his Designation)

(b) that the patient has been under treatment at and that the undermentioned medicines prescribed by me in this connection were essential for the recovery prevention of serious deterioration in the condition of the patient. The medicines prescribed are included in the category of Medicines in G.R. No. MAS. 1068/60511/(a)-P, dated 11th February 1971, No. MAG. 1072/60072/S, dated the 29th April 1972 and G.R. No. MAG. 1072/60072/S, dated the 24th September 1973 of Annexure-I/Annexure-II/Annexure-III to this Certificate and are not stocked in the (Name of Hospital for supply to patients and do not include proprietary preparations for which cheaper substances of equal therapeutic value are available for preparations which are primarily foods, tonics or disinfectants.

Serial No.	Name of the Medicines appliances and their Category No.	Quantity per day	Total Quantity Required
1			
2			
3			
4			
5			

(c) that the patient is/was suffering from and is/was under my treatment from to

(d) that the X-Ray, laboratory tests, etc., for which an expenditure of Rs. was incurred where necessary and were undertaken on my advice at (Name of hospital laboratory)

Place :

Date :

Name, Signature and Designation of the Medical in-charge of the case at the Hospital and name hospital and stamp.

(92)

Government Resolution, Public Health Department No. MAG-1084 /116/PA-9A, Dated 24th August 1984.

Under Government Resolution, Public Health Department No. MAG- 1084/116/PH-9A, dated 21st July 1984, Government has simplified the procedure of claiming medical reimbursement by the Government servants. Accordingly "A" and "B" form have been modified. But the form of application was remained to be added to this Government Resolution.

2. Government is now pleased to add the form of application for claiming refund of Medical expenses by Government servants, to the Government Resolution mentioned in Para I above. All the applications for claiming reimbursement should be submitted in this form by the Government servants.

3. This Government Resolution issues with the concurrence of the Finance Department vide its un-official reference No. CR/449/84/SER- 5, dated 10th July 1984.

Form of application for claiming refund of Medical Expenses incurred in connection with Medical Attendance and for treatment of Central/State Government Servants and their Family.

N.B. - Separate form should be used for each patient.

1. Name and Designation of the Government servant (in Block Capital)
2. Office in which employed.
3. Pay of the Government servant as defined in the F.R. and any other emoluments which should be shown separately.
4. Place of duty
5. Actual residential address.
6. Name of the patient and his/her relationship to the Government servant.

N.B. - In the case of children state the age also.

7. Place at which the patient fell ill.
8. Nature of illness and duration.
9. Details of the amount claimed :-

Medical Attendance :-

(i) Fees for consultation indicatings--

(a) the name and designation of the Medical Officer consulted and the Hospital or Dispensary to which attached.

(b) the number and dates of consultation and fee paid for each consultation.

(c) whether consultation were/had at the hospital at the consulting room of the Medical Officer or at the residence of the patient.

(ii) Charges for pathological, bacteriological, radiological or other similar tests undertaken during diagnosis indicating.

(a) the name of the hospital or laboratory where the tests were undertaken.

(b) Whether the test was undertaken on the advice of the authorised medical attendant. If so, a certificate to that effect should be attached.

(iii) Cost of Medicines purchased from the market (list of medicines, cash memos should be attached)

CONSULTATION WITH SPECIALIST

Fees paid to a Specialist or a Medical Officer other than authorised Medical Officer other than the authorised Medical Attendant, indicating :-

(a) the name and designation of the Specialist or Medical Officer consulted and the hospital to which attached.

(b) Number and date of consultations and the fees charged for each consultation.

(c) Whether consultation was had at the Hospital or at the consulting room of the specialist or Medical Officer or at the resident of the patient.

(d) Whether the Specialist or Medical Officer was consulted on the advice of the prior approval of the Chief Administrative Medical officer of the Province. If so, a certificate to that effect should be attached.

10. Total amount claimed.

11. List of enclosures.

12. Size of family i.e. living children as on 15th August 1968 and thereafter.

Declaration to be signed by the Government servant

I hereby declare that the statements in this application are true to the best of my knowledge and behalf of that the persons for whom medical expenses were incurred is wholly dependent on me.

Signature of the Government Servant.
Office to which attached

(93)

**Government Addendum No. MAG-1081/4907/
PH-9A, Public Health Department,
Dated 19th October 1984.**

Addendum - Government has recognised the following thirteen ailments for reimbursement of Medical expenses to Government servants for private treatment in emergent circumstances as per Government Resolution, Public Health Department, No. MAG- 1081/4907/PH-9A, dates 19th October 1983 :-

- (i) Cardiac emergency/cerebro-vascular/Pulmonary emergency.
- (ii) Hypertension
- (iii) Tetanus
- (iv) Diphtheria.
- (v) Accident/Stock syndrome : Cardiological and Vascular.
- (vi) Abortions.
- (vii) Acute abdominal pains/Intestinal obstruction.
- (viii) Severe Haemorrhage.
- (ix) Gastro Enteritis.
- (x) Typhoid
- (xi) Coma.
- (xii) Onset of psychiatric disorder
- (xiii) Retinal detachment in the eye.

2. Government is now pleased to direct that the following five ailments should be added to the aforementioned Government Resolution, dated the 19th October 1983 for reimbursement of medical expenses to Government servants for private treatment on the same terms and conditions as laid down in the said Government Resolution :-

- (xiv) Gynaecological and Obsteric emergency.
- (xv) Genito-Urinary emergency.
- (xvi) Gas Gangrene
- (xvii) Foreign body in Ear, Nose and Throat emergency.
- (xviii) Cogental Anamolies, requiring urgent surgical intervention.

3. This Addendum issues with the concurrence of the Finance Department vide its un-official reference No. CR-764/84/SER-5, dated 11th June 1984.

* * * * *

(98)

Guiding principles for reimbursement of Medical expenses to Government Servants for private treatment in emergent circumstances.

**No. MAG-1084/632/PH-9A, Public Health Department, Mantralaya, Bombay-400 032
Dated 22nd November, 1984.**

To

The Pay and Accounts Officer,
Bombay.

Subject :- Guiding principles for reimbursement of Medical expenses to Government Servants for private treatment in emergent circumstances.

Reference :- Your letter No. PA/Control/JM/F-3461-518, dated 20th January, 1984.

As regards point No.1 of your letter it is stated that in case of emergency, personal touch in the treatment is required and because of the heavy work load in Government Hospitals it does not become possible for the doctors in Government Hospitals to pay personal attention to any particular case of emergency.

In addition to that there are some other considerations also, such as (i) on the spot decision has to be taken as to which hospital, patient is to be removed; (ii) most of the time the concerned Government Servant is so depressed and worried that he does not remain in position to think of rigid rules; (iii) in case of himself the outsiders, who take the decisions are not aware of the rules; (iv) in certain cases immediate specialised treatment is essential, which may not be immediately available in Government hospital and therefore the patient has to rush to the private hospitals for specialists treatment for savings of the life of patient.

In view of this it is not necessary to indicate the place of location of the Government servant and the distance of the private hospital comparing the same with the distance of recognised Government Hospitals/Institutions.

As regards point No. II it is stated that it is not necessary to get the certificate from the A.M.A. to remove the patient in private hospital in case of ailment like Typhoid and Hypertension. Certificate from the treating doctor that the case was admitted in emergency condition, will be necessary. Reimbursements in normal cases of Typhoid and Hypertension will not be considered for the reimbursement purposes.

This letter issues with the concurrence of Finance Department vide that Department un-official reference No. CR-1374/SER-5, dated 28th September, 1984.

Sd/- P.B. BHAGARE
Desk Officer

* * * * *

(99)

**Government Resolution, Public Health Department No. MAG-1082 /419/CR-63/PH-9A,
Dated 21st December 1984.**

Under Government Resolution, No. MAG-1068/60511(a)-1, dated 11th February 1971, Government has allowed reimbursement of expenditure incurred by Government servants for purchase of the following items of appliances :-

- (i) Artificial limbs.
- (ii) Crutches made to the size.

Government under Government Resolution No. MAG-1077/135/PH-9, dated 14th July, 1978 has directed that the following two items of appliances should be included under item "Special Appliances" of the said Government Resolution at serial No. 3 :-

- (i) Heart Pace maker
- (ii) Pulse Generator.

Under Government Resolution No. MAG-1080/641/PH-9, dated 3rd June 1981, Government has further directed that the item "Heart- Valve" should be added at Serial No. 4

2. It is noticed that Government servants have to incur heavy expenditure for purchasing the appliances for various treatment like heart surgery and for orthopedic treatment. However, Government servants are not getting reimbursement of the same. The question of allowing reimbursement of expenditure on purchase of appliances and equipments which are absolutely necessary for treatment taken by Government servant was under consideration of Government for some time.

3. Government is now pleased to direct that the expenditure incurred on following items of equipments and appliances should be allowed for reimbursement to Government servants :-

- (1) Full length callipers., (2) Spinal Brace., (3) Lumbo Sacral-Thoracic Belts., (4) Artificial lower and upper limbs., (5) Ischial weight bearing callipers., (6) Foot drop splints., (7) Corvical collar., (8) Haemo Dialysis.

4. Government is also pleased to add the following items required for the open heart surgery for heart patients and expenditure incurred on these items should also be allowed for reimbursement purpose by Government servants.

- I. IONESCU-Shiley Heart Valve-AORTIC MITRAL
- II. BJORK-Shilery Heart Valve-AORTIC MITRAL
- III. GORE-TEX Vascular Graft.

(1) Shiley Blood Oxygenator-S-100-A/A-070, (2) Polystan VTG-5000 Oxygenator/VT-2000. (3) Pall Blood Filter., (4) Pall Transfusion Filter., (5) Ploystan Cardiotomy Reservoir., (6) Shiley Cardiotomy with builtin Filter, (7) Argyle Medicuts X-4, (8) 3 Way stepcocks X-6, (9) Pressure Line, (10) Stendrape., (11) Thoracic Drainage Catheter., (12) Endotracheal Tube 95 mm., (13) Foley's Catheter 18 F., (14) Sarns Aortic Arch Cannulae., (15) Polysten Venous Catheter X-2., (16) Surgilene/Dexon., (17) Vifer Tubings 1/1"-1, 3/8"-2".2, (18) Disposable syringe set., (19) Oxygen Polymask., (20) Pace Maker Wire, (21) Exteusun tube 1. No. 90 cms.

* * * * *

(१९)
**Government Circular, Public Health Department,
 No. MAG-1081/4907/PH-9A,
 Dated 2nd January 1985.**

Circular :- As per Government Resolution No. MAG 1081/4907/PH- 9A, dated 19th October 1983, the guiding principles for reimbursement of medical expenses to Government servants for private treatment in emergents circumstances were liberalised and certain ailments were declared as emergencies. It has been represented to Government that for want of clear understanding of some of the provisions contained in the aforesaid Government Resolution difficulties are experienced about passing of the bills for reimbursement by the Audit. Certain clarification has already been given to the Pay and Accounts Office under Government Letter No. MAG 1084/632/PH-9A, dated 22nd November 1984, a copy of which is appended to this Government Resolution.

2. Government is now pleased to issue the following clarifications in respect of the provisions contained in the Government Resolution, dated 19th October 1983 quoted in the preamble.

2. (1) The Heads of the Offices should submit the claims of reimbursement to the Deputy Director of Health Services of the concerned circle, excluding Bombay Circle, in which case claims are to be sent to the Deputy Director of Health Services (CD), Bombay. The concerned Deputy Director of Health Services should certify whether the claim is to be considered under Government Resolution, dated 19th October 1983 and 19th October 1984 or not.

2. (2) The claims for reimbursement of expenditure should be accompanied by the following documents :-

(i) Certificate from the treating Doctor in the enclosed proforma "C".

(ii) Certificate from the treating Doctor regarding expenditure incurred in the enclosed proforma D to be supported by vouchers and case papers.

3. The Heads of Offices should keep in mind the following guidelines while submitting the claims :-

(i) The claims should not be more than one year old.

(ii) The admissible amount is to be worked out after the claim papers are received from the concerned Deputy Director of Health Services.

(iii) The claims are to be sent directly to the Deputy Director of Health Services concerned and are to be settled after receipt from Deputy Director of Health Services.

(iv) Claims should not be sent to the Administrative Department unless the claims pertain to Heads of Department themselves.

(v) Claims of employes working in the offices of the Heads of Departments, who are Authorised Medical Authorities need not be sent to the Deputy Director of Health Services. Such claims can be decided by the concerned Authorised Medical Authorities themselves.

(vi) It is not necessary to get the vouchers countersigned from the Authorised Medical Authorities in Emergency cases.

(vii) Prior permission of Authorised Medical Authorities is not necessary for treatment taken in Private Hospital in case of emergency.

(viii) The expenditure incurred will not be reimbursed fully but only to the extent as specified in the Government Resolution No. MAG. 1084/4907/PH-9A, dated 19th October 1983.

(ix) The concessions offered under the Government Resolution, dated 19th October 1983 are applicable only in respect of the ailments listed in the said Government Resolution and Government Resolution, dated 19th October 1984.

(x) No reimbursement of expenditure incurred on foreign treatment will be admissible.

(xii) As already clarified in Government Letter No. MAG 1084/632/PH- 9A, dated 22nd November 1984 (copy appended to this Government Resolution) proximity or otherwise of a Government Hospital is not relevant in the context of treatment of emergency ailments.

FORM "C"

Certificate of expenses for Emergency Medical Treatment to Government Servant
 (To be issued by attending private practitioner)

This is to certify that Shri/Smt. wife/husband/Son /Daughter/Father/Mother/Brother/Sister of Shri/Smt. Address employed in the as was treated by the from to as an emergency patient.

For the complaint of

Vital sign observed

Necessary emergency investigation with results

The Diagnosis was

Total expenditure (Annexure "D") incurred for the treatment was Rs.....
 And details of which are given in Form "D".

Certified that after the emergency treatment the patient was advised to attend authorised Medical Attendant for treatment.

Date : Place :
 Signature
 Name of Doctor
 Register No.
 Name of Hospital

FORM "D"

Certificate of expenditure incurred (in details) for the Government Servant treated for Emergency in Private Hospital
 (To be filled in by treating doctor and to be attached to Annexure "C")

Name of Patient :
 Date of Admission Date of discharge
 Hospital Registration No.
 Charges ---

(A)

- (1) Consultation
- (2) Indoor charges from to total days at the rate of Rs. per day.
- (3) Operation charges.
- (4) Operation theatre charges.
- (5) Anaesthesia charges.
- (6) Visit---
- (a) Routine No. at Rs. per visit
- (b) Special Referrals to Dr. No. at Rs. per visit.
 Dr. No. at Rs. per visit.
- (7) Use of Incubator at Rs. per day for days.
- (8) Use of Monitor at Rs. per day for days.
- (9) Investigations --
- (a) Pathology Laboratory
- (b) X-Rays
- (c) ECG at Rs. per ECG
- (d) Others
- (B) Medicines --

Serial No.	Name of Medicine	Cost of Medicines Rs.
------------	------------------	-----------------------

 Total ..

Grand Total (A+B) ..

* * * * *

(१८)

Guidelines for reimbursement of Medical expenses incurred on medical treatment received abroad and specialists treatment received in India

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA : PUBLIC HEALTH DEPARTMENT

Resolution No. M.G.-1084/4157/CR-156/PH-9-A,

MANTRALAYA, BOMBAY-400 032, DATED 29TH APRIL, 1985.....

RESOLUTION

(१७)

अशासकीय महाविद्यालये व कृषित्तर विद्यापीठे यातील शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना क्षयरोग/कर्करोग झाल्यास विशेष रजा व सेवेत असतांना मृत्यू झाल्यास नजीकच्या नातलगात नोकरी देण्याबाबत.

क्रमांक : एनटीएस-५८८३/११/१४२५१/पाच-अ शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१. दिनांक :- १९/२/१९८५

प्रति,

प्राचार्य,

महाराष्ट्र राज्यातील अशासकीय कला, वाणिज्य, विज्ञान व शिक्षण महाविद्यालये.

विषय :- अशासकीय महाविद्यालये व कृषित्तर विद्यापीठे यातील शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना क्षयरोग/कर्करोग झाल्यास विशेष रजा व सेवेत असतांना मृत्यू झाल्यास नजीकच्या नातलगात नोकरी देण्याबाबत.

महोदय,

क्षयरोग/कर्करोग झालेल्या शासकीय महाविद्यालयीन कर्मचाऱ्यांना अनुज्ञेय असलेली विशेष रजेची सवलत अशासकीय महाविद्यालये व कृषित्तर विद्यापीठे यातील शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना देण्यासंबंधीच्या निर्णय शासनाने घेतला आहे. त्यानुसार महाराष्ट्र नागरी सेवा नियम १९८१ मधील नियम ७९ तरतुदी अशासकीय महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना लागू आहेत. महाराष्ट्र नागरी सेवा नियम १९८१ मधील नियम ७९ चा कामापुरता उतारा (extract) या सोबत जोडण्यात येत आहे.

२/- अनुकंपा तत्वावर नोकरी देण्याबाबत शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक एसआरव्ही-१०७६/१२, दिनांक २३/४/१९७६ अन्वये निर्गमित करण्यात आलेल्या आदेशांचा फायदा शासकीय महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांप्रमाणे अशासकीय महाविद्यालयीन व कृषित्तर विद्यापीठातील शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांनाही द्यावयाचा निर्णय शासनाने घेतला आहे. या संदर्भात शासनाने निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयाच्या खाली नमूद केलेल्या आदेशाच्या प्रती या सोबत जोडण्यात येत आहेत.

१) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक-एसआरव्ही-१०७६/१२, दिनांक-२२ /४/१९७६.

२) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक-एसआरव्ही-१०७६/१२, दिनांक-२१ /७/१९७६.

३) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक-एसआरव्ही-१०७७/दहा-ए, दिनांक-१ /४/१९७७.

४) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक-एसआरव्ही-१०७९/सीआर-२४३/१३-अ, दिनांक-५/१०/१९७९.

५) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक-एसआरव्ही-१२८०/८५८-सीआर-३३/१२- अ, दिनांक-१५/५/१९८०.

६) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक-एसआरव्ही-१२८०/१९५८-तेरा-ए, दिनांक- १२/३/१९८१.

७) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक-एसआरव्ही-१२८१/४४३-तेरा-अ, दिनांक- २४/३/१९८१.

२/- शासनाने उपरोक्त नमूद केलेल्या शासन निर्णयाद्वारे जे आदेश निर्गमित केले आहेत त्याचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे. तसेच शासनाने दिलेल्या आदेशाप्रमाणे जे नातेवाईक नेमणूक देण्यास पात्र ठरेल अशांना अनुकंपा तत्वावर नोकरी देण्याबाबतचा प्रस्ताव विभागीय प्रशासन अधिकारी, उच्च शिक्षण अनुदान यांच्या मार्फत या संचालनालयास मंजूरीसाठी पाठवणे आवश्यक आहे.

[भा.शं. देखणे]
प्रशासन अधिकारी.

No reimbursement is allowed to any person for medical treatment occurred outside India. The question whether such reimbursement should be allowed in certain cases was under the consideration of Government for sometime past. Taking into consideration the guidelines prescribed by the Government of India in this behalf, Government is pleased to direct that the following guidelines should be adopted in dealing with the cases relating to reimbursement of medical treatment abroad and matters relating there to :-

(i) As a rule, reimbursement of the cost of medical treatment incurred abroad should not be allowed.

(ii) In exceptional cases, necessitating treatment of kind yet to be widely established in the country and wherein Government servants or medical advice choose to go on their own for treatment abroad, reimbursement should be authorised by the Director of Health Services, Maharashtra State, Bombay, if such cases are considered fit by the Medical Board to be set up as directed hereinafter; but the reimbursement should be limited to the expenditure that would have been incurred had such treatment been received in India at the Bombay Hospital, Bombay. The question of reimbursement if passage in such cases should not be considered.

(iii) The ailments identified by the Director of Health Services as being such for which facilities for treatment in India are not yet widely established and which should be considered for treatment abroad and consequent reimbursement as mentioned in (ii) above, are mentioned below :-

- Cadaver kidney transplant;
- Old operated by pass surgery cases (in which the operation was done abroad) needing revascularization;
- Bone marrow transplant;
- Operative correction for high myopia cases;
- Complex cyanote-Heart-Lesion and newly born infants suffering from heart diseases.

2. 1. The Medical Board contemplated in para 1(ii) above shall be constituted under the Chairmanship of the Director of Health services, Maharashtra State, Bombay, and shall consist of the following members :-

- Additional Director of Health Services, Member (Family Welfare, Maternal Child Health & School Health) Bombay.
- Director of Medical Education and Research, Maharashtra State, Bombay.
- Senior most profession of Medicine, Grant Medical College, Bombay.
- Senior Most Profession of Surgery, Grant Medical College, Bombay.

Claims for reimbursement shall be made through the Head of the Department / Administrative Department who shall refer all such claims to the Board. The Board shall make specific recommendations regarding the justifiability and extent of reimbursement. The Board should also certify that the Treatment is not available in India, and the disease is such as falls within para 1(iii) above. The certificate shall be endorsed by the Director of Health Services, Maharashtra State, Bombay and sent to the concerned Administrative Department/Head of Department who referred the case to the Board.

ii) In the case of employee of the Government of India whose cases may be referred to the State Board the Certifi-

cate should be endorsed by the Director of Health Services, Maharashtra State Bombay and forwarded to the Director of Health Services, New Delhi for further action.

3. For purposes of reimbursement, the schedule of charges as applicable for private ward treatment at the "Bombay Hospital" Bombay as in force from time to time, shall be adopted.

4. In respect of certain specialist treatments mentioned hereafter for which requests are generally received for treatment abroad and for which treatment, facilities in the State Government Hospitals are still inadequate, the Government is pleased to permit that the State Government servants may avail themselves of the specialist treatment in the hospitals listed in para 5 below. In such bases reimbursement should be allowed in full as charged by the Hospital concerned in which treatment has been taken in relaxation of the provisions contained in Maharashtra State Services (Medical Attendant) Rules, 1961, except the expenses on travelling.

5. The following Institutions have been identified as having facilities for specialist treatment in India as contemplated in para 4 above.

(a) By pass Coronary Surgery :

- i. Southern Railways Headquarters Hospital, Porambur, Madras.
- ii. Christian Medical College and Hospital, Vellore.
- iii. K.E.M. Hospital, Bombay
- iv. Jaslok Hospital, Bombay
- v. Bombay Hospital, Bombay
- vi. Kasturba Hospital, Bhopal
- vii. Shree Chitrai Tiruual Institute of Medical Sciences and Technology, Tribendrum.

(b) Kidney Transplant :

- i. Christian Medical College and Hospital, Vellore
- ii. All India Institute of Medical Science, New Delhi.
- iii. Post Graduate Institute, Chandigarh.
- iv. Jaslok Hospital, Bombay.

(c) Blood Cancer :

- i. Tata Memorial Hospital, Bombay.
- ii. Cancer Institute, Adyar, Madras.

(d) Heart Surgery Cases :

- i. Southern Railways Headquarters Hospital, Porambur, Madras
- ii. Christian Medical College and Hospital, Vellore.
- iii. K.E.M. Hospital, Bombay
- iv. All India Institute of Medical Sciences, New Delhi
- v. Bombay Hospital, Bombay
- vi. G.B. Pant Hospital, Delhi
- vii. Shree Chitrai Tirunal Institute of Medical Sciences and Technology, Trivandrum.
- viii. Post Graduate Institute, Chandigarh.
- ix. S.S.K.M. Hospital, Calcutta.
- x. Kasturba Hospital, Bhopal.
- xi. Wadi Institute of Cardiology, Pune.

6. Government is further pleased to direct that no relaxation of the guidelines set forth should be considered, unless specifically approved, the Government for special dispensation.

7. The pending cases of reimbursement for treatment abroad and special surgical treatment indicated in para 4 which may have been brought up for consideration of Government on or after the 5th January 1985 and not finally decided by that date shall be regulated in accordance with these guidelines.

8. These orders issue with the concurrence of the Finance Department vide the un-official reference No. CR-339/85/SER-5, dated the 10th April 1985.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

C.V. TIRODKAR

Deputy Secretary to Government.

* * * * *

(१९)

Extension of the benefit of the concessions of medical treatment in Government and Government Authorised Hospitals and reimbursement of medical expenses as admissible to the State Government employees to the teaching and non-teaching staff of the non-agricultural Universities and non-Government Colleges affiliated to them.

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

Education and Employment Department
Resolution No. NGC-1279/181280/(206)/UNI-4
Mantralaya Annexe, Bombay 400 032,

DATED THE 4TH JUNE 1985.

RESOLUTION

The question of extending the benefit of concessions of medical treatment in Government and Government authorised Hospitals and reimbursement of medical expenses as admissible to the State Government employees to the teaching and the non-teaching staff of the non-Agricultural Universities and non-Government Colleges affiliated to them or to grant them cash medical allowance as admissible in some of the Universities (Bombay and Nagpur) was under the consideration of Government for some time past. Government is now pleased to direct that the benefits of the concessions of medical treatment in Government and Government authorised Hospitals and reimbursement of medical expenses granted to the State Government employees under the Maharashtra State Services (Medical Attendance). Rules, 1961, as amended to-date (copy enclosed as Annexure II) should be extended, mutatis mutandis, to the full-time teaching and the non-teaching employees of the non- agricultural Universities and non-Government Colleges affiliated to them covered under the Salary Payment Scheme. Government is also pleased to direct that the benefits of further amendments to the aforesaid rules as and when they are made by Government should be made available to these employees.

2. These orders shall have effect from the 1st May, 1985 and shall automatically apply to the full time employees recruited on or after that date and covered under the Salary Payment Scheme of the institutions mentioned above. But in the case of such employees who are in receipt of the cash medical allowance, an option may be allowed either to retain the existing cash medical allowance or to avail of the concessions admissible to Government employees now extended by these orders. For this purpose, these employees should be directed to exercise their option in duplicate in the form enclosed as Annexure I by 31st October, 1985. If no option is exercised till that date, it shall be presumed that the employee concerned has opted for the cash medical allowance hitherto received by him. The option once exercised shall be final. The Head of the Institute shall forward one copy of the option form to the Administrative Officer (Higher Education), Grants of the region concerned, Government is further pleased to clarify that the expenditure incurred by the Universities on payment of cash medical allowance is nothing treated as an admissible item of expenditure and that the concerned Universities would continue to incur such expenditure from their funds in future, in case, the employees opt for the cash medical allowance.

3. While the Universities and the non-Government affiliated Colleges should take initial steps for implementation of these orders, the actual reimbursement of medical expenses, Wherever necessary, should be done only after the Supplementary Demand to be presented for this purpose is passed by the Legislature. The Universities should be further requested to initiate action to frame suitable statutes under the relevant provisions of the respective Universities Acts with a view to applying the Medical Attendance Rules of Government employees to the teaching and non-teaching staff of the non- Agricultural Universities and non-Government Colleges affiliated to them, keeping in view the provisions contained in these orders.

4. The Director of Education (Higher Education), Maharashtra State, Pune, shall administer the scheme and issue clarifications, if any, sought by the Universities and the Colleges. He may obtain orders from the Government in the matter wherever necessary.

5. Government is further pleased to direct that necessary corrections to the rules in the Maharashtra Non-Agricultural Universities and affiliated Colleges Standard Code (Terms and Conditions of Service of Non-Teaching employees) Rules, 1984, should be made in due course.

6. The expenditure on account of reimbursement of medical expenses should be debited to the following sub-heads and detailed heads of accounts under the Budget Head "277-Education" as under :-

(i) B-Secondary Education- (h) Teacher's Training--(n) (iv) Assistance to non-Agricultural Colleges Education --(a) Ordinary Maintenance Grants.

(ii) (H) (v) Schemes in the Five-Year Plan-- (c) Assistance to non- Government Colleges of Education Grant-in-aid.

(iii) E-University and other Higher Education--(ab) Assistance to Universities for non-Technical Education--(i) Grants to Universities for General Education.

(iv) (vii) Schemes in the Five-Year Plan--Grants to Universities for General Education.

(v) (ad)-I- Assistance to Non-Government Colleges--(i) Grants to non-Government Arts, Science, Commerce Colleges.

(vi) (ab)-II- Schemes in the Five-Year Plan--(a) Grants to the expansion of non-Government Arts, Law and Commerce Colleges, Grant-in-aid.

7. These Orders issue with the concurrence of the Finance Department and the Public Health Department vide their un-official reference No. CR-1283/EXP-5 and No. 872, dated 27th May 1985 and 8th May 1985 respectively.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

G.G. DIGHE,
Deputy Secretary to Government.

ANNEXURE-I FORM OF OPTION

I *substantive holder of the post of in the scale of Rs. in the University/College..... hereby--

* (i) opt for the benefit of concessions of medical treatment in Government and Government Authorised Hospitals and reimbursement of medical expenses.

* (ii) elect to retain the existing benefit of Cash Medical Allowance.

2. The option hereby exercised is final and will not be modified at any subsequent date.

Date : Signature
Signed before me

Date : Signature
(Principal of the College)
(Registrar of the University)
(Received the above declaration)

Date : Signature
(Head of the Institution)

*Note : To be scored out if not applicable.

ANNEXURE-II THE MAHARASHTRA STATE SERVICES (MEDICAL ATTENDANCE) RULES, 1961 (Modified upto 22nd September 1978)

(Not printed since printed at Sr.No.1, as modified upto 15 November 1997)

* * * * *

(२०)

शासकीय कर्मचाऱ्यांना वैद्यकीय सुविधा हदयावरील शस्त्रक्रिया, मुत्रपिंड रोपण, रक्ताचा कर्करोग व बायपास कारोनरी शस्त्रक्रियेसाठी अग्रिम मंजूर करणे.

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : एमएजी १०८३/४११९/पीएच९
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक २१ ऑगस्ट, १९८५.

वाचा :- (१) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक-एमएजी-१०८३/४११९/पीएच- ९अ, दिनांक २७ ऑगस्ट, १९८४.

(२) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक-एमएजी-१०८४/४१५७/सीआर १५६/पीएच-९अ, दिनांक २९ एप्रिल, १९८५.

शासन निर्णय :- शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक-एमएजी-१०८३ /४११९/पीएच-९अ, दिनांक २७ ऑगस्ट, १९८४ नुसार शासकीय कर्मचाऱ्यांस हदयावरील शस्त्रक्रियेसाठी तसेच मुत्रपिंड रोपणासाठी लागणारी किंमती उपकरणे व औषधे खरेदी करण्यासाठी रु. १०,०००/- च्या कमाल मर्यादेपर्यंत अग्रिम मंजूर करण्यात येत होते अग्रीमाची ही मर्यादा वाढविण्याबद्दल अनेक सुचना आलेल्या आहेत.

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक एमएजी-१०८४/४१५७/सीआर १५६/पीएच- ९अ, दिनांक २९ एप्रिल १९८५ नुसार चार विनिर्दिष्ट रोगांबाबत शासकीय रुग्णालयात अद्ययावत अशी व्यवस्था उपलब्ध नसल्यामुळे काही विशिष्ट खाजगी रुग्णालयात वैद्यकीय उपचार करून घेण्यास परवानगी देण्यात आली असून त्यासाठीच्या संपूर्ण खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय समजण्यात आली आहे.

त्यामुळे या सर्व रोगांवरील वैद्यकीय उपचारांसाठी अग्रिम मंजूर करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

२. शासन निर्णय क्रमांक-एमएजी-१०८३/४११९/पीएच-९अ, दिनांक २७ ऑगस्ट १९८४ नुसार मंजूर करण्यात आलेले पूर्वीचे आदेश रद्द करून शासन आता असे आदेश देत आहे की हे अग्रिम खालील चार आजारांच्या उपकरणांची खरेदी, किंमती औषधे व औषधोपचार यावरील संधाव्य खर्च अथवा रु. ४५,०००/- च्या कमाल मर्यादेपर्यंतच्या रकमेइतके मंजूर करण्यात येईल.

(१) हृदयावरील शस्त्रक्रिया (हार्ट सर्जरी)

(२) मुत्रपिंड रोपण (किडनी ट्रान्सप्लॅन्टेशन)

(३) रक्ताचा कर्करोग (ब्लड कॅन्सर)

(४) बायपास कारोनरी सर्जरी

३. हे अग्रिम मंजूर करण्याबद्दलचे सर्वसाधारण नियम ह्या निर्णयासोबतच्या परिशिष्टामध्ये दिले आहेत.

४. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या संमतीने त्यांचा अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक-सीआर५५७ /८५/सेवा-५, दिनांक २७ जून १९८५ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

गु.वि. तिरोडकर

उप सचिव

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक-एमएजी १०८३/४११९/
पीएच९, दिनांक २१ ऑगस्ट, १९८५ चे परिशिष्ट.

निर्णय क्रमांक : [अ] महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय परिचर्या) नियम १९६१ अनुसार जे शासकीय कर्मचारी वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती मिळण्यास पात्र आहेत अशा शासकीय कर्मचाऱ्यांना हे अग्रिम मंजूर करण्यात येईल.

[ब] अस्थायी शासकीय कर्मचाऱ्यांना दोन स्थायी कर्मचाऱ्यांचा जामीन देणे आवश्यक आहे.

[क] जर पती पत्नी दोघेही शासकीय कर्मचारी असतील तर अग्रिम दोघांपैकी एकालाच मंजूर करण्यात येईल.

निर्णय क्रमांक २ :- हे अग्रिम फक्त महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय परिचर्या) नियम १९६१ अनुसार प्रतिपूर्ती मिळणाऱ्या उपकरणांच्या व शासन निर्णय दिनांक २९ एप्रिल १९८५ च्या तरतुदीनुसार ज्या उपकरणांच्या खरेदीवरील व औषधोपचारावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय असेल तेव्हाच मंजूर करण्यात

येईल.

नियम ३ :- शासकीय कर्मचाऱ्याने आपल्या अग्रीमाच्या अर्जासोबत उपकरणांची खरेदी, किंमती औषधे व औषधोपचार यासाठी लागणारा संभाव्य खर्च व शस्त्रक्रियेची आवश्यकता दर्शविणारे शासकीय रूग्णालयाचे अथवा शासन निर्णय दिनांक २९ एप्रिल १९८५ अन्वये मान्यता देण्यात आलेल्या रूग्णालयाचे प्रमाणपत्र जोडणे आवश्यक आहे.

नियम ४ :- हे अग्रीम ४५,०००/- रूपयाच्या कमाल मर्यादेपर्यंत अथवा उपकरणांची खरेदी, किंमती औषधे व औषधोपचार यावरील संभाव्य खर्च यापैकी जे कमी असेल त्या रकमेपर्यंत मंजूर करण्यात येईल.

नियम ५ :- ज्या कारणासाठी हे अग्रीम मंजूर झाले आहे, त्याच कारणासाठी ते उपयोगात आणले गेले आहे हे पाहण्याची जबाबदारी कार्यालय प्रमुखाची राहिल.

नियम ६ :- [अ] अग्रीम मंजूर झाल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या कालावधीत वसूल करण्यात येईल अथवा शासकीय कर्मचाऱ्यांस देय असलेल्या वैद्यकीय प्रतिपूर्तीच्या रकमेतून वसूल करण्यात येईल.

[ब] जर अग्रीमाची संपूर्ण रक्कम वैद्यकीय प्रतिपूर्तीच्या देयकामधून वसूल होण्यासारखी नसेल तर उरलेली रक्कम शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या वेतनातून अथवा इतर देय रकमेतून एकाच हप्त्यात वसूल करण्यात येईल.

नियम ७ :- अग्रीम मंजूर झाल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या कालावधीत वसूल झाले नाही तर त्यावर घरबांधणी अग्रीमासाठी आदेश (admissible) असलेल्या व्याजाच्या कमीत कमी दराने व्याज आकारण्यात येईल.

नियम ८ :- वरील निर्णयानुसार अग्रीम मंजूर करण्याचे अधिकार महाराष्ट्र नागरी सेवा (सेवेच्या सर्वसामान्य शर्ती) नियम १९८१ च्या परिशिष्ट २ मध्ये नमूद केलेल्या विभागीय प्रमुखांना राहतील.

प्रभाकर भगरे,
कार्यासन अधिकारी.

* * * * *

(२१)

कृषीतर विद्यापीठे व संलग्न अशासकीय महाविद्यालये यातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना, शासकीय कर्मचाऱ्यांना अनुज्ञेय असलेल्या शासकीय व शासन प्राधिकृत रूग्णालयांमध्ये वैद्यकीय उपचार करून घेणे व वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती

क्रमांक : एनजीसी १९८५/३१३६३ - पाच अ
शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण) म.रा. पुणे-१
दिनांक : १९.९.८५

प्रति,
प्राचार्य,
महाराष्ट्र राज्यातील अशासकीय कला, विज्ञान,
वाणिज्य व शिक्षण महाविद्यालये

विषय : कृषीतर विद्यापीठे व संलग्न अशासकीय महाविद्यालये यातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना, शासकीय कर्मचाऱ्यांना अनुज्ञेय असलेल्या शासकीय व शासन प्राधिकृत रूग्णालयांमध्ये वैद्यकीय उपचार करून घेणे व वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती

संदर्भ : शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्रं. एनजीसी १२७९/१८१२८०/(२०६) विशि - ४ दि. ४.६.८५

महोदय,

उपरोक्त शासन निर्णयाद्वारे निर्गमित केलेल्या आदेशाप्रमाणे सध्या जे कर्मचाऱ्यांना रोख वैद्यकीय भत्ता मिळतो त्यांना सध्या मिळत असलेला रोख वैद्यकीय भत्ता चालू ठेवणे अथवा शासकीय कर्मचाऱ्यांना मिळत असणाऱ्या सवलतीचा लाभ घेणे यासंबंधी विकल्प दिनांक ३१ ऑक्टोबर १९८५ पर्यंत परिशिष्ट -१ मध्ये दिलेल्या प्रपत्राप्रमाणे (दोन प्रतीत) घ्यावयाचा आहे. विकल्पाची एक प्रत संबंधित विभागीय प्रशासन अधिकारी, उच्च शिक्षण अनुदान, यांच्याकडे पाठवावयाची आहे. एकदा दिलेला विकल्प अंतिम समजला जाईल. आपणाकडे आपल्या महाविद्यालयातील कर्मचाऱ्यांकडून विकल्प दिनांक ३१ ऑक्टोबर १९८५ पर्यंत प्राप्त झाला नाही तर संबंधित कर्मचाऱ्यांने रोख वैद्यकीय भत्ता मिळण्यासाठी विकल्प दिला आहे असे गृहीत धरण्यात येईल.

२/- शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य सेवा विभाग क्रमांक एमएजी १०८१/पीएच-९-ए दि. १९ ऑक्टोबर १९८३ व क्रमांक एमएजी १०८४/११६/पीएच-९-ए, दिनांक २१.७.१९८४ च्या सत्यप्रती उपरोक्त संदर्भाकित केलेल्या शासन निर्णयासमवेत जोडलेल्या आहेत त्या कृपया अवलोकन कराव्यात.

३/- काही आजार असे असतात की त्यावर तातडीने औषध उपचार/वैद्यकीय उपचार करणे इष्ट असते. अशावेळी रूग्णास शासकीय व शासन प्राधिकृत रूग्णालयांमध्ये वैद्यकीय उपचार घेण्यापेक्षा जवळच्या खाजगी रूग्णालयात वैद्यकीय उपचार करणे भाग पडते. कोणत्या आजारासाठी तातडीने वैद्यकीय उपचार खाजगी रूग्णालयातून करता येईल याची यादी शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य सेवा विभाग दिनांक १९.१०.१९८२ मध्ये दिली आहे. सदरहू यादीमधील कोणत्याही आजाराने कृषीतर विद्यापीठातील/अशासकीय महाविद्यालयातील कर्मचारी अथवा त्यांच्या कुटुंबातील जवळची व्यक्ती आजारी असेल व त्याने खाजगी रूग्णालयात वैद्यकीय उपचार करून घेतले व त्या खर्चाच्या प्रतिपूर्तीसाठी देयक सादर केले तर अशी देयके विभागीय उपसंचालक, सार्वजनिक आरोग्य सेवा विभाग यांच्याकडे योग्य त्या तपासणीसाठी व प्रमाणित करण्यासाठी पाठवावीत. सदरहू देयके विभागीय उपसंचालक, सार्वजनिक आरोग्य सेवा विभाग यांच्याकडून तपासून येताच ती संबंधित विभागीय प्रशासन अधिकारी, उच्च शिक्षण अनुदान यांच्याकडे रक्कम मंजूर करण्याच्या दृष्टीने पाठवावीत.

४/- शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य सेवा विभाग दिनांक १९.१०.१९८३ मध्ये दिलेल्या आजारा व्यतिरिक्त अन्य आजारावर वैद्यकीय उपचार शासकीय व शासन प्राधिकृत रूग्णालयात घेणे आवश्यक आहे. शासकीय व शासन प्राधिकृत रूग्णालयात वैद्यकीय उपचार करून घेत असता त्या रूग्णालयात उपलब्ध नसलेली औषधे वगैरे बाहेरून आणण्यास सांगितल्यास अशा वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्तीसाठी शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य सेवा विभाग, दिनांक २१.७.१९८४ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे "अ" व "ब" प्रमाणपत्र अधिकृत मेडिकल अटेंडंट यांच्याकडून प्रमाणित करून वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती देयके समवेत पाठवणे आवश्यक आहे. उपरोक्त नमूद केलेली देयके संबंधित विभागीय प्रशासन अधिकारी, उच्च शिक्षण अनुदान यांच्याकडे सादर करावीत.

आपला विश्वासू,
शिक्षण सहसंचालक (उच्च शिक्षण)

प्रत कुलसचिव, सर्व कृषीतर विद्यापीठे यांना माहिती व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी अग्रेषित.

प्रत प्रशासन अधिकारी, उच्च शिक्षण अनुदान, सर्व विभाग
अशासकीय महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती देयके महाविद्यालयाकडून प्राप्त होताच ती शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य सेवा विभाग दिनांक १९ ऑक्टोबर १९८३ व २१.७.१९८४ मधील तरतुदीप्रमाणे देयके तयार केली आहेत किंवा नाही याची छाननी करून मंजूर केल्याचे रकमा सोबतच्या तक्त्यात या संचालनालयास दर महिन्याच्या वीस तारखेपर्यंत मिळेल अशी पाठवावीत म्हणजे अशा देयकांची रक्कम अनुदानासह मंजूर करणे सोईचे होईल. महाविद्यालयांची देयके या संचालनालयास पाठवू नयेत. ती आपल्या कार्यालयातच ऑडीटचे कामासाठी सुरक्षित ठेवावीत.

२/- कृषीतर विद्यापीठातील व अशासकीय महाविद्यालयातील कर्मचाऱ्यांपैकी कोणी रोख वैद्यकीय भत्यासाठी विकल्प दिला ह्यासंबंधीची माहिती एकत्र करून या संचालनालयास ३१ ऑक्टोबर १९८५ नंतर लगेच पाठवावी

अशासकीय महाविद्यालयातील कर्मचाऱ्यांची वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती देयके पाठवावयाच्या माहितीचा विवरण तक्ता

- (१) अ.क्र.
- (२) महाविद्यालयाचे नांव
- (३) कर्मचाऱ्याचे नांव
- (४) हुद्दा
- (५) वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची रक्कम मंजूर करण्याबाबतची शिफारस रू.
- (६) शेरा

प्रशासन अधिकारी
उच्च शिक्षण अनुदान
— विभाग, —

* * * * *

(२२)

अकृषि विद्यापीठातील शासन मान्य अनुदानित पदावरील शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना वैद्यकीय खर्चास मंजूर देणेसंबंधी

क्रमांक:युएनआय १०९९/वेदे/विशि-१, शिक्षण संचालनालय, [उच्च शिक्षण], महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१ दिनांक :-

प्रति,

सर्व सहसंचालक [उच्च शिक्षण] विभाग

सर्व कुलसचिव—

विषय :- अकृषि विद्यापीठातील शासन मान्य अनुदानित पदावरील शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना वैद्यकीय खर्चास मंजूर देणेसंबंधी.

संदर्भ :- शा.नि.शिक्षण व सेवायोजन

क्रमांक एनजीसी १२७९/१८१२८०/[२०६] विशि-४,

दिनांक ४ जून, १९८५

उपरोक्त शासन निर्णयान्वये अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित अशासकीय महाविद्यालयातील शिक्षक/शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना शासकीय कर्मचाऱ्यांना अनुज्ञेय असलेल्या शासकीय व शासन प्राधिकृत रूग्णालयामध्ये उपचार करून घेणे व वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची योजना लागू करण्यात आली आहे.

वरील योजनांतर्गत विद्यापीठाकडून वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीच्या प्रस्तावांची छाननी करता त्यामध्ये अनेक वेळा त्रुट्या असल्याचे निदर्शनास येत आहे. त्यामुळे विद्यापीठीय कर्मचाऱ्यांना वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीस मंजुरी देण्यास विनाकारण अडचणी निर्माण होऊन विलंब होतो. विद्यापीठीय कर्मचाऱ्यांच्या वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीस तातडीने मंजूर देण्याच्या दृष्टीने खालीलप्रमाणे मार्गदर्शक सूचना आपल्या माहितीसाठी निर्गमित करण्यात येत आहेत.

(अ) शासकीय रूग्णालये व शासनमान्य रूग्णालयात उपचार घेतलेल्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती.

१) दिनांक ४ जून १९८५ च्या शासन निर्णया अन्वये शासकीय कर्मचाऱ्यांना अनुज्ञेय असलेल्या शासन व शासन प्राधिकृत रूग्णालयामध्ये उपचार करून घेणे व वैद्यकीय खर्चाची प्रतीपूर्ती मंजूर करण्याची नियम महाराष्ट्र राज्यसेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम १९६१ व त्यात वेळोवेळी झालेल्या सुधारणा अकृषि विद्यापीठातील वेतन अनुदान योजनेखाली येणाऱ्या पूर्णवेळ शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना लागू करण्यात आले आहेत. तसेच उपरोक्त नियमामध्ये अशा सुधारणा होतील त्यांचे लाभ या कर्मचाऱ्यांना उपलब्ध करण्यात यावेत असेही शासनाने आदेश दिले आहेत.

२) वरील नियमानुसार शासकीय व शासन प्राधिकृत रूग्णालयामध्ये वैद्यकीय उपचार करून घेणाऱ्या लाभाध्यास वरील नियमानुसार संपूर्ण खर्चाची प्रतीपूर्ती करण्याची तरतूद आहे. त्या अनुसार शासन मान्य खाजगी रूग्णालयाचे संबंधी निर्गमित केलेले शासन आदेश कालील प्रमाणे आहेत.

[अ] शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक एमएजी १०८४/४१५७/सीआर-१५६ /पीएच/९ ए दिनांक २९.४.८५.

[ब] शासन निर्णय शाअवि क्रमांक एमएजी १०८६/४९०७/आ-९. दिनांक १.९.८७.

[क] शासन निर्णय एमएजी १०८८/३८३७/आरोग्य ९ दिनांक २३.१.८९

उपरोक्त शासन निर्णया अन्वये शासन मान्य रूग्णालयात फक्त खालील पाच आजारावर केलेल्या उपचाराची संपूर्ण खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय समजण्यात आली आहे.

१) हृदय शस्त्रक्रियेची प्रकरणे

२) हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रियेची प्रकरणे

३) मुत्रपिंड प्रतिरोपन शस्त्रक्रिया.

४) रक्ताचा कर्करोग

५) अँजयोप्लस्टी शस्त्रक्रिया

वरील आजारावरील औषधोपचार उपरोक्त शासन निर्णया अन्वये शासनमान्य खाजगी रूग्णालयात केलेला असल्यास त्यावरील संपूर्ण खर्च प्रतिपूर्तीस अनुज्ञेय असल्याने अशी प्रकरणे पाठवितांना खालील बाबींची काटेकोरपणे छाननी करणे आवश्यक आहे.

[अ] विवरणपत्र "अ" व "ड" अन्वये विहित केलेल्या प्रमाणपत्रामध्ये माहिती व्यवस्थित भरून संबंधित शासनमान्य रूग्णालयाच्या अधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्याची सही असावी.

[ब] वरील प्रमाणपत्रामध्ये नमुद केलेल्या खर्चाची सर्व कागदपत्रे [औषधांची मूळ बिले व मुद्रांकित पावत्या/कॅश मेमो] देयकासोबत जोडणे आवश्यक आहे.

[क] विवरणपत्र "ड" मधील प्रमाणपत्रामधील [अ] विभागात दिलेला खर्च शासनमान्य रूग्णालयाच्या विलामध्ये समावेश करण्यात आलेल्या खर्चाशी जुळणे आवश्यक आहे. तसेच भाग बी मध्ये दिलेल्या प्रत्येक औषध खरेदीवरील कॅश मेमोची यादी प्रत्यक्ष खर्चासह देण्यात यावी.

[ड] वरील [ब] विभागात दर्शविलेली औषधे बाहेरून खरेदी केलेली असल्यास त्यावरील प्रत्येक कॅश मेमो शासनमान्य रूग्णालयातील प्राधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्याने साक्षांकित केलेला असावा.

[इ] वरील सर्व बाबींची रितसर छाननी करून विवरणपत्र "अ" मध्ये विभागीय सहसंचालकांच्या स्तरावर माहिती भरून त्यावर शिफारस करण्यात यावी.

[ई] वरील पाच आजाराच्या औषधोपचारासाठी संचालनालयाकडून अग्रिम मंजूर करण्यात आले असेल किंवा लाभाध्यासी मा. प्रधानमंत्री निधीतून किंवा मा. मुख्यमंत्री निधीतून किंवा इतर संस्थेकडून मदत घेतली असल्यास यासंबंधीची माहितीचा उल्लेख मदत घेतलेल्या किंवा अग्रिमाच्या रकमेसह प्रस्तावामध्ये सुस्पष्ट करण्यात यावा. तसेच वरील आजाराच्या उपचारासाठी अग्रिम मंजूर करण्यात आलेली प्रकरणे अग्रिम मंजूर झाल्याच्या दिनांकापासून कर्मचाऱ्यांना देय असलेल्या वैद्यकीय प्रतिपूर्तीच्या रकमेतून समायोजित करणे बंधनकारक आहे त्यासाठी अशी प्रकरणे अग्रिम मंजूर झाल्याच्या दिनांकापासून ६ महिन्यांच्या आत सादर करण्यात येतील. याबद्दल दक्षता घेण्यात यावी.

[ग] आकस्मिक निकडीच्या परिस्थितीत खाजगी रूग्णालयात आंतररूग्ण म्हणून घेतलेल्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती :-

शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक एमएजी १०८९/६०८ आरोग्य-९, दिनांक १२, ऑक्टोबर, ८९ अनुसार शासकीय कर्मचाऱ्यांस किंवा त्यांच्या कुटुंबियांना आकस्मिक निकडीच्या परिस्थितीत मंजूर खाजगी रूग्णालयात आंतररूग्ण म्हणून घेतलेल्या उपचारांच्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती मंजूर करण्या संबंधित निकष शासनाने विहित केले आहेत. तसेच शासन निर्णय क्रमांक एमएजी १०९५/१६९२/सीआर-२३३/९२ आरोग्य -७, दिनांक १९.१२.९२ च्या आदेशान्वये २३ आजारास आकस्मिक निकडीच्या प्रसंगी औषधोपचार घेण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे. या प्रमाणे शासन विनिर्देशित आजारावर खाजगी रूग्णालयात आंतररूग्ण उपचारार्थ घेतलेल्या खर्चाची प्रतिपूर्ती प्रत्येक व्यक्तिगत प्रकरणामध्ये रुपये २०,००० च्या एकूण आर्थिक मर्यादेच्या अधिन राहून अनुज्ञेय ठरविण्यात आली आहे. [शासन निर्णय क्रमांक एमएजी/१०९१/३४५६/सीआर-३२० /९१/आरोग्य-७, दिनांक १४ जानेवारी, १९९३]

वरील आजारावरील वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीस दिनांक १२.१०.८९ च्या शासन निर्णयाअन्वये विहित केलेल्या निकषा अनुसार अनुज्ञेय असून त्यासाठी प्रत्येक व्यक्तिगत प्रकरणात रुपये २०,००० ची एकूण आर्थिक कमाल मर्यादा विहित केलेली असल्याने अशी प्रकरणे महाराष्ट्र नागरी सेवा वैद्यकीय देखभाल मधील तरतूदी अनुसार तपासून वैद्यकीय खर्चाच्या रूपये २०,००० च्या कमाल मर्यादेत प्रतिपूर्ती मंजूर करण्याबाबतची प्रकरणे सादर करण्यात यावीत.

वर नमुद केलेल्या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करून वैद्यकीय देयक प्रतिपूर्तीचा प्रस्ताव सादर करण्यात यावा.

शिक्षण संचालक, [उच्च शिक्षण]

परिशिष्ट "अ"

वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती मंजूर करण्यासाठी आवश्यक बाबींची यादी :-

१) कर्मचारी पूर्णवेळ शासनमान्य शतप्रतिशत वेतन अनुदान योजनेखालील मंजूर पदावर सेवेत असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र जोडणे आवश्यक आहे.

२) हरकतीच्या मुद्यांची पुर्तता कार्यालयामार्फतच करावी.

३) डीसचार्ज कार्ड सादर करावे/ओ.पी.डी. केसपेपर सादर करावा.

४) विडल टेस्ट पॅथॉलॉजीकल लॅब रिपोर्ट सादर करावा.

५) रूग्णालयाचे वीलात/फॉर्म "क" मध्ये आंतररूग्ण कालावधी दिलेला नाही.

६) फॉर्म अ ते ड मध्ये आजार/कालावधी लिहीलेला नाही/चुकीचा दर्शविलेला आहे/ डॉ.नाव ,सही,शिकका नाही.

७) औषधोपचार करणाऱ्या वैद्यकीय अधिकाऱ्याकडून विहित नमुन्यातील फॉर्म व पावत्या वर स्वाक्षरी व शिकका घेऊनच देयके सादर करावे.

८) फॉर्म "क" "ड" अपूर्ण आहे.

९) पावत्या क्रमांक — रक्कम रूपये — च्या पावत्या, पावत्या नाहीत.

कालमर्यादिनेतरच्या आहेत.

- १०) इसीजी/एक्सरे/इन्व्हेस्टीगेशन रिपोर्टस पाठवावेत.
- ११) कुटुंब मर्यादित प्रमाणपत्र बीलासोबत नाही ते सादर करावे.
- १२) नमुना अ आणि ब तसेच क व ड प्रपत्रात दोन प्रतीत देयक सादर करावे.
- १३) देयकासोबत सरकारी रुग्णालय/प्राथमिक आरोग्य केंद्र/नगरपालीका, महानगरपालिका येथील प्रसूतीपूर्व नांव नोंदणी कार्ड सादर करावे.
- १४) मूळ वेतन प्रमाणपत्र बीलासोबत नाही ते सादर करावे.
- १५) फॉर्म "क" व "ड" मध्ये अचूक आंतररुग्ण कालावधी लिहावा.
- १६) देयकासोबत रुग्णालयाचे आंतररुग्ण कालावधीचे बील नाही.
- १७) रुग्णालयाचे बीलातील आंतररुग्ण कालावधी व फॉर्म "क" व "ड" मधील कालावधीत तफावत आहे. अचूक आंतररुग्ण कालावधी लिहावा.
- १८) देयकासोबत स्टॅम्प रिसीट नाही.
- १९) रुग्णालयाच्या बीलात आंतररुग्ण कालावधीचे बील नाही.
- २०) पावती रूपये — चा तपशील नाही.
- २१) "क" आणि "ड" प्रपत्रातील आंतररुग्ण कालावधीमध्ये तफावत आहे. अचूक कालावधी घालूनच देयक सादर करावे.
- २२) रूपये — पावतीवर तारीख/पेशंटचे नांव नाही.
- २३) देयकासोबत पाठविलेल्या प्रसूती पूर्व नांव नोंदणी कार्डवर संबंधित रुग्णालयाच्या वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची सही, शिक्का नाही.
- २४) रुग्णालयाच्या आंतररुग्ण कालावधीचे तपशीलाचे बील सोबत नाही.
- २५) आंतररुग्ण व बाह्यरुग्ण कालावधीचा प्रस्ताव स्वतंत्र सादर करावा.
- २६) फॉर्म "क" व "ड" व पावत्यांवर संबंधित रुग्णालयाचे शिक्का सील आवश्यक आहे.
- २७) देयक अतिशय अयोग्य रितीने सादर केलेले आहे.
- २८) "क" वर एकूण खर्च दर्शविलेला नाही.
- २९) औषधामध्ये अल्कोहोल/टॉनिक नसल्याबाबतचे वैद्यकीय अधिकारी प्रमाणपत्र नाही.
- ३०) जिल्हा शल्यचिकीत्सकाचे प्रमाणपत्र असणे आवश्यक आहे.
- ३१) विशेष ५ शस्त्रक्रिया प्रकरणात [जेथे १००% प्रतिपूर्ती देय आहे] पंतप्रधान निधी किंवा मुख्यमंत्री निधीतून मदत मिळाली आहे काय असल्यास किती ही लेखी माहिती प्रस्तावासोबत जोडणे आवश्यक आहे.

(२३)

महाराष्ट्र राज्य सेवा वैद्यकीय परिचर्या नियम १९६१. आकस्मिक आजारासाठी खाजगी रुग्णालयात घेतलेल्या औषधोपचाराच्या खर्चाची प्रतिपूर्ती.

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग,

परिपत्रक क्रमांक एमएजी-१०८१/४९०७/आरोग्य-९, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक १५ ऑक्टोबर १९८५.

वाचा - शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. एमएजी १०८१/४९०७/आरोग्य-९ दिनांक १९.१०.८३.

परिपत्रक

निरनिराळ्या कार्यालयास वैद्यकीय प्रतिपूर्तीची बिले लवकर काढली जात नाहीत अशा तक्रारी आल्या आहेत. त्याकरिता जी कारणे आहेत त्यामध्ये शासकीय आदेशांची नीट माहिती नसणे हे प्रमुख कारण आहे. तसेच निरनिराळ्या आदेशांच्या प्रती उपलब्ध नसतात असेही समजते. या सर्व आदेशांची माहिती एकत्रित केली असून त्याचा मराठी अनुवाद करण्यात येत असून लवकरच पुस्तक रूपाने सर्व कार्यालयांना पुरविण्यात येणार आहे.

२. काही बाबतीत पुढीलप्रमाणे स्पष्टीकरण करण्यात येत आहे.

१) १९.१०.८३ च्या शासन निर्णयातील परिच्छेद ७ नुसार देयक मंजूर करण्याचे अधिकार उपसंचालक, आरोग्य सेवा यांना दिलेले आहेत. उपसंचालक, आरोग्य सेवा हे वैद्यकीय अधिकारी आहेत व आजाराचे निदान व गांभीर्य योग्यरित्या जाणू शकतात. म्हणून त्याचे अभिप्राय हे अंतिम मानण्यात यावेत.

२) १९.१०.८३ च्या शासन निर्णयातील परिच्छेद ३ मध्ये जे दर दर्शविले आहेत ते शासकीय रुग्णालयातील ग्रामीण व शहरी भागातील प्रत्येक दिवसाचे दर आहेत व शासकीय कर्मचाऱ्यास शासकीय रुग्णालयात स्पेशल नर्सिंग होम मध्ये दाखल केले असता सदर दराच्या ५० टक्के दर भरावे लागतात. त्याच आधारावर खाजगी रुग्णालयात राहण्यासाठी म्हणजे कॉट चार्जसाठी जो खर्च येतो त्या खर्चाची प्रतिपूर्ती देतांना शासकीय कर्मचाऱ्याने स्वतः सोसावयाची १० टक्के, १५ टक्के, २० टक्के रक्कम ही जर शासकीय

दराच्या ५० टक्के रकमेपेक्षा कमी असेल तरच हा प्रश्न निर्माण होईल.

उदाहरणार्थ : एखाद्या शासकीय कर्मचाऱ्याचे मासिक वेतन ५५० रु. असेल व त्याला हॉस्पिटलमध्ये राहण्यासाठी प्रतिदिन ८५ प्रमाणे ३ दिवसांसाठी २५५/- रु. खर्च आला असेल तर त्याला सदर खर्चाची प्रतिपूर्ती खालीलप्रमाणे देता येईल.

खर्च केलेली रक्कम शासकीय दराने वसूल देय असलेली रक्कम करावयाची ५० टक्के रक्कम

रु. २५५ (८५x३) रु. ६० (२०x३) रु. १९५/- (रु. २५५-६०)

या ठिकाणी हॉस्पिटललायझेशनच्या खर्चाच्या म्हणजे २५५ च्या १० टक्के रक्कम रु. २५-५० आहे व ही रक्कम ६० रु. पेक्षा म्हणजे नर्सिंग होम चार्जसच्या ५० टक्के रकमेपेक्षा कमी आहे. जर ही १० टक्के रक्कम (शासकीय कर्मचाऱ्याने स्वतः सोसावयाची) जास्त असली तर वरीलप्रमाणे शासकीय दराने वसूली करण्याचा प्रश्नच निर्माण होणार नाही. अशा परिस्थितीत हॉस्पिटललायझेशनच्या खर्चाची प्रतिपूर्ती वेतनमानानुसार ८० टक्के, ८५ टक्के व ९० टक्के या प्रमाणातच देण्यात यावी.

ज्या शासकीय कर्मचाऱ्याचे वेतन मासिक रु. ३००/- अथवा त्यापेक्षा कमी असेल त्याला शासकीय रुग्णालयात स्पेशल नर्सिंग होमसाठी चार्ज आकारला जात नसल्यामुळे अशा शासकीय कर्मचाऱ्यास हॉस्पिटललायझेशनच्या संपूर्ण खर्चाची प्रतिपूर्ती मिळेल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सही/-

(प्रभाकर भगरे)

कार्यासन अधिकारी.

(२४)

महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय परिचर्या) नियम १९६१ नियम २(३) खाली कुटुंबाच्या व्याख्येत घटस्फोटित महिलेचा समावेश करण्याबद्दल

महाराष्ट्र शासन : सार्वजनिक आरोग्य विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक - एनएजी/१०८५/३७७/आरोग्य-९

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक :- २५ मार्च १९८६

शासन निर्णय /- महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय परिचर्या) नियम १९६१ च्या नियम २[३] अनुसार "कुटुंब" या व्याख्येमध्ये शासकीय कर्मचाऱ्यांवर सर्वस्वी अवलंबून असलेले पती/पत्नी, आई-वडील, सख्खी व सावत्र मुले, अठरा वर्षाखालील भाऊ व अविवाहित बहिण (वय लक्षात न घेता) यांचा समावेश आहे. कायद्याने घटस्फोटित निराधार महिला जर आपल्या भावाकडे अथवा आई- वडिलांकडे रहात असेल व त्यांच्यावर पूर्णपणे अवलंबून असेल तर तिचा समावेश शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबामध्ये करण्याचा प्रश्न शासनाच्या बराच काळ विचाराधीन होता.

शासन आता याद्वारे असे आदेश देत आहे की, कायद्याने घटस्फोटित निराधार महिला आपल्या भावावर किंवा आई-वडिलांवर अवलंबून असेल व तिचे पोटगी वगैरे धरून मासिक उत्पन्न रूपये २५०/- पेक्षा जास्त असेल अशा स्त्रीचे वय लक्षात न घेता तिचा समावेश शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबामध्ये करण्यात येईल.

हा शासन निर्णय हे आदेश निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून अमलात येईल.

हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या संमतीने त्या विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक सीआर- १८६/८६/सेवा-५, दिनांक १७.२.१९८६ अनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सही/-

(अरूण चाटे)

कार्यासन अधिकारी

(२६)

कृषीत्तर विद्यापीठे व संलग्न अशासकीय महाविद्यालये यांतील शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना शासकीय कर्मचाऱ्यांना अनुज्ञेय असलेल्या शासकीय व शासन प्राधिकृत रुग्णालयामध्ये वैद्यकीय उपचार करून घेणे व वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती बाबत

जा.क्र.एनजीसी/१९८५/३१३६३/पांच-अ, शिक्षण संचालनालय (उ.शि.)म.रा.

पूणे-१. दिनांक १२.११.१९८६.

प्रति,
सर्व विभागीय प्रशासन अधिकारी,
(उच्च शिक्षण अनुदान)
अमरावती विद्यापीठ, अमरावती.

विषय : कृषीत्तर विद्यापीठे व संलग्न अशासकीय महाविद्यालये यातील शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना शासकीय कर्मचाऱ्यांना अनुज्ञेय असलेल्या शासकीय व शासन प्राधिकृत रुग्णालयामध्ये वैद्यकीय उपचार करून घेणे व वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती बाबत...

संदर्भ :- या संचालनालयाचे पत्र जा.क्र. एनजीसी/१९८५/३१३६३/पांच-अ, दिनांक १९.९.१९८५...

संदर्भाधीन पत्रान्वये वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीदेयकाचे संदर्भात अशासकीय महाविद्यालयाचे प्राचार्यांना मार्गदर्शनपर सूचना कळविल्या आहेत. त्याप्रमाणे विभागीय प्रशासन अधिकाऱ्यांकडून या संचालनालयाकडे प्राप्त झालेली प्रकरणे तपासली असता असे निदर्शनास येत आहे की, विभागीय प्रशासनाधिकाऱ्यांकडून या संदर्भातील शासनादेशातील तरतुदीचा प्रतिपूर्तीची रक्कम शिफारस करणेपूर्वी अभ्यासपूर्वक अवलंब करण्यात येत नाही. या संदर्भात विभागीय प्रशासन अधिकाऱ्यांना परिपत्रकाद्वारे सविस्तर सूचना निर्गमित करणेची नितांत आवश्यकता या संचालनालयाच्या अनुभवास आली आहे. त्यामुळे विषयांकित खर्चाचे प्रतिपूर्ती बाबत खालील मार्गदर्शक सूचना देण्यात येत आहेत. त्या त्यांनी त्यांचे विभागातील अशासकीय महाविद्यालये व अकृषी विद्यापीठे यांना विनाविलंब पाठवावयांच्या आहेत, व त्यांची प्रत या संचालनालयांस माहितीकरीता पाठवावी.

(अ) मार्गदर्शक सूचना :-

या संदर्भातील सर्व शासन निर्णय/परिपत्रके यांचा सखोल अभ्यास करणे आवश्यक आहे. खाली शासन निर्णय/परिपत्रके/संचालनालयाकडील परिपत्रके/

पत्रे अभ्यासासाठी घ्यावीत.

१) शा.नि.एनजीसी-१२६९/१८१२८०/(२०६)/विशि-४ दि. ४ जून १९८५ [पृष्ठ १ ते १८]

२) शा.नि.एमएजी-१०८४/४१५७/सीआर-१५६/पीएच-९ अ.दि. २९.४.८५(इंग्रजी)

३) शा.नि.एमएजी-१०८३/४११९/पीएच-९ दि. २१.८.८५ (त्यांचे परिशिष्ट महत्वाचे)

४) शा.नि. एमएजी-१०८३/४९०७/आरोग्य-९ दि. १५.१०.८५

५) या संचालनालयाचे पत्र जा.क्र.एनजीसी-१९८५/३१३६३-पांच-अ,दि. १९.९.८५

६) या संदर्भात वेळोवेळी काढण्यात येणाऱ्या सूचना इत्यादी.

(ब) वरील शासन/संचालनालय यांचेकडील कागदपत्रे अभ्यासल्यास आपणांस प्रामुख्याने खालील गोष्टी निदर्शनास येतील.

१) संबंधिताने शासकीय अथवा शासनाने प्राधिकृत केलेल्या रुग्णालयामध्ये उपचार करून घेतल्यास वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती मिळेल.

२) वैद्यकीय उपचार पूर्ण झाल्या तारखेपासून सहा महिन्यांचे आत प्रतिपूर्ती करिता देयक सादर होणे आवश्यक आहे. अन्यथा प्रतिपूर्ती मिळणार नाही.

३) वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती दि. १.५.८५ पासून मिळणार आहे.

४) तातडीच्या (इमर्जन्सि केसेस) आजाराकरिता खाजगी रुग्णालयांतील वैद्यकीय खर्च शा.नि.१९.१०.८३ नुसार प्रतिपूर्तीकरिता पात्र आहे.

(विभागीय उपसंचालक, सार्वजनिक आरोग्य सेवा विभाग यांनी तातडीचा आजार प्रमाणित करणे आवश्यक आहे. त्याचप्रमाणे देयक तपासून प्रमाणित करणे आवश्यक आहे.)

५) तातडीच्या आजाराची यादी शा.नि. दि. १९.१०.८३ मध्ये दिलेली आहे. याटिकाणी १३ आजार नमूद असून अशाप्रकारचे आणखी ५ आजार शा.नि. दि. १९.१०.८४ मध्ये नमूद आहेत.

६) खाजगी रुग्णालयांतील वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती (रुग्णालयांत दाखल केले असल्या संबंधिताचे मूळ वेतनाचे रकमेवर ठरलेल्या प्रमाणाशी निगडित असून याकरिता कृपया शा.नि.१९.१०.८३ मधील परिच्छेद २ पहावा. प्रत्येक प्रकरणामध्ये अशा प्रकारच्या प्रतिपूर्तीची रक्कम रु. जास्तीत जास्त रु. १०,०००/- पर्यंत मर्यादित आहे.

७) शा.नि. १९.१०.८३ च्या परिच्छेद ३ मध्ये शासकीय रुग्णालयांतील नर्सिंगहोमचे दैनंदिन दराचा तपशिल दिलेला आहे. संबंधितास शासकीय रुग्णालयांत स्पेशल नर्सिंगहोममध्ये दाखल केले असता सदर दराच्या ५०% रक्कम भरावी लागते व ५०% शासन सोसते. त्यास अनुसरून खाजगी हॉस्पिटलमध्ये दाखल झाल्यास कॉट चार्जेससाठी जो खर्च येतो त्या खर्चाची प्रतिपूर्ती करताना शासकीय रुग्णालयांतील कॉटचार्जेस त्याला जेवढी रक्कम भरावी लागली असती तेवढी रक्कम वजा करून उर्वरित रक्कम प्रतिपूर्तीकरिता अनुज्ञेय ठरवावयाची आहे.

८) उपरोक्त ७ मधील उदाहरणासह स्पष्टीकरणासाठी शा.नि.दि. १५.१०.८५ चे तपशिलवार परिशिलन करण्यात यावे व त्या अनुषंगाने देयकाची रक्कम निश्चित करण्यात यावी.

९) शासकीय रुग्णालयांत संबंधिताने उपचार घेतला असल्यास त्याकरिताचे वैद्यकीय खर्चाचे प्रतिपूर्तीकरिता शा.नि. दि. २१ जुलै १९८४ चे तरतुदीप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी.

१०) संबंधित शासकीय रुग्णालयांत दाखल झालेला नसल्यास त्याने अधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांचे स्वाक्षरीचे प्रमाणपत्र - "अ" (certificate - A) समवेत प्रमाणके जोडून विहीत अर्जासोबत सादर करावयाचे आहेत व नियंत्रण अधिकाऱ्याने सदर देयक तपासून मंजूरीकरिता विभागीय प्रशासन अधिकारी यांना सादर करावयाचे आहे.

११) संबंधित शासकीय रुग्णालयांत दाखल झालेला असल्यास प्रमाणपत्र "ब" अधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांचे स्वाक्षरीने घेऊन (certificate - B)

(२७)

जा.क्र. प्रअ/अमती/दोन/१०५४/८६ कार्यालय, प्रशासन अधिकारी,
उच्च शिक्षण अनुदान, अमरावती विभाग, अमरावती.
दिनांक : २२ जुलै १९८६

प्रति,
सर्व प्राचार्य,
अशासकीय महाविद्यालये,
अमरावती विभाग,

विषय : विद्यापीठे व संलग्न अशासकीय महाविद्यालये यातील शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना शासकीय व शासन प्राधिकृत रुग्णालयामध्ये वैद्यकीय उपचार करून घेणे व वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती.

संदर्भ :- शिक्षण संचालक [उच्च शिक्षण] महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्रमांक एनजीसी /१९८५/३१३६३/पांच-अ दिनांक २५.६.१९८६.

उपरोक्त विषयाबाबत महाराष्ट्र शासन, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, यांनी खालील नमूद केलेल्या शासन निर्णयाद्वारे जे आदेश दिले आहेत त्या शासन निर्णयाच्या प्रती माहितीकरीता सोबत जोडण्यात येत आहे.

१. शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. एमएजी/१०८४/४१५७/सीआर-१५६ पीएच-९- ए दिनांक २९.४.१९८४.

२. शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी/१०८३/४११९/पीएचए दिनांक २१.८.१९८५.

३. शासन परिपत्रक, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक एमएजी १०८१/४९०७/आरोग्य-९ दि. १५.१०.१९८५.

कृपया वरील पत्राची पांच द्यावी.

आपला विश्वासू,
(ना.व्य.खळीकर)
प्रशासन अधिकारी,

उच्च शिक्षण अनुदान, अमरावती विभाग,

वरील (१०) प्रमाणे कार्यवाही करावयाची आहे.

१२) अधिकृत वैद्यकीय अधिकारी म्हणजे काय हे समजण्याकरिता महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय परिचर्या) नियम १९६१ मधील नियम २(४) पहावा.

१३) संबंधिताचे "कुटूंब" याचे व्याख्येकरिता आणि त्यामध्ये कोणकोणत्या व्यक्तींचा समावेश होतो हे समजण्याकरिता उपरोक्त नियम २(३) अवलोकन करावा व अशांचे करिताचेच वैद्यकीय प्रतिपूर्तीची देयके मंजूरीकरिता पात्र समजण्यात यावी.

१४) शासकीय रूग्णालय म्हणजे काय हे समजण्याकरिता उपरोक्त नियम २(५) पहावा व त्यामध्ये नमूद असणाऱ्या रूग्णालयात वैद्यकीय उपचार करून घ्यावेत.

१५) शा.नि. दि. २४.८.१९८४ मध्ये नमूद असलेल्या विहित नमुन्यामध्ये संबंधिताने वैद्यकीय खर्चाचे प्रतिपूर्तीकरिता अर्ज करावयाचा आहे.

१६) शा.परिपत्रक दि. २ जानेवारी १९८५ नुसार तातडीच्या आजारास्तव खाजगी रूग्णालयांत उपचार घेतला असल्यास असे देयक संबंधित विभागीय उपसंचालक, सार्वजनिक आरोग्य विभाग यांना सादर करावयाचे आहे आणि असे प्रतिपूर्तीचे देयक मान्य करावयाचे किंवा नाही हे त्यांनी प्रमाणित करून घ्यावयाचे आहे.

१७) अशा प्रकारच्या प्रतिपूर्तीच्या देयकासमवेत खालील कागदपत्रे जोडणे आवश्यक आहे.

(अ) फार्म "सी" मधील ज्या डॉक्टरांनी उपचार केले त्यांचे स्वाक्षरीचे प्रमाणपत्र.

(ब) फॉर्म "डी" मधील वैद्यकीय खर्चाचा तपशिल दर्शविणारे प्रमाणपत्र (खर्चाची प्रमाणके व केसपेपर यांचेसह) ज्या डॉक्टरांनी उपचार केला आहे त्यांचे स्वाक्षरीचे.

१८) संबंधित कार्यालय प्रमुखाने प्रतिपूर्तीचे देयक मंजूरी करिता सादर करतांना खालील गोष्टीकडे कटाक्षाने लक्ष पुरवावे.

(अ) एक वर्षापेक्षा जुने देयक मंजूरीकरिता ग्राह्य धरू नये.

(ब) विभागीय उपसंचालक, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, यांचेकडून देयक प्रमाणित होऊन मिळालेल्या वर प्रतिपूर्तीची रक्कम ठरविणेची आहे.

(सी) प्रतिपूर्तीची रक्कम ठरवून विभागीय उपसंचालकांचे (सा.आ.) प्रमाणपत्रासह विभागीय प्रशासन अधिकारी, उच्च शिक्षण अनुदान, यांचेकडे सादर करावयाचे आहे.

(डी) तातडीच्या आजाराकरिताचे प्रतिपूर्ती देयकासमवेतची प्रमाणके अधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांनी प्रतिस्वाक्षरित करण्याची आवश्यकता नाही.

(ई) तातडीच्या आजाराकरिता खाजगी रूग्णालयांत उपचार करून घेण्यापूर्वी अधिकृत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची परवानगी घेण्याची आवश्यकता नाही.

(एफ) शा.नि. दि. १९.१०.८३ मधील तरतुदीप्रमाणेच प्रतिपूर्तीची रक्कम ठरवावयाची आहे. खाजगी रूग्णालयांतील पूर्ण खर्च कधीही प्रतिपूर्तीकरिता पात्र ठरत नाही यांची नोंद घ्यावी.

(जी) फार्म "सी" व फार्म "डी" (२जानेवारी १९८५ चे शासन निर्णयामध्ये चे विहित नमुने उपलब्ध करून दिलेले आहेत).

(एच) मुंबई विभागातील संबंधितांना अशा प्रकारची देयके (क्लेम) उपसंचालक आरोग्य सेवा (सी.डी.) यांचेकडून शा.नि. १९.१०.८३ व १९.१०.८४ नुसार प्रमाणित करून घ्यावयाची आहेत.

(आय) परदेशातील उपचाराकरिताचा खर्च प्रतिपूर्तीकरिता पात्र ठरणार नाही.

१९) शा. नि. दि. २१ डिसेंबर १९८४ मध्ये रूग्णाकरिता जी उपकरणे/साहित्य खरेदी करण्याकरिता खर्च होतो अशा साहित्याची/उपकरणांची यादी दिलेली आहे. सदर उपकरणे/साहित्य यावर खर्च झालेली रक्कम प्रतिपूर्ती करिता पात्र राहिल.

२०) सर्वसाधारण टायफाइड व हायपरटेन्शन या आजाराकरिता खाजगी रूग्णालयांत उपचार घेतला असल्यास त्याची प्रतिपूर्ती मिळणार नाही.

२१) काही महत्वाच्या मोठ्या प्रमाणावरील शस्त्रक्रियेकरिता लागणारा खर्च हा संबंधिताच्या आवाक्यातील नसतो त्यामुळे अशा मेजर ऑपरेशनसाठी अग्रिम देण्याची तरतुद शा.नि. २३.८.८४ मध्ये रू. १०,०००/- पर्यंत आहे. सदर शासन निर्णयातील तरतुदी शा.नि.दि. २१.८.८५ अन्वये रद्द करून सदर अग्रिम रकमेची मर्यादा रू. ४५०००/- पर्यंत वाढविलेली आहे.

२२) शा. नि. दि. २९.४.८५ नुसार (१) हृदयावरील शस्त्रक्रिया (२) मुत्रपिंड रोपण (३) रक्ताचा कर्करोग (४) वायुपास करोनरी या रोगाकरिता

शासकीय रूग्णालयांत अध्यावत अशी व्यवस्था उपलब्ध नसल्यास काही विशिष्ट खाजगी रूग्णालयांत वैद्यकीय उपचार करून घेतल्यास त्याकरिताच्या संपूर्ण खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय समजण्यात आली आहे. सदरची विशिष्ट खाजगी रूग्णालये विशिष्ट रोगाकरिता कोणती आहेत त्यांची यादी शा.नि.दि.२९.४.८५ मध्ये दिलेली आहे.

२३) हृदयावरील शस्त्रक्रिया, मुत्रपिंडरोपण, रक्ताचा कर्करोग व वायुपास करोनरी फक्त या चार रोगाकरिताच्या शस्त्रक्रियेसाठी उपकरणाची खरेदी किंमत औषधे व औषधोपचार यावरील संभाव्य खर्च अथवा रू. ४५०००/- च्या कमाल मर्यादेपर्यंतच्या रकमे इतके अग्रिम मंजूर करता येते.

२४) हे अग्रिम मंजूर करण्याबाबतचे सर्वसाधारण नियम खालीलप्रमाणे आहेत.

(ए) संबंधिताने अग्रिमाचे अर्जासोबत उपकरणांची खरेदी, किंमती औषधे व औषधोपचार यासाठी लागणारा संभाव्य खर्च व शस्त्रक्रियेची आवश्यकता दर्शविणारे शासकीय रूग्णालयाचे अथवा शासकीय निर्णय दि. २९.४.८५ मध्ये मान्यता देण्यात आलेल्या रूग्णालयाचे प्रमाणपत्र देणे आवश्यक आहे.

(बी) हे अग्रिम रू. ४५०००/- अथवा उपरोक्त संभाव्य खर्च यापैकी जी रक्कम कमी असेल त्या रकमेपर्यंत मंजूर करण्यात येईल.

(सी) ज्या कारणासाठी हे अग्रिम मंजूर झाले आहे त्याच कारणासाठी ते वापरण्यात आले आहेत. हे पाहण्याची जबाबदारी संबंधिताच्या कार्यालय प्रमुखाची (प्राचार्य/कुलसचिव) यांची राहिल.

(डी) अग्रिम मंजूर झाले पासून सहा महिन्यांच्या कालावधीत वसूल करण्यात येईल अथवा संबंधिताचे देय असलेले वैद्यकीय प्रतिपूर्तीच्या रक्कमेतून वसूल करण्यात येईल.

(ई) जर अग्रिमाची संपूर्ण रक्कम वैद्यकीय प्रतिपूर्तीच्या देयकातून वसूल होण्यासारखी नसल्यास उर्वरित रक्कम संबंधिताच्या वेतनातून अथवा इतर देय रक्कमेतून एकाच हप्त्यामध्ये वसूल करण्यात येईल.

(एफ) अग्रिम मंजूर झाल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांचे कालावधीत वसूल झाले नाही तर त्यावर घरबांधणी अग्रिमासाठी विहित असलेल्या व्याजाच्या कमीतकमी दराने व्याज आकारण्यात येईल.

२५) शा.नि. दि.२९.४.८५ मध्ये परदेशात वैद्यकीय उपचार करून घेतल्यास अशा खर्चाच्या प्रतिपूर्तीसंबंधीच्या तरतुदी नमूद आहेत. त्याबाबतचा संक्षिप्त तपशिल खालील प्रमाणे आहे.

(ए) सर्वसाधारणपणे परदेशातील वैद्यकीय उपचाराकरिताचा खर्च संबंधितास प्रतिपूर्ती मिळण्याकरिता अपात्र आहे.

(बी) काही अपवादात्मक प्रकरणात या देशात काही आजाराकरिता पर्याप्त उपाययोजना उपलब्ध नसल्यामुळे वैद्यकीय सल्ल्यास अनुसरून संबंधित रूग्णाचे परदेशात जाऊन उपचार करून घेणे आवश्यक असल्याचा निर्णय घेऊन परदेशातील वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती करून मिळण्याकरिता अर्ज केल्यास महाराष्ट्र राज्याचे मेडीकल बोर्डाने सदर प्रतिपूर्ती योग्य असल्याचे शिफारस करून त्यास संचालक, आरोग्य सेवा, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी अधिकृत असल्याचे ठरवून दिल्यास अशा उपचाराकरिता या देशातील मुंबई रूग्णालय, मुंबई (बॉम्बे हॉस्पिटल, बॉम्बे) येथे दाखल झाला असता किती खर्च आला असता तितक्या खर्चाइतके मर्यादित रकमेपर्यंतच प्रतिपूर्तीची रक्कम अनुज्ञेय राहणार आहे. परदेशात जाण्याचा प्रवासखर्च (एअर पैसेज) प्रतिपूर्ती करिता अनुज्ञेय नाही.

(सी) संचालक, आरोग्य सेवा यांनी भारतामध्ये अद्याप ज्या आजाराकरिता पर्याप्त सुविधा विकसीत झालेली नाही आणि ज्याकरिता उपचारार्थ परदेशात जाणे आवश्यक आहे व त्यामुळे परदेशातील वरील (डी) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे खर्चाची प्रतिपूर्ती करावी लागणार आहे. अशा आजाराची यादी दिलेली असून ते ५ प्रकारचे आजार आहेत. (डी) अशा प्रकारचे क्लेम प्राचार्य/कुलसचिव यांनी मेडीकल बोर्डकडे सादर करावयाचे आहेत. बोर्डाने अशा प्रतिपूर्ती क्लेमवर विशिष्ट शिफारशीसह प्रतिपूर्तीची रकमेची निश्चिती करावयाची आहे. त्याच प्रमाणे सदर बोर्डाने भारतामध्ये उपचाराची सुविधा नसल्याचे प्रमाणित करणे आवश्यक आहे. रूग्णाचा आजारावरील ५ आजारापैकी असल्याचेही प्रमाणित करणे आवश्यक आहेत. सदर प्रमाणपत्र संचालक, आरोग्य सेवा, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई, यांनी प्रतिस्वाक्षरीत करून प्राचार्य/कुलसचिव यांना पाठवावयाचे आहे.

(इ) मेडीकल बोर्डचे चेअरमन व सदस्य कोण असावेत याचा उल्लेख शा.नि. दि. २९.४.८५ मध्ये आहे. (एफ) प्रतिपूर्तीची रक्कम ठरविण्याकरिता बॉम्बे हॉस्पिटल, बॉम्बे येथील विहित दर (खाजगी उपचार कक्षाकरिताचे) विचारात घ्यावेत.

(जी) ज्या आजाराकरिता राज्यातील संबंधितांना परदेशात जावे असे वाटते अशा आजाराकरिता भारतातच उपचार करून घेण्याकरिता रोगनिहाय रूग्णालयाची यादी शा.नि. दि. २९-४-८५ च्या परिच्छेद ४ मध्ये नमूद आहे. यातील हॉस्पिटलमध्ये उपचार करून घेतल्यास प्रवासखर्चाखेरीज वैद्यकीय खर्चाची पूर्णत्वाने प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय आहे. (एच) या तरतूदीमध्ये कोणीही सूट मिळण्यास पात्र ठरणार नाही. (शासनाने खास बाब म्हणून निर्देशीलयाखेरीज)

(२६) विभागीय प्रशासन अधिकारी (उच्च शिक्षण अनुदान) यांनी महाविद्यालय विद्यापीठे यांच्याकडून प्राप्त झालेले वैद्यकीय प्रतिपूर्तीचे/अग्रीमाचे प्रकरणे वरील मार्गदर्शक सूचनाप्रमाणे आणि वेळोवेळी या संदर्भात निर्गमित होणाऱ्या नियमात विचारात घेऊन तपासावयाचे आहेत.

(२७) वैद्यकीय प्रतिपूर्तीचे/अग्रीमाचे प्रत्येक प्रकरण स्वतंत्रपणे या संचालनालयास सादर करावयाचे आहे. (विहित नमून्या शिफारशीसह) प्रशासन अधिकारी यांना तपासणी सुलभपणे करण्याकरिता सोबतच्या प्रपत्रामध्ये माहिती सादर करावी.

(२८) अशा प्रकारच्या प्रकरणे सोबत खाली नमूद असलेले प्रमाणपत्र विवरण तक्त्याखाली न विसरता त्याचे स्वतःचे स्वाक्षरीने द्यावयाचे आहे.

सोबत शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१ यांचे कृपेतर विद्यापीठे व संलग्न अशासकीय महाविद्यालये यातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना शासकीय कर्मचाऱ्यांना अनुज्ञेय असलेल्या शासकीय व शासन प्राधिकृत रूग्णालयामध्ये वैद्यकीय उपचार करून घेणे व वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्ती बाबतचे परिपत्र क्रमांक, एनजीसी/१९८५/३१३६३/पांच-अ. दिनांक १३ नोव्हेंबर १९८६ (एकूण सहा पाने) जोडलेले आहेत.

पृष्ठांकन क्रमांक : प्रअ/अमती/तीन/वै.प्र./१७१९/८६
कार्यालय, प्रशासन अधिकारी,
उच्च शिक्षण अनुदान,
अमरावती विभाग, अमरावती.

दिनांक :- ५.१२.१९८६

१) प्रत - प्राचार्य, सर्व अशासकीय कला, वाणिज्य, विज्ञान व शिक्षण महाविद्यालये अमरावती विभाग.

२) कुलसचिव, अमरावती विद्यापीठ, अमरावती यांना

त्यांना विनंती करण्यात येते की, सोबत जोडलेल्या परिपत्रकांत दिलेल्या सूचना लक्षात घेऊन आपल्या महाविद्यालयातील/विद्यापीठातील कर्मचाऱ्यांच्या वैद्यकीय प्रतिपूर्ती देयका संबंधी योग्य ती कार्यवाही लक्षात घ्यावी.

प्रशासन अधिकारी,
उच्च शिक्षण अनुदान,
अमरावती विभाग, अमरावती

प्रतिलिपी - शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१ यांना त्यांचे उपरोक्त पत्राचे संदर्भात माहितीस्तव सादर.

विहित नमून्यासोबत विद्यापीठ/महाविद्यालयांनी वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती देयकासमवेत विभागीय प्रशासन अधिकारी यांना सादर करावयाचा तपशील दर्शविणारा तक्ता.

(१) अ.क्र.

(२) कर्मचाऱ्याचे नांव

(३) हुद्दा व मूळ पगार

(४) आजारपणाचा कालावधी पासून

(५) ते

(६) उपचार करून घेण्यास आलेला एकूण खर्च तक्ता सी व डी प्रमाणे रूग्णालयात ठेवल्याने आकारण्यात आलेली रक्कम (हॉस्पिटलायझेशन) (रूग्णालयातील/नर्सिंग होम आकारणी)

(७) एकूण वैद्यकीय खर्च (रूग्णालयात रूग्णालयात खर्च व्यतिरिक्त)

(८) एकूण

(९) शासन निर्णय दिनांक १९-१०-८३ च्या परिच्छेद ३ नुसार कर्मचाऱ्याने सोसावयाचा (हॉस्पिटलायझेशनचा) रूग्णालयात ठेवल्याचा खर्च

(१०) व रूग्णालयात ठेवल्याने आकारण्यात आलेल्या रकमेपैकी निव्वळ देय रक्कम (रकाना ६-९)

(११) वैद्यकीय खर्चाची देय रक्कम (मूळ पगारावर आधारीत) (एकूण खर्चाच्या ९०% ८५% ८०%)

(१२) एकूण देय रक्कम (रकाना १० अधिक ११)

सही व शिक्का
प्राचार्य /कुलसचिव

(२७)

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्र. एमएजी १०८६/३४४७/आरोग्य-९

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ : दिनांक :- ३० जुलै, १९८७

वाचा क्र. एमएजी १०८९/४९०७/आरोग्य-९, दिनांक १९ ऑक्टोबर, १९८३-८४ चे आदेश.

शासन निर्णय :- शासकीय कर्मचाऱ्यांना आणि त्यांच्या कुटुंबियांना शासकीय रूग्णालयामध्ये वैद्यकीय मोफत सेवा मिळण्याचा हक्क आहे. परंतु बऱ्याच वेळी त्यांना खाजगी रूग्णालयात उपचार घेतल्यावर वैद्यकीय परिपूर्ती मिळण्यामध्ये बऱ्याच अडचणी उदभवतात. म्हणून अशा उपचारांकरिता येणाऱ्या खर्चास मान्यता देण्याबद्दलचे आदेश दिनांक १९ ऑक्टोबर, १९८३ व १९ ऑक्टोबर, अन्वये काढले आहेत. यामधील तरतुदीप्रमाणे एकंदर १८ अतितत्काळ आजाराच्या संदर्भात खाजगी रूग्णालयात घेतलेल्या वैद्यकीय सेवेकरिता जो खर्च येतो, त्याच्या ८० ते ९० टक्के खर्च (पगाराप्रमाणे) वैद्यकीय प्रतिपूर्तीस मान्य आहे. मात्र ही प्रतिपूर्ती व्यक्तिगत प्रमाणामध्ये रू. १० हजार आर्थिक मर्यादेपर्यंत आहे. अशा आजाराच्या संदर्भात संबंधित मंडळाच्या उपसंचालकांशी विचार विनिमय करूनच, महाराष्ट्र नागरी सेवा (सेवेच्या सर्वसाधारण शर्ती) नियम १९८१ मधील परिशिष्ट २ अन्वये सूचिबद्ध करण्यात आलेल्या विभाग प्रमुखांना त्यांच्या हाताखालील कर्मचाऱ्यांना वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्तीची प्रकरणे मंजूर करण्याचे प्राधिकार देण्यात आले आहेत. तसेच विभागीय प्रमुखांच्या संदर्भात, संबंधित प्रशासकीय विभागांना निर्णय घ्यावे लागतात. परंतु असे आढळून आले आहे की, संबंधित उपसंचालकांच्या कार्यालयामध्ये त्यांच्या विभागातील सर्व कार्यालयांकडून केसेस पाठविल्या जातात आणि अशा केसेस निकाली काढण्याकरिता बराच कालावधी लागतो, कारण उपसंचालक हे महिन्यातील २० दिवस तरी कार्यालयीन कामकाजाच्या दौऱ्यावर असतात.

म्हणून शासन आता याद्वारे असे आदेश देत आहेत की, दिनांक १ ऑगस्ट, १९८७ पासून उपसंचालक, आरोग्य सेवा कार्यालयाकडे अशा तात्काळ सेवेच्या संदर्भात प्रकरणे न पाठविता, संबंधित जिल्हा शल्य चिकित्सक यांच्याकडे पाठविण्यात यावीत. ज्या ठिकाणी वैद्यकीय महाविद्यालये असतील तेथे महाविद्यालयाचे डीन किंवा अधीक्षक यांचेकडे अशा केसेस पाठविण्यात याव्यात. परंतु बृहन्मुंबईतील कार्यालयांनी/विभागांनी खाली नमूद केलेल्या रूग्णालयामध्ये त्या त्या विभागाच्या केसेस पाठवाव्यात. पूर्वीप्रमाणे संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई यांच्याकडे पाठवू नयेत.

अ.क्र. रूग्णालयाचे नांव विभागाचे नांव
१ सर ज.जी. समूह रूग्णालय, मुंबई गृह विभाग, सामान्य प्रशासन विभाग, महसूल व वन विभाग, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, समाजकल्याण विभाग, आदिवासी विकास विभाग, महिला व बालकल्याण विभाग.
२. सेंट जॉर्जस रूग्णालय, मुंबई वित्त विभाग, आरोग्य विभाग, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, नियोजन विभाग, ग्राम विकास विभाग, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग.

३. गोकुळदास तेजपाल रूग्णालय, मुंबई अन्न व नागरी पुरवठा विभाग, उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग, कृषि व सहकार विभाग, पाटबंधारे विभाग, संसदिय कार्य विभाग, सहकार व वस्त्रोद्योग विभाग, व्यापार व वाणिज्य विभाग.

४. कामा व आलव्लेस रूग्णालय, मुंबई विधी व न्याय विभाग, नगर विकास विभाग, गृहनिर्माण व विशेष सहाय्य विभाग, पर्यावरण विभाग, शिक्षण व सेवायोजन विभाग, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, रोजगार व स्वयंरोजगार विभाग.

३. शासन आता याद्वारे असेही आदेश देते आहे की, ज्या कार्यालयाचे विभाग प्रमुख वैद्यकीय अधिकारी म्हणजे डॉक्टर आहेत. त्या कार्यालयातील कर्मचाऱ्यांची प्रकरणे अशा कार्यालयांनी त्यांच्या स्तरावरच निकाली काढावीत. महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

सही /-
(प्रभाकर भगरे)
कक्ष अधिकारी

(२९)

तात्काळ परिस्थितीत खाजगी रुग्णालयात घेतलेल्या वैद्यकीय उपचाराच्या खर्चाची प्रतिपूर्ती. सुधारीत वेतनमाना प्रमाणे वैद्यकीय प्रतिपूर्तीचे सुधारीत प्रमाण

महाराष्ट्र शासन : सार्वजनिक आरोग्य विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक एमएजी-१०८९/६०८/आरोग्य-९, : मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ दि. १२ ऑक्टोबर १९८९.

वाचा : शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. एमएजी १०८९/४९०७/आ-९ दिनांक १९/१०/८३.

शासन निर्णय दिनांक १.१.८६ पासून शासकीय कर्मचाऱ्यांसाठी सुधारीत वेतन श्रेणी लागू करण्यात आल्या आहेत. त्या अनुषंगाने शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक:एमएजी- १०८९/४९०७/आरोग्य-९, दि. १९.१०.८३ मधील परिच्छेद-२ व परिच्छेद-३ खालील प्रमाणे सुधारण्यात येत आहेत.

(२८)

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्र. एमएजी १०८६/४९०७/आरोग्य-९

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक १.९.१९८७

शासन निर्णय :- शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. एमएजी १०८९/४९०७/पीएन ९अ, दिनांक १९.१०.८३ व पूरकपत्र क्र. एमएजी १०८९/४९०७/पीएच ९ए, दिनांक १९.१०.१९८४ नुसार शासकीय कर्मचाऱ्यांनी व त्यांच्या कुटुंबियांनी आकस्मिक निकडीच्या प्रसंगी खाजगी रुग्णालयात आंतररुग्ण म्हणून घेतलेल्या औषधोपचारांच्या खर्चाच्या प्रतिपूर्तीसाठी एकूण १८ आकस्मिक आजारांना मान्यता देण्यात आली आहे. त्यामध्ये आणखी ३ आजारांचा अंतर्भाव करण्यात येत असून आता एकूण वृद्धील २१ आजारांना या आदेशाद्वारे आकस्मिक निकडीच्या प्रसंगी औषधोपचार घेण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

१. हृदयविकाराचा झटका (Cardiac emergency), प्रमस्तिष्क संवहनी (Cerebro Vascular), फुफ्फुसाच्या विकाराचा झटका (Pulmonary emergency) 2. अतिरक्तदाब (Hypertension) 3. धनुर्वात (Tetanus) 4. घटसर्प (Diphtheria) 5. अपघात (Accident) आघात संलक्षण (Shock Syndrome); हृदयाशी आणि रक्तवाहिनीशी संबंधित (Cardiological and Vascular) 6. गर्भपात (Abortion) 7. तीव्र उदर वेदना/ आंत्र अवरोध (Acute abdominal Pains/ Intestinal obstruction) 8. जोरदार रक्तस्राव (Severe Haemorrhage) 9. गॅस्ट्रो-एन्ट्रायटिस (Gastro Enteritis) 10. विषमज्वर (Typhoid) 11. निश्चेतनावस्था (Coma) 12. मनोविकृतीची आरंभावस्था (Onset of Psychiatric Disorder) 13. डोळ्यातील दृष्टिपटल सरकणे (Retinal detachment in the eye) 14. स्त्रीरोगशास्त्र आणि प्रसूतिशास्त्र यांच्याशी संबंधित आकस्मिक आजार (Gynaecological and Obstetric emergency) 15. जनन-मूत्र आकस्मिक आजार (Genito Urinary Emergency) 16. वायू कोथ (Gas Gangerene) 17. कान, नाक व घसा यांमध्ये विजातील पदार्थ गेल्यामुळे निर्माण झालेले आकस्मिक आजार (Foreign body in Ear, Nose and Throat Emergency) 18. ज्यामध्ये तातडीने शस्त्रक्रिया करणे आवश्यक असते अशा जन्मजात असंगती (Congenital Anomalies requiring urgent Surgical intervention) 19. एडस २०. ब्रेन ट्यूमर २१. भाजणे

४. काही आजारांच्या बाबतीत अतितात्काळ सेवा घेणे आवश्यक असते, परंतु त्यासाठी रुग्णालयात राहावे लागतेच असे नाही. काही प्रसंगी आवश्यक ते तात्काळ उपचार केल्यानंतर त्याच दिवशी रुग्णास घरी जाण्यास परवानगी दिली जाते. ती बाह्यरुग्ण सेवा असल्यामुळे सध्याच्या नियमानुसार त्यासाठी झालेल्या खर्चाची प्रतिपूर्ती, शासकीय कर्मचाऱ्यास मिळत नाही, म्हणून फ्रॅक्चर तसेच नाक, कान, घसा यांमध्ये एखादी बाह्य वस्तू अडकणे किंवा तशाच प्रकारच्या परिच्छेद १ मध्ये उल्लेखिलेल्या आजारापैकी ज्या आजारांमध्ये खाजगी रुग्णालयात बाह्य रुग्ण म्हणून तात्काळ सेवा घेतली असेल त्यासाठी झालेल्या खर्चाची प्रतिपूर्ती यापुढे शासकीय कर्मचाऱ्यांस देय राहिल.

४. वरील परिच्छेद २ नुसार देण्यात येणारी प्रतिपूर्ती शासन निर्णय क्र. एमएजी १०८९/४९०७/पीएच ९०, दिनांक १९.१०.८३ मध्ये दिलेल्या मार्गदर्शक तत्वानुसार देण्यात येईल. मात्र अशी प्रकरणे शासन निर्णय क्र. एमएजी १०८५/३४३७/आ.९, दिनांक ३०.७.८७ मध्ये नमूद केलेल्या संबंधित रुग्णालयांना व जिल्हा शल्य चिकित्सकांना सादर करण्यात यावीत.

हे आदेश निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून अमलात येतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सही/-
(आर. गोपाल)

सहसचिव, महाराष्ट्र शासन

परिच्छेद २ : शासकीय कर्मचाऱ्यांस किंवा त्यांच्या कुटुंबीयास खाजगी रुग्णालयांमध्ये आंतररुग्ण म्हणून घेतलेल्या उपचारासाठी केलेल्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती खाली दिलेल्या विवरण पत्राच्या स्तंभ-२ मध्ये दर्शविलेल्या वेतन टप्प्याच्या संदर्भात आणि स्तंभ ३ मध्ये नमूद केलेल्या दरानुसार विनियमित करण्यात यावी :-

अ.क्र.	मासिक मुळ वेतन	प्रतिपूर्ती करावयाची रक्कम
१.	रुपये २,८०० (अठ्ठावीसशे) पर्यंत	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ९० टक्के
२.	रुपये २८०१ ते रु. ३५०० पर्यंत	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ८५ टक्के
३.	रुपये ३५०१ व त्यापेक्षा जास्त	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ८० टक्के

वरील कोष्टकानुसार अनुज्ञेय ठरणारी प्रतिपूर्तीची रक्कम प्रत्येक प्रकरणी रुपये १०,०००/- च्या कमाल मर्यादेपर्यंतच असेल.

परिच्छेद ३: खाजगी रुग्णालयातील राहण्याच्या खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची अनुज्ञेयता ठरवितांना अशी अट असेल की, (एकूण खर्चात अंतर्भूत असलेल्या) रुग्णालयात राहण्यासाठीच्या खर्चाच्या १० टक्के, १५ टक्के, २० टक्के (यथोचित वेतन गटाप्रमाणे) इतकी रक्कम शासकीय कर्मचारी शासकीय रुग्णालयातील अनुज्ञेय नर्सिंगहोममध्ये दाखल झाला असल्यास द्यावा लागणाऱ्या आकाराच्या ५० टक्के इतक्या रकमेपेक्षा कमी असू नये व ही रक्कम कमी असल्यास, रुग्णालयात राहण्यासाठीच्या प्रत्यक्ष खर्चातून शासकीय रुग्णालयात अनुज्ञेय शुश्रूषा कक्षासाठी द्यावी लागणारी ५० टक्के आकाराची रक्कम वजा करून उरलेल्या संपूर्ण रकमेची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय राहिल.

शासकीय कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या वेतना प्रमाणे शासकीय रुग्णालयात अनुज्ञेय असलेले नर्सिंग होम व त्यासाठी आकारले जाणारे दर पुढील प्रमाणे असावेत :-

अ.क्र.	मूळ मासिक वेतन	अनुज्ञेय नर्सिंग	ग्रामिण भागात	नागरी भागातील
			प्रत्येक दिवसाचे दर.	प्रत्येक दिवसाचे दर.
१.	रु. ११०० पर्यंत	जनरल वार्ड	रु. १५/-	रु. २०/-
२.	रु. ११०१ ते १५००	जनरल वार्डच्या वाजूचा बाथरूम नसलेला कक्ष	रु. २०/-	रु. ३०/-
३.	रु. १५०१ ते २८००	बाथरूम सह डबल बेड	रु. ३०/-	रु. ४०/-
४.	रु. २८०१ ते ३५००	बाथरूमसह एक कक्ष.	रु. ४०/-	रु. ८०/-
५.	रु. ३५०१ व त्यापेक्षा	बाथरूमसह वातानुकूलित कक्ष (एक)	रु. ८०/-	रु. १२०/-

२. एखादा शासकीय कर्मचारी खाजगी रुग्णालयात त्याला अनुज्ञेय असलेल्या उपरोक्त नर्सिंग होम मध्ये उच्च स्वरूपाच्या नर्सिंग होम मध्ये दाखल झाला, तर त्यासाठी भरावी लागणारी जादा रक्कम शासकीय कर्मचाऱ्यास स्वतः सोसावी लागेल.

३. हे आदेश ते निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून अमलात येतील. दि. १.१.८६ ते दि. ११.१०.८९ या कालावधीतील प्रकरणे असुधारीत वेतनश्रेणी विचारात घेवून नियमित करण्यात यावीत.

४. शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. एमएजी/१०८९/४९०७/पीएच-९, दि. १०.१०.८३ मधील इतर आदेश त्यामध्ये वेळोवेळी केलेल्या सुधारणासहीत तसेच जारी राहतील.

५. हा शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ३२६/८९/सेवा-५५ दि. ७.१०.८९ नुसार मिळालेल्या संमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सही र.शं. पिसे.

महाराष्ट्र शासनाचे उपसचिव.

(३०)

कृषीत्तर विद्यापीठे व संलग्न अशासकीय महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना, प्राधिकृत रुग्णालयांमध्ये वैद्यकीय उपचार करून घेणे व वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती. विकल्प देण्याची मुदत वाढ.

महाराष्ट्र शासन

शिक्षण व सेवा योजन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : एनजीसी १२८९/[१५२९] विशि-४

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक ७ नोव्हेंबर, १९८९.

वाचा : शासन निर्णय, शिक्षण व सेवा योजन विभाग क्र. एनजीसी १२७९/१८९२८०/[२०६]/विशि-४, दिनांक ४ जून, १९८५.

शासन निर्णय :- वरील शासन निर्णयाअन्वये, कृषीत्तर विद्यापीठे व त्यांना संलग्नित अशासकीय कला, वाणिज्य, विज्ञान व शिक्षण महाविद्यालये यातील वेतन अनुदान योजनेखाली येणाऱ्या पूर्णवेळ शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांना शासकीय व शासन प्राधिकृत रुग्णालये यामध्ये वैद्यकीय उपचार करून घेणे व वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती योजना लागू करण्यात आली आहे. मात्र ज्या कर्मचाऱ्यांना रोख वैद्यकीय भत्ता मिळत होता व त्यासाठी त्यांनी विकल्प दिला आहे त्यांना वरील वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्ती योजनेऐवजी रोख वैद्यकीय भत्ता मिळतो. अशा कर्मचाऱ्यांना वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्ती योजनेचा लाभ देण्यासाठी पुन्हा विकल्प देण्याचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता.

२. शासन आता असे आदेश देत आहे की, ज्या कर्मचाऱ्यांना रोख वैद्यकीय भत्ता मिळतो अशा कर्मचाऱ्यांना शासकीय व शासन प्राधिकृत रुग्णालयांमध्ये वैद्यकीय उपचार करून घेणे व वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती या सवलतीचा वरील दिनांक ४ जून, १९८५ च्या आदेशान्वये लाभ घेण्यासाठी विकल्प देण्याची मुदतवाढ देण्यात यावी. ही मुदतवाढ हे आदेश निर्गमित केल्या दिनांकापासून महिन्याकरीता राहिल.

३. परिशिष्ट-१ मध्ये दिलेल्या प्रपत्राप्रमाणे विकल्पाच्या दोन प्रती आवश्यक आहेत. संस्था प्रमुखांनी विकल्पाची एक प्रत संबंधित प्रशासन अधिकारी (उच्च शिक्षण) अनुदान यांचेकडे पाठवावी.

४. हे आदेश वित्त विभागाच्या सहमतीने त्यांच्या अनौ. संदर्भ क्र. ३९५/८५/सेवा-४, दिनांक १५.९.८९ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

[गो.तु.धनमेहेर]

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. एनजीसी १२८९/

(१५२९)/ विशि-४, दिनांक ७ नोव्हेंबर, १९८९ चे सहपत्र.

परिशिष्ट-१

विकल्प देण्याचे प्रपत्र

मी, या कायमधारक पदावर रू. या वेतनश्रेणीत विद्यापीठ/महाविद्यालय असून खालील विकल्प देत आहे.

* (१) शासकीय व शासन प्राधिकृत रुग्णालयांमध्ये वैद्यकीय उपचार घेणे व वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती या सवलतीचा लाभ घेणे.

* (२) सध्या मिळत असलेला रोख वैद्यकीय भत्ता मिळणे.

२. येथे दिलेला विकल्प अंतिम आहे व तो नंतर बदलता येणार नाही.

दिनांक :

सही

माझ्या समक्ष सही केली

(सही)——

(महाविद्यालयाचे प्राचार्य)

दिनांक

(विद्यापीठाचे कुलसचिव)

वरील प्रतिज्ञापत्र मिळाले.

(सही)

(संस्था प्रमुख)

*जे लागू नसेल ते खोडावे.

* * * * *

(३१)

सु.मो. इनामदार,
शिक्षण सह संचालक

अ.शा. क्रमांक : एनजीसी/१०८७/२३६७०/५-अ,(मो)

शिक्षण संचालनालय, उ.शि.प.रा.पुणे. : (उ.शि.)

दिनांक २० डिसेंबर १९८९

प्रिय श्री. शेंदारकर,

अशासकीय महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना शासकीय व शासन प्राधिकृत रुग्णालयांमध्ये वैद्यकीय उपचार करून घेणे व वैद्यकीय खर्चाची परिपूर्तीबाबतचे नियम शासनाने त्यांच्याकडून क्र. एनजीसी/१२७९/१८९२८०/२०६/विशि-४, दि. ४.६.८५ च्या शासन निर्णयान्वये दि. १.४.८५ पासून लागू केले आहे.

वैद्यकीय खर्चाची परिपूर्तीची देयके मंजूर करण्याचे अधिकार पूर्वी जिल्हाचे उपसंचालक, आरोग्य विभाग यांचेकडे होते. परंतु शासन निर्णय सार्वजनिक विभाग क्रमांक एमएमजी/१०८६/३४३७/आरोग्य-९, दि. ३०.७.८७ नुसार वैद्यकीय खर्चाची परिपूर्तीची देयके मंजूर करावयाचे अधिकार जिल्हाचे जिल्हा शल्यचिकित्सक यांना देण्यात आले आहे.

शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. एमएजी/१०८९/४९०७/पीएच-९,ए दि. १९.१०.८३ तसेच पुरकपत्र () दिनांक १९.१०.८४ अन्वये ज्या रोगांचा उल्लेख केला आहे. त्याबाबत वैद्यकीय खर्चाच्या परिपूर्तीची देयके जिल्हा शल्यचिकित्सक यांचेमार्फत तपासणे आवश्यक आहे. परंतु जिल्हा शल्य चिकीत्सक वरील शासन निर्णयात दाखविलेल्या रोगाबाबत तो रोग तात्काळ व आवश्यक आहे किंवा कसे तसेच रोगी खाजगी रुग्णालयात किती दिवसासाठी होता याबाबतचे प्रमाणपत्र फक्त देतात. परंतु त्या प्रमाणपत्रात रोगांवर झालेल्या खर्चाबाबत निश्चित रक्कम नमूद करून शिफारस करीत नाही.

शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. एमएजी/१०८९/४९०७/आरोग्य-९, दि. १५.१०.८५ परिच्छेद २ नुसार वैद्यकीय खर्चाच्या परिपूर्तीबाबत देयक (विल/क्लेम) मंजूर करण्याचे अधिकार उपसंचालक, आरोग्य सेवा विभाग सेवा यांना दिलेले होते. (आता शासन निर्णय दि. ३०.७.८७ नुसार जिल्हा शल्य चिकीत्सक यांना देण्यात आले आहे) कारण उपसंचालक, आरोग्य सेवा हे वैद्यकीय अधिकारी आहे व आजाराचे निदान व गांभीर्य योग्यरित्या जाणवू शकतात म्हणून त्यांचे अभिप्राय अंतिम मांडण्यात यावे असेच स्पष्ट आदेश आहे परंतु तसेच स्पष्ट आदेश असतांना सुध्दा आपल्या कार्यालयामार्फत देयके मंजूर करण्यात येत नाही. फक्त रोगाबाबतचे प्रमाणपत्र देण्यात येते असे प्रशासन अधिकारी (उच्च शिक्षण अनुदान) पुणे विभाग, पुणे यांना या संचालनालयाच्या निदर्शनास आणले. त्यांनी असेही निदर्शनास आणले की अधिकार संपूर्ण सर्वसाधारण रुग्णालय, पुणे यांच्याकडील लेखी सूचनानुसार देयकाची रक्कम मंजूर करण्याचे अधिकार संबंधीत कार्यालयात असल्याने त्या कार्यालयाने रक्कम मंजूर करावयाची आहे.

याबाबत असे नमूद करण्यात येत आहे की, या कार्यालयातील तसेच विभागीय प्रशासन अधिकारी (उच्च शिक्षण अनुदान) पुणे विभाग, पुणे ह्यांच्या कार्यालयातील अधिकारी हे वैद्यकीय अधिकारी नसल्याने रोगावर जी औषधे वापरण्यात आली आहे ती परिपूर्तीकरीता योग्य आहे किंवा कसे हे ठरविणे त्यांना या क्षेत्रातील आवश्यक त्या ज्ञानाच्या अभावामुळे शक्य नाही.

शासन निर्णय दि. १९.१०.८३ नुसार एकूण खर्चाच्या किती रक्कम मंजूर करावी म्हणजे ८०, ८५ व ९० टक्के देय रक्कम काढता येईल व वेड चार्जेस कसे आकारावेत याबाबत सूचना आहेत. पूर्ण देयक औषधोपचाराच्या खर्चासहित संबंधित कार्यालयाने तपासावे असे नाही. राज्यातील इतर जिल्हा शल्य चिकित्सकाकडून देयक (विल/क्लेम) मंजूर करण्यात येत आहे त्यांच्याकडून रक्कम मंजूर करण्याबाबतचे प्रमाणपत्र मिळाल्यानंतर या संचालनालयाकडून त्यांना वरील नुसार तपासणी करून रक्कम मंजूर करण्यात येत आहे. आपल्याकडून फक्त रोगाबाबत प्रमाणपत्र देण्यात येत आहे. रक्कमेबाबत प्रमाणपत्र देण्यात येत नाही. असे महाविद्यालयांनी/विद्यापीठाने या संचालनालयास कळविले आहे.

तरी कृपया वरील परिच्छेद ४ प्रमाणे कार्यवाही केल्यास प्रशासन अधिकारी उच्च शिक्षण अनुदान पुणे यांना कर्मचाऱ्यांच्या वैद्यकीय खर्चाच्या परिपूर्तीची रक्कम मंजूर करण्याबाबत या संचालनालयास शिफारस करण्यास अडचण निर्माण होणार नाही. कृपया याबाबत आपले अभिप्राय त्वरीत या संचालनालयास पाठवावेत. म्हणजे त्यानुसार योग्य ते आदेश शासना कडून प्राप्त करून घेण्यास सोईचे होईल. या पत्राची प्रत विभागीय उपसंचालक आरोग्य सेवा पुणे यांना माहिती व योग्य त्या आदेशाबाबत पाठविण्यात येत आहे.

सन्नेह,

आपली स्नेहांकित,

स्वा. अस्पष्ट,

(सु.मो. इनामदार)

श्री. एस.पी. शेंदारकर, अधिक्षक, ससून सर्वसाधारण रुग्णालय, पुणे-१

* * * * *

(३२)

क्रमांक : एनजीसी/१९९०/५११४१/८-अ,
शिक्षण संचालनालय, (उ.शि.) म.रा. पुणे-१
दिनांक : १६.८.१९९०.

प्रति,
सर्व विभागीय प्रशासन अधिकारी,
उच्च शिक्षण अनुदान.

विभाग :- वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्ती करिता अशासकीय अनुदान तत्वावरील महाविद्यालयातील कर्मचाऱ्यांना अनुदान मंजूर करण्याबाबत.

१) शासन निर्णय क्रमांक एनजीसी/१२८९/१८१२८०/(३०६)/विशि-४ दि. ४.६.८५ अन्वये शासकीय कर्मचाऱ्यांप्रमाणे अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयातील कर्मचाऱ्यांना वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय ठरली आहे. या निर्णयामध्ये असेही नमुद केले आहे की, याबाबतच्या नियमामध्ये जशा जशा सुधारणा होतील त्यांचे लाभ अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयातील कर्मचाऱ्यांना उपलब्ध करण्यात यावेत.

२) सार्वजनिक आरोग्य विभागाचा शासन निर्णय क्र. एमएजी/१०८६/आरोग्य-९ दिनांक १२.१०.८९ (सोबत प्रत जोडली आहे) विचारात घेवून सदर विषयाचे प्रस्ताव सादर करतांना कोणकोणत्या सुचना विचारात घ्याव्यात या विषयीचे परिपत्रक या संचालनालयाकडून योग्य वेळी आपणाकडे पाठविले जात आहे. जो पर्यंत या बाबतचे परिपत्रक आपणास प्राप्त होत नाही तोपर्यंत नव्याने प्रस्ताव या संचालनालयास पाठवू नयेत.

३) या विषयीचे प्रस्ताव यापूर्वी सादर केले आहेत तसेच ज्या प्रस्तावांबाबत या संचालनालयाने काही आक्षेप आपणास कळविले आहेत आणि ज्या प्रस्तावानुसार व संचालनालयाने महाविद्यालयास अनुदान मंजूर केलेले नाही ते प्रस्ताव या संचालनालयाने दप्तरी दाखल केलेले आहेत. संधारीत प्रस्ताव सादर करते वेळी यापूर्वी या संचालनालयास सादर केलेल्या प्रस्तावाचा अनुक्रमांक व दिनांक न चुकता नमूद करावा.

सही अस्पष्ट,
शिक्षण संचालक,
(उच्च शिक्षण) यांचे करिता.

(३३)

शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या मुलामध्ये किंवा मुलीमध्ये मनोविकृती किंवा मानसिक दुर्बलता इत्यादी निर्माण झालेली असल्यास त्यांना संपूर्ण हयातभर कुटुंब निवृत्तीवेतन देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन,
वित्त विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक : कुनिवे १०९०/११/सेवा-४,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक १६ मे १९९०.
निर्णय

शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक-पीईएन-१४७२/१६०९/सीआर-२३९/७५/सेवा-४. दिनांक १२ ऑगस्ट १९७६ अन्वये असे आदेश निर्गमित करण्यात आले होते की, शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या मुलामध्ये किंवा मुलीमध्ये काही मनोविकृती किंवा मानसिक दुर्बलता निर्माण झालेली असेल किंवा शारीरिक दृष्ट्या पांगळेपणा किंवा विकलांगता आलेली असेल आणि त्यामुळे त्या मुलाच्या बाबतीत अठरा वर्षे (आता एकवीस वर्षे) आणि अविवाहित मुलीच्या बाबतीत एकवीस वर्षे (आता चोवीस वर्षे) वय पूर्ण झालेले असले तरी त्याला/तिला उपजिविका करणे शक्य नसेल तर, अशा मुलाला किंवा अविवाहित मुलीला. त्या शासन निर्णयात नमूद केलेल्या शर्तीच्या अधीन राहून, संपूर्ण हयातभर कुटुंब निवृत्तीवेतन प्रदेय होईल. हे आदेश दिनांक १२ ऑगस्ट १९७६ पासून अमलात आलेले आहेत. ह्या तरतुदींचा अंतर्भाव महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तीवेतन) नियम, १९८२ मधील नियम ११६ च्या पोटनियम (५) मध्ये करण्यात आला आहे.

२. दिनांक १२ ऑगस्ट १९७६ पूर्वी मृत्यू पावलेल्या/सेवानिवृत्त झालेल्या ज्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या/निवृत्तीवेतनधारकांच्या मुलांमध्ये अथवा मुलींमध्ये काही मनोविकृती किंवा मानसिक दुर्बलता इत्यादी निर्माण झालेली आहे त्यांना कुटुंब निवृत्तीवेतन मंजूर करण्याचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता. शासन असा आदेश देत आहे की, दिनांक १२ ऑगस्ट १९७६ पूर्वी मृत्यू पावलेल्या/सेवानिवृत्त झालेल्या ज्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या मुलांमध्ये किंवा मुलींमध्ये काही मनोविकृती किंवा मानसिक दुर्बलता निर्माण झालेली असेल किंवा शारीरिक

दृष्ट्या पांगळेपणा किंवा विकलांगता आलेली असेल आणि त्यामुळे त्याला/तिला उपजिविका करणे शक्य नसेल, तर अशा मुलांना किंवा मुलींना कुटुंब निवृत्तीवेतनाचे फायदे लागू करण्यात यावेत.

३. या शासन निर्णयाची इंग्रजी प्रत सोबत जोडली आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

व.वा.चौधरी,
कार्यासन अधिकारी.

(३४)

अत्यंत महत्वाचे

महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम १९६१ प्रसुतीसाठी झालेल्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती मिळण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक एमएजी १०९०/६९३, आरोग्य
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ : दिनांक : ३१ मे, १९९१

वाचा :- १) शासन परिपत्रक, नगर विकास, आरोग्य व गृहनिर्माण विभाग, क्र. एमएजी १०७२/३१६८८/पी, दिनांक २९ ऑगस्ट १९७२.

२) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्र. एमएजी १०८६/४९०७/आरोग्य-९, दिनांक १ सप्टेंबर १९८७.

निर्णय :- शासन परिपत्रक, नगरविकास, आरोग्य व गृहनिर्माण विभाग क्रमांक एमएजी १०७२/३१६८८/पी, दिनांक २९ ऑगस्ट, १९७२ अन्वये स्त्री शासकीय कर्मचारी/शासकीय कर्मचाऱ्यांची पत्नी यांना प्रसुतीपूर्वी शासकीय/नगर परिषदेच्या रुग्णालयात नांव नोंदविणे आवश्यक आहे. अशाप्रकारे नांव नोंदविले नसल्यास, प्रसुतीच्या वेळी आकस्मिक परिस्थिती निर्माण झाल्यास, खाजगी रुग्णालयात औषधोपचार घेतल्यास त्यावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती मिळू शकत नाही. अशाप्रकारे लवकरात लवकर प्रसुतीपूर्व नोंदणी शासकीय रुग्णालयात करणे आवश्यक आहे. त्यामुळे प्रसुतीपूर्व मातेची काळजी घेतली जाईल, लसटोचणी योग्यरितीने पूर्ण होईल व प्रसुती सुलभ होईल. तसेच प्रसुतीच्या वेळी अडचण किंवा त्रास होणार नाही व शस्त्रक्रिया आवश्यक असल्यास त्यावेळीही योग्य तो सल्ला वेळेवर मिळू शकेल. या सर्व दृष्टीने प्रसुतीपूर्वी नजिकच्या शासकीय रुग्णालयात नांव नोंदणी करणे आवश्यक आहे याची जाणीव कर्मचाऱ्यांना करून देण्यात यावी. तसेच सदर आदेशांना विस्तृत प्रसिध्दी देण्यात यावी.

२. शासन निर्णय क्र. एमएजी १०८६/४९०७/आ.९, दिनांक १.९.१९७७ अन्वये सदर शासन निर्णयात नमूद केलेल्या २१ आकस्मिक आजारामध्ये आकस्मिक परिस्थिती निर्माण होऊन खाजगी रुग्णालयात औषधोपचार घेतल्यास त्यावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती रु. १० हजाराच्या मर्यादेत मिळू शकते. सदर आजारामध्ये क्र. १४ वर स्त्रीरोगशास्त्र व प्रसुतीशास्त्र संबंधित आकस्मिक आजार असे नमूद केले आहे. त्यात सामान्यपणे सिझरीयन शस्त्रक्रिया व प्लाझन्टा प्रिवाया (Placenta Privia) तसेच सर्वसामान्य प्रसुती वगळून इतर उद्भवणारे आजार असू शकतात. या प्रसुती शास्त्रातील इतर आजाराबद्दल आकस्मिकतेचे प्रमाणपत्र/संबंधित जिल्हा शल्य चिकित्सकांनी दिल्यास त्यावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती नियमानुसार अनुज्ञेय राहिल.

३. या संदर्भात खालीलप्रमाणे खुलासा करण्यात येत आहे :-

(अ) स्त्री शासकीय कर्मचारी अगर शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या पत्नीने शासकीय रुग्णालयात उपचार घेतल्यास प्रसुतीसाठी येणारा खर्च प्रतिपूर्तीसाठी अनुज्ञेय राहिल.

(ब) शासन परिपत्रक, दिनांक २९.८.१९७२ नुसार शासकीय रुग्णालयात प्रसुतीपूर्व नोंदणी केल्यास प्रसुतीच्या वेळी आकस्मिक परिस्थितीत खाजगी रुग्णालयात औषधोपचार घेतल्यास त्यावरील खर्चाचा रु. १० हजाराच्या मर्यादेत प्रतिपूर्ती मिळू शकेल.

(क) शासकीय रुग्णालयात प्रसुतीपूर्व नांव नोंदणी केलेली नसल्यास पूर्ण कालावधीच्या प्रसुतीसाठी (सिझरीयन शस्त्रक्रिया वगैरे) खाजगी रुग्णालयात उपचार घेतल्यास त्यावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती मिळू शकणार नाही.

४. सदर शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ४४५/९१/सेवा-५, दिनांक १८.५.९१ च्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे. महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(र.शं. पिसे)

महाराष्ट्र शासनाचे उपसचिव,

(३५)

खाजगी रुग्णालयात शस्त्रक्रियेसाठी उपचाराकरीता रुग्णाच्या नावावर एका वेळी दोन कक्ष न देण्यासंबंधी....

महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय क्र. एमएजी १०९१/३५३५/सीआर-२११/९१/आरोग्य-७

सार्वजनिक आरोग्य विभाग,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ : दिनांक १७ फेब्रुवारी १९९२.

शासन निर्णय :- खाजगी रुग्णालयात मोठ्या शस्त्रक्रियेसाठी जेव्हा रुग्णाला आंतररुग्ण म्हणून दाखल करावे लागते त्यावेळेस प्रथम त्यास एक कक्ष देण्यात येतो. रुग्णास त्या कक्षात ठेवून सर्व चाचण्या व शस्त्रक्रियेसाठी आवश्यक असलेली रुग्णाची तयारी करून घेण्यात येते. शस्त्रक्रिया झाल्यानंतर रुग्णाला अतिदक्षता/विभागात अथवा "रिकव्हरी" रूममध्ये ठेवण्यात येते आणि त्यानंतर सर्वसाधारण कक्षात रुग्णास पाठविले जाते. ह्या परिस्थितीमध्ये एका रुग्णाकडे एका वेळेस दोन कक्ष दिले जात नाहीत. कारण सर्वसाधारण रुग्णालयात कक्ष मिळण्यासाठी रुग्ण प्रतिक्रियादीवर असतो.

याबाबत रुग्णांना एकाच वेळी दोन कक्ष उपलब्ध असावेत किंवा कसे, अथवा दोन्ही कक्षाची भाडे आकारणी संयुक्तिक होईल किंवा कसे, याबाबतचा प्रश्न शासनाच्या विचाराधीन होता. सदरहू प्रश्नाचा साकल्याने विचार करून शासनाने असा निर्णय घेतला आहे की, जर काही प्रसंगी रुग्णाच्या नावावर एकाच दिवसाकरीता दोन कक्ष देण्यात आले असतील तर कोणत्याही प्रकरणी "रिकव्हरी" कक्षाच्या खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय ठरविण्यात येऊ नये. उक्त खर्च प्रतिपूर्तीस अपात्र ठरविण्यात यावा.

हे शासन वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. १२८/९२/सेवा-५, दिनांक ७.२.१९९२ च्या सहमतीने रवाना करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

सही

(र.श.पिसे)

महाराष्ट्र शासनाचे उपसचिव

(३६)

वै. प्र/मार्गदर्शक/८१/१९९२ संचालनालय, आरोग्य सेवा,

महाराष्ट्र शासन, मुंबई दिनांक : १६ मार्च १९९२.

प्रति,

अधिष्ठाता,

शासकिय वैद्यकिय महाविद्यालय, नांदेड

विषय :- अधिक्षक अभियंता पाटबंधारे मंडळ विभाग, नांदेड यांचे पत्र वैद्यकिय खर्चाची प्रतिपूर्ती मिळणेबाबत.....

संदर्भ :- आपले पत्र क्रं. आवैममा/संकीर्ण/२०२६/९२, दिनांक २५.२.१९९२

आपल्या संदर्भित पत्रासोबत जोडलेल्या कागदपत्राचा अभ्यास करण्यात आला व नांदेड पाटबंधारे मंडळाचे अधिक्षक अभियंता यांचे दिनांक १४.२.९२ च्या पत्रात उपस्थित केलेल्या मुद्यावर खालील प्रमाणे अभिप्राय आहेत.

शासन निर्णय क्रं. एमएजी. १०८१/४९०७/पीएच९ दिनांक १९.१०.८३ व १.९.८७ प्रमाणे शासनाने २१ आजार अतितातडीचे आजार म्हणून घोषित केले आहेत. व त्या आजारासाठी शासकिय कर्मचाऱ्यास कोणत्याही खाजगी रुग्णालयात जाऊन उपचार करून घेण्याची परवानगी दिलेली आहे. अतितातडीच्या परिस्थितीत शासकिय रुग्णालयाचे कर्मचाऱ्यांच्या निवासस्थानाचे अंतर किंवा त्या रुग्णालयात उपचाराच्या सुविधा उपलब्ध होत्या किंवा नाही हे काहीही पडताळून पाहण्याची गरज नाही. याबाबत शासनाने उदारमतवादी धोरण ठरविले आहे. वैद्यकिय प्रतिपूर्तीचे देयक संबंधीताने सादर केल्यानंतर जिल्हा शल्य चिकित्सकांनी खाजगी रुग्णालयातून उपचार करून घेतलेला आजार शासन निर्णयाच्या १.९.८७ प्रमाणे कोणत्या क्रमांकावर येतो एवढेच प्रमाणीत करावयाचे आहे. व असे प्रमाणपत्र देऊन वैद्यकिय प्रतिपूर्तीचे देयक परत संबंधित विभागाकडे/कार्यालयाकडे पाठविणे आवश्यक आहे. देयकाच्या प्रत्येक प्रमाणपत्रावर (Voucher) जिल्हा शल्य चिकित्सकांची प्रतिस्वाक्षरीची गरज नाही. आरोग्य विभागाकडे वैद्यकिय प्रतिपूर्तीच्या देयकांची रक्कम मंजूर करण्याचे कोणतेही अधिकार नाहीत. असे असूनही बरेचदा संबंधित खात्याकडून प्रत्येक प्रमाणकावर (Voucher) जिल्हा शल्य चिकित्सकांची प्रतिस्वाक्षरीची मागणी

केली जाते. व रक्कम किती मंजूर करावी हे प्रमाणित करून देयके परत केली जाते. हे नियमाला धरून नाही.

जिल्हा शल्य चिकित्सकांनी देयकांत दर्शविलेला अतितातडीचा आजार शासन निर्णय दिनांक १.९.८७ अन्वये कोणत्या क्रमांकावर येतो असे प्रमाणित केल्यानंतर संबंधित खाते प्रमुखाने वीलाची रक्कम शासन निर्णय दिनांक १९.१०.१९८३ च्या आधिन राहून मंजूर करणे आवश्यक आहे.

शासन निर्णय क्रं. १९.१०.८४ प्रमाणे अतितातडीच्या औषध उपचाराच्या खर्चास रु. १० हजाराची मर्यादा घालून देण्यात आली आहे. या संचालनालयाकडे रूपये १० हजाराच्या रक्कमेपेक्षा जास्तीचे आहे असे कारण दाखवून ह्या कार्यालयाकडे देयक पाठविण्यात येतात. अशी विले संचालनालयाकडे न पाठविता संबंधित खात्याच्या विभाग प्रमुखांमार्फत शासनाकडे पाठविणे आवश्यक आहे.

जर एखादा जिल्हा शल्य चिकित्सकांच्या दिलेल्या निर्णयाने संबंधित कर्मचाऱ्याचे समाधान होत नसेल तर त्याबद्दलचे देयके संबंधित खाते प्रमुखा मार्फत मंत्रालयातील संबंधित सचिवाकडे पाठविणे आवश्यक आहे. अशा प्रकारचे अपील संचालक आरोग्य सेवाकडे स्विकारली जात नाहीत.

वैद्यकिय देय कार्यान्वीत करण्याचा प्रस्ताव शासनाकडे पाठविण्यात आला असून सध्या प्रकरण शासनाकडे आदेशास्तव प्रलंबित आहे.

शासकिय कर्मचाऱ्यास शासन निर्णय दिनांक १.९.८७ मध्ये दर्शविलेल्या फक्त २१ आजारासाठी खाजगी रुग्णालयात जाऊन उपचार करून घेता येतो. त्या व्यतिरिक्त कुठल्याही आजाराचे शासकिय कर्मचाऱ्याने शासकिय रुग्णालयातून उपचार करून घेणे आवश्यक आहे. दिनांक १.९.८७ च्या शासन निर्णयात समाविष्ट नसलेल्या आजारासाठी जर खाजगी रुग्णालयात जावून उपचार करून घेतले असतील तर अशी देयके प्रतिपूर्तीस पात्र ठरत नाहीत.

शासकिय कर्मचाऱ्यांनी वैद्यकिय प्रतिपूर्तीची सादर केलेली कागद पत्रे संशयित किंवा बनावट आहेत. असे संबंधित खाते प्रमुखास वाटत असेल तर अशा प्रकरणाची शहनिशा संबंधित खाते प्रमुखाने करणे व शासकिय नियमानुसार जिल्हा शल्य चिकित्सकांकडे योग्य त्या अभिप्रायासाठी पाठवावीत म्हणजे वैद्यकिय प्रतिपूर्तीची प्रकरणे योग्यरित्या त्वरीत निकाली निघू शकतील

स्वाक्षरी

संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई करिता

(३७)

सार्वजनिक आरोग्य विभाग,

शासन निर्णय क्र. एमएजी १०९२/१६९२/सीआर-२३३/९२/आरोग्य-७

दिनांक १९ डिसेंबर १९९२.

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. एमएजी १०८१/४९०७/पीएच-९ अ, दिनांक १९ ऑक्टोबर, १९८३ व पूरक पत्र क्र. एमएजी १०८१/४९०७/पीएच-९ अ, दिनांक १९ ऑक्टोबर, १९८४ आणि शासन निर्णय क्र. एमएजी १०८६/४९०७/आरोग्य ९, दिनांक १ सप्टेंबर, १९८७ नुसार शासकीय कर्मचाऱ्यांनी व त्यांच्या कुटुंबियांनी आकस्मिक निकडीच्या प्रसंगी खाजगी रुग्णालयात आंतररुग्ण म्हणून घेतलेल्या औषधोपचाराच्या खर्चाच्या प्रतिपूर्तीसाठी अनुक्रमे १३,५ व ३ अशा एकूण २१ आकस्मिक आजारांना मान्यता देण्यात आली आहे. त्यामध्ये आणखी २ आजारांचा समावेश येत आहे, तो खालील नमूद केल्याप्रमाणे

१. इपिलेप्सी (Epilepsy) 2. अँक्युट ग्लॅकोमा (Acute Glaucoma) यास्तव एकूण खाली नमूद केलेल्या २३ आजारांस या आदेशाद्वारे आकस्मिक निकडीच्या प्रसंगी औषधोपचार घेण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

(क्र. ६२ मध्ये दिलेल्या यादीतील सर्व २१ आजार अंतर्भूत)

वरील परिच्छेदानुसार देण्यात येणारी प्रतिपूर्ती शासन निर्णय क्रं. एमएजी १०८१/४९०७/पीएच- ९अ, दिनांक १९ ऑक्टोबर, १९८३ मध्ये दिलेल्या मार्गदर्शक तत्वानुसारच देण्यात येईल.

मात्र अशी प्रकरणे शासन निर्णय क्र. एमएजी १०८६/३४३७/आ-९, दिनांक ३० जुलै, १९८७ मध्ये नमूद केलेल्या संबंधित रुग्णालयांना व जिल्हा शल्यचिकित्सकांना सादर करण्यात यावीत. हे आदेश निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सही /-

सहसचिव, महाराष्ट्र राज्य

(३८)

शासकीय कर्मचाऱ्यांनी आकस्मिक निकडीच्या परिस्थितीत घेतलेल्या खाजगी रुग्णालयातील आंतररुग्ण उपचाराच्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्तीची कमाल मर्यादा वाढविण्याबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक**

**एमएजी /१०९१/३४५६/सीआर-३२०/९१/आरोग्य-७
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ : दिनांक : १४ जानेवारी, १९९३**

वाचा : १) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र:एमएजी/१०८१/४९०७/पीएच-९अ, दिनांक १९ ऑक्टोबर, १९८३.

२) शासन परिपत्रक, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र.:एमएजी/१०८१/४९०७/पीएच-९अ, दिनांक १९ ऑक्टोबर १९८५.

३) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र:एमएजी/१०८६/३४३७/पीएच-९, दिनांक ३० जुलै १९८७.

४) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र:एमएजी/१०८६/४९०७/आरोग्य-९, दिनांक १ सप्टेंबर १९८७.

५) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र:एमएजी/१०८९/६०८/आरोग्य-९, दिनांक १२ ऑक्टोबर १९८९.

६) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र:एमएजी/१०९२/१६९२/सीआर-२३३ /९२/आरोग्य-७, दिनांक १९ डिसेंबर १९९२.

शासन निर्णय :-

शासन निर्णय क्र:एमएजी/१०८१/४९०७/पीएच-९अ, दिनांक १९ ऑक्टोबर १९८३ आणि शासन निर्णय क्र:एमएजी/१०८९/६०८/आरोग्य-९, दिनांक १२ ऑक्टोबर १९८९ च्या अनुक्रमे परिच्छेद दोन नुसार शासकीय कर्मचाऱ्यांना व त्यांच्या कुटुंबियांना आकस्मिक निकडीच्या परिस्थितीत खाजगी रुग्णालयात आंतररुग्ण म्हणून घेतलेल्या उपचाराच्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती व्यक्तिगत प्रकरणामध्ये रु. १०,०००/- च्या एकूण आर्थिक कमाल मर्यादेच्या आधीन राहून अनुज्ञेय ठरविण्यात आली होती.

२. या शासन निर्णयाद्वारे शासन विनिर्दिष्ट आजारावर खाजगी रुग्णालयात आंतररुग्ण उपचारार्थ घेतलेल्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्तीची विहित रु. १०,०००/- ची कमाल मर्यादा प्रत्येक व्यक्तिगत प्रकरणामध्ये रु. २०,०००/- च्या एकूण आर्थिक कमाल मर्यादेच्या आधीन राहून वाढविण्यात येत आहे.

३. हे आदेश मा. मुख्यमंत्री, मंत्रीमहोदय, महाराष्ट्र विधान मंडळातील विरोधी नेते, महाराष्ट्र विधानसभेचे अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधान परिषदेचे सभापती, उपसभापती तसेच महाराष्ट्र विधानसभा/परिषदेचे विद्यमान सदस्य, माजी सदस्य व त्यांच्या कुटुंबियांना लागू करण्यात येत आहेत.

४. हे आदेश शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून अंमलात येतील. शासन निर्णय अंमलात आलेल्या दिनांकानंतरचे उपचारावरील सर्व प्रकरणे रु. २०,०००/- च्या कमाल मर्यादेच्या आधीन राहून शासन निर्णय क्र:एमएजी/१०८१/४९०७/पीएच-९अ, दिनांक १९ ऑक्टोबर १९८३ आणि शासन निर्णय क्र:एमएजी/१०८९/६०८/आरोग्य-९, दिनांक १२ ऑक्टोबर १९८९ मध्ये विहित केलेल्या मार्गदर्शक सूत्रानुसार अनुज्ञेय ठरविण्यात यावी. दिनांक १४-१-१९९३ पूर्वीची उपचारावरील सर्व प्रकरणे रु. १०,०००/- च्या कमाल मर्यादेच्या आधीन राहून निकाली काढण्यात यावी.

५. हा शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने आणि त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र: ८२४ /९२/सेवा-५, दिनांक २४ सप्टेंबर १९९२ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(भा.ल. निकम)

महाराष्ट्र शासनाचे अवर सचिव

(३९)

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग,

शासन निर्णय क्र. एमएजी १०९१/२५२०(सीआर-२२१/९१)/आरोग्य-७

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक २४ फेब्रुवारी, १९९३.

शासन निर्णय :- शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्र. एमएजी १०८६/४९०७/आरोग्य- ९, दिनांक २३ जून, १९८८ व दिनांक ३० एप्रिल, १९९१ अन्वये निर्गमित करण्यात आलेल्या आदेशासोबत जोडलेल्या कृत्रिम उपयंत्रे/साधने/उपकरणांच्या यादीमध्ये खाली नमूद करण्यात आलेल्या कृत्रिम उपयंत्रे/साधने/उपकरणांचा समावेश करण्यात येत आहे.

१. आय.व्ही.सेट्स (I.V. Sets)

२. स्कॅल्प व्हेनस नीडल (Scalp Veins Needle)

३. एक्स्ट्रा कॅप कॅथेटर (Extra Cap Catheter)

४. डिस्पोजेबल सिरिंज अँड नीडल (१० सी.सी. अँड २ सी.सी.) (Disposable Syringe and Needle 10 c.c. and 2 c.c.)

५. ऑल टाइप्स ऑफ इन्फ्युजन टु ट्रान्सफ्युजनस (All types of Infusion to Transfusion)

६. गार्ड वायर (टी शेप) (Guard Wire-T shape)

या उपयंत्रे/साधने/उपकरणांच्या खर्चाची प्रतिपूर्ती वरील शासन निर्णयात नमूद करण्यात आलेल्या अटीच्या अधीन राहून करण्यात यावी. सदर उपयंत्रे/साधने/उपकरणांचा समावेश केल्यानंतर एकूण प्रतिपूर्तीस पात्र उपयंत्रे/साधने/उपकरणांची यादी सोबतच्या सहपत्रात दर्शविल्याप्रमाणे असेल.

हे आदेश वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. १०३७/९२/सेवा-५, दिनांक २८ जानेवारी, १९९३ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सही/-

(भा.ल. निकम)

महाराष्ट्र शासनाचे अवर सचिव

**List of Equipments/ Appliances accompanied to
Government Resolution No. MAG-1086/4907/PH-9,
Dated 23rd June, 1988.**

Sr.No. Names of Artificial Appliances

1. Unilateral long leg brace without hip joint
2. Hip joint with pelvic band
3. Spinal Brace
4. Unilateral short leg brace
5. Shoe or Boot-Protective or aiding to paralysed or weak-leg.
6. Bilateral hip joint with pelvic band/weak leg.
7. Bilateral long leg Brace without hip joint
8. Bilateral short leg brace
9. Limbe-sacral or spinal support or back support
10. Taylor's Brace
11. Milwaukee brace
12. Mermaid Splint
13. Posterior Slab
14. Cervical Brace four post
15. Bigid Cervical Collar with head extension
16. Cervical Collar
17. Dynamic Splint (Aluminium)
18. Cook-up Splint (Plain-aluminium)
19. Cook-up Splint (Plastic) or long opponens
20. Turn Buckle Splint
21. Nuckle bender splint
22. Anterior knee Guard Splint
23. Denis Brown Splint
24. Congenital Talipus Equino Varus/Valugus Splint

25. Short Opponens P.V.C. (Plastic)
26. Knee Cage
27. Long Opponens with M/P. Fl. bar and finger
28. Extension (Plastic) Dynamic
29. Boot with C and E heel and arch support
30. C and E Heel
31. Arch Support
32. M.T. Pad
33. M.T.E. Raising
34. T. Strap
35. Sponge heel
36. Wedge 1/8
37. Universal raising 1"
38. Foot drop Split
39. Below knee prosthetics (P.T.B. type Prosthetics)
40. A.K. Prosthetics
41. Aluminium adjustable above knee right splint
42. Plastic shoulder abduction splint
43. Plaster of paris or Gypsona cast
44. Modified shoes
45. Below Elbow Prosthesis
46. Hooks
47. Cosmetic Hand
48. Splint for C.D.H.
49. Splint for elbow
50. Above Elbow and below elbow Prosthetics
51. Corset
52. Wheel Chair
53. Protective shoes with microcellular rubber without nails often with additional gadgets like adjustable springs and rockers.
54. Crutches
55. Walking iron with Palster Casts
56. Calipers
57. Braces
58. Artificial-limbs
59. Heart Pace Maker
60. Pulse Generator
61. Haemo Dyalisis.

* * * * *

(४०)

आरोग्य सेवा
परिपत्रक

का.क्र.जि.श.सा.स.रू.अ/वैद्यकिय ११७७५.८०१ कार्यालय जिल्हा शल्य
चिकीत्सक सामान्य रूग्णालय, अमरावती
दिनांक :- ३०.१०.९५

महाराष्ट्र सिव्हील मेडीकल कोड भाग १ मधील नियम १९.३८ व १९.३९ अन्वये जिल्हा शल्य चिकीत्सक हे तृतीय श्रेणी व चतुर्थ श्रेणी कर्मचाऱ्यांकरिता अधिकृत वैद्यकिय अधिकारी म्हणून घोषित आहेत. म्हणजेच जिल्हा शल्य चिकीत्सक हे तृतीय श्रेणी व चतुर्थ श्रेणी कर्मचाऱ्यांची वैद्यकिय तपासणीस सक्षम आहेत.

तसेच महाराष्ट्र नागरी सेवा नियम १९८२ (निवृत्ती वेतन) मधील नियम क्रमांक ७३ अन्वये ज्या कर्मचाऱ्यांचे मुळ वेतन सुधारीत वेतन श्रेणीत रूपये २२००/- पेक्षा कमी आहे अशा कर्मचाऱ्यांना "रूग्णता" (इनव्हॅलीड) सेवानिवृत्ती करीता वैद्यकिय प्रमाणपत्र देण्यात जिल्हा शल्य चिकीत्सक सक्षम आहेत. रूपये २२००/- पेक्षा जादा वेतन घेणारे कर्मचाऱ्यांचे रूग्णता सेवानिवृत्ती प्रमाणपत्र (इनव्हॅलीड) प्रकरण वैद्यकिय मंडळ के.श्री. वंसतराव नाईक शासकीय वैद्यकिय महाविद्यालय, यवतमाळ यांचे कडे परस्पर सादर करावे.

स्वा/-
जिल्हा शल्य चिकीत्सक
सामान्य रूग्णालय, अमरावती

* * * * *

(४१)

शासकीय कर्मचाऱ्यांना वैद्यकिय सुविधा हृदय शस्त्रक्रियांची प्रकरणे, हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया, अँजिओप्लास्टी शस्त्रक्रिया, मुत्रपिंड प्रतिरोपण शस्त्रक्रिया व रक्ताचा कर्करोग यावरील औषधोपचार, किंमती औषधे, उपकरणे इत्यादीसाठी लागणारा खर्च भागविण्यासाठी मिळणाऱ्या कमाल रू. ४५,००० अग्रीमाची मर्यादी रू. ७५,००० पर्यंत वाढविण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : एमएजी १०९५/सीआर ४५/आरोग्य-७

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक : १५ नोव्हेंबर, १९९७

वाचा : १) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी १०८३/४११९/पीएच-९अ, दिनांक २७ ऑगस्ट, १९८४

२) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी १०८४/४१५७/सीआर १५६/पीएच -९अ, दिनांक २९ एप्रिल, १९८५

३) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी १०८३/४११९/पीएच-९अ, दिनांक २१ ऑगस्ट, १९८५

४) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी १०८८/३८३७/आरोग्य-९, दिनांक २३ जानेवारी, १९८९

शासन निर्णय : शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक एमएजी १०८३/४११९/पीएच- ९, दिनांक २१ ऑगस्ट, १९८५ अन्वये संदर्भित अनुक्रमांक २ व ४ येथील शासन निर्णयानुसार खालील नमूद केलेल्या पाच गंभीर आजारावरील विशिष्टोपचार करून घेण्यास शासनाने मान्यता दिलेल्या खाजगी रूग्णालयातील किंमती औषधे, उपकरणे, औषधोपचार यावरील संभाव्य खर्च भागविण्यासाठी अनुज्ञेय ठरविलेल्या कमाल रूपये ४५,००० अग्रीमाची मर्यादा वाढविण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

१) हृदय शस्त्रक्रियांची प्रकरणे

२) हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया

३) अँजिओप्लास्टी शस्त्रक्रिया

४) मुत्रपिंड प्रतिरोपण शस्त्रक्रिया

५) रक्ताचा कर्करोग

२. उपरोक्त पाच गंभीर आजारावर शासकीय/शासन मान्यता प्राप्त खाजगी रूग्णालयात विशिष्टोपचार करण्यासाठी लागणाऱ्या उपकरणांची खरेदी, किंमती औषधे व औषधोपचार यावरील संभाव्य खर्च भागविण्यासाठी उपरोक्त शासन निर्णय, दिनांक २१ ऑगस्ट, १९८५ नुसार सध्या अस्तित्वात असलेल्या रूपये ४५००० इतक्या अग्रीमाची कमाल मर्यादा रूपये ७५,००० पर्यंत वाढविण्यास या शासन निर्णयान्वये मंजूर देण्यात येत आहे.

३. अग्रिम मंजूर करण्याबाबतचे सर्वसाधारण सुधारित नियम या शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट "अ" मध्ये दिलेले आहेत. या नियमातील तरतुदीनुसार अग्रिम मंजूर करण्यापूर्वी प्रस्तावाची सखोल छाननी करण्याची जबाबदारी संबंधित कर्मचाऱ्यांच्या नियंत्रक अधिकाऱ्याची राहिल.

४. हे आदेश, शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून अमलात येतील व त्या दिवसापर्यंत प्रलंबित प्रकरणांना लागू राहतील. यापूर्वी निर्गमित झालेल्या प्रकरणी उर्वरित अग्रिम मंजूर करण्याचे प्रस्ताव विचारात घेतले जाणार नाहीत.

५. सदर शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या सहमतीने त्यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ८९३/सेवा- ५, दिनांक २९ ऑक्टोबर, १९९७ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(मंगला सु. यादव)
महाराष्ट्र शासनाच्या अवर सचिव

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग
क्रमांक एमएजी १०९५/सीआर ४५/आरोग्य-७
दिनांक १५ नोव्हेंबर, १९९७ चे सहपत्र
परिशिष्ट-अ

नियम :- १(१) महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम १९६१ नुसार जे शासकिय कर्मचारी वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती मिळण्यास पात्र आहेत, अशा शासकिय कर्मचाऱ्यांना हे अग्रिम मंजूर करण्यात येईल.

१(२) अस्थायी शासकिय कर्मचाऱ्यांना दोन स्थायी कर्मचाऱ्यांचा जागिर घेणे आवश्यक आहे.

१(३) जर पति-पत्नी दोघेही शासकिय कर्मचारी असतील तर अग्रिम दोघापैकी एकालाच मंजूर करण्यात येईल.

नियम २ :- हे अग्रिम फक्त महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) नियम १९६१ नुसार शासन निर्णय, दिनांक २९ एप्रिल, १९८५ च्या तरतुदीअन्वये ज्या उपकरणांच्या खरेदीवरील व औषधोपचारावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय असेल तेव्हाच मंजूर करण्यात येईल.

नियम ३ :- शासकिय कर्मचाऱ्यांना आपल्या अग्रीमाच्या अर्जासोबत उपकरणांची खरेदी, किंमती औषधे व औषधोपचार यासाठी लागणारा संभाव्य खर्च व शस्त्रक्रियेची आवश्यकता दर्शविणारे शासकिय रूग्णालयाचे अथवा संबंधित आजारासाठी मान्यता देण्यात आलेल्या रूग्णालयाचे प्रमाणपत्र जोडणे आवश्यक आहे.

नियम ४ :- हे अग्रिम रूपये ७५,००० च्या कमाल मर्यादेपर्यंत अथवा उपकरणांची खरेदी, किंमती औषधे व औषधोपचार यावरील संभाव्य खर्च यापैकी जो कमी असेल तेवढ्या रकमेशी सिमित राहून मंजूर करण्यात येईल. सदर अग्रीमाची रक्कम संबंधित कर्मचाऱ्यास प्रत्यक्ष शस्त्रक्रियेच्या दिनांकापूर्वी जास्तीत जास्त १५ दिवस अगोदर देण्यात यावी.

नियम ५ :- नियमाचे योग्य पालन करूनच अग्रिम मंजूर करणे आणि ज्या कारणासाठी हे अग्रीम मंजूर झाले आहे, त्याच कारणासाठी व ज्या शासकिय अथवा शासनमान्य रूग्णालयात उपचार करण्यासाठी घेतले असेल तेथेच ते उपभोगात आणले गेले आहे, हे पाहण्याची जबाबदारी कार्यालय प्रमुखाची राहिल.

नियम ६ :- (अ) अग्रिम मंजूर झाल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या कालावधीत अग्रीमाची रक्कम वसूल करण्यात येईल अथवा शासकिय कर्मचाऱ्यास देय असलेल्या वैद्यकीय प्रतिपूर्तीच्या रकमेतून समायोजित करण्यात येईल.

(ब) जर अग्रीमाची संपूर्ण रक्कम वैद्यकीय प्रतिपूर्तीच्या देयकामधून वसूल होण्यासारखी नसेल तर उरलेली रक्कम शासकिय कर्मचाऱ्याच्या वेतनातून अथवा इतर देय रकमेतून एकाच हप्त्यात वसूल करण्यात येईल.

नियम ७ :- अग्रिम मंजूर झाल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या कालावधीत वसूल झाले नाही तर त्यावर घरबांधणी अग्रिमासाठी आदेश (admissible) असलेल्या व्याजाच्या कमित कमी दराने व्याज आकारण्यात येईल.

नियम ८ :- वरील नियमानुसार अग्रिम मंजूर करण्याचे अधिकारी महाराष्ट्र नागरी सेवा (सेवेच्या सर्वसाधारण शर्ती) नियम १९८१ च्या परिशिष्ट २ मध्ये नमूद केलेल्या विभाग प्रमुखांना राहतील.

मंगला सु. यादव
महाराष्ट्र शासनाचे अवर सचिव

* * * * *

(४२)

क्रमांक : एनजीसी-१०९८/वे.प्र./म.वि-३ शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१ दिनांक :- ११ ऑगस्ट १९९८

प्रति,
सर्व विभागीय
सहसंचालक (उच्च शिक्षण)

विषय :- अकृषी विद्यापीठे व संलग्न अशासकीय महाविद्यालये यातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना, शासकीय कर्मचाऱ्यांना अनुज्ञेय असलेल्या शासकिय व शासन प्राधिकृत रूग्णालयामध्ये वैद्यकिय उपचार करून घेणे व वैद्यकिय खर्चाची प्रतिपूर्ती...

संदर्भ :- १) शासन निर्णय क्रमांक एनजीसी/१२७२/१८१२८०/(२०६)/विशि-४ दि. ४ जून १९८५.

२) संचालनालयाचे क्र. एनजीसी १९८५/३१३३६/५ अ दि. १२.११.८६ चे परिपत्रक

उपरोक्त विषयी संदर्भाकृत ४ जून ८५ च्या शासन निर्णयामधील आदेशाच्या अनुषंगाने संचालनालयाकडून दि. १२/११/८६ च्या परिपत्रकाद्वारे सविस्तर मार्गदर्शक सूचना सर्व विभागीय कार्यालयांना काढण्यात आल्या होत्या. असे असतांना सुद्धा व वैद्यकिय खर्चाची प्रतिपूर्ती प्रकरणांची रीतसर छाननी न करता प्रस्ताव संचालनालयाकडे पाठविले जात आहेत त्यामुळे संबंधितांना प्रतिपूर्ती खर्चाची विले मंजूर करण्यास विनाकारण दिरंगाई होत असल्याचे आढळून आले आहे. वैद्यकिय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची प्रकरणे वेळीच मंजूर करण्याच्या दृष्टीने खालीलप्रमाणे मार्गदर्शक सूचना पुन्हा आपल्या माहितीसाठी निर्गमित करण्यात येत आहेत.

(अ) शासकिय रूग्णालये व शासनमान्य रूग्णालयात उपचार घेतलेल्या वैद्यकिय खर्चाची प्रतिपूर्ती :-

१) दिनांक ४ जून ८५ च्या शासन निर्णय अन्वये शासकिय कर्मचाऱ्यांना अनुज्ञेय असलेल्या शासन व शासन प्राधिकृत रूग्णालयामध्ये उपचार करून घेणे व वैद्यकिय खर्चाची प्रतिपूर्ती मंजूर करण्याची नियम महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकिय देखभाल) नियम १९६१ व त्यात वेळोवेळी झालेल्या सुधारणा कृषीतर विद्यापीठे व त्यांना संलग्नित अशासकीय महाविद्यालये यातील वेतन अनुदान योजनेखाली येणाऱ्या पूर्णवेळ शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना लागू करण्यात आले आहेत तसेच उपरोक्त निर्णयामध्ये अशा सुधारणा होतील त्याचे लाभ या कर्मचाऱ्यांना उपलब्ध करण्यात यावेत असेही शासनाने आदेश दिले आहेत.

२) वरील नियमानुसार शासकिय व शासन प्राधिकृत रूग्णालयामध्ये वैद्यकिय उपचार करून घेणाऱ्या लाभार्थ्यास वरील नियमानुसार संपूर्ण खर्चाची प्रतिपूर्ती करण्याची तरतुद आहे. त्या अनुसार शासन मान्य खाजगी रूग्णालयाचे संबंधी निर्गमित केलेले शासन आदेश खालील प्रमाणे आहेत.

अ) शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्र. एमएजी/१०८४/४१५/सीआर १५६/ एच-९ ए दि. २९.४.८५

ब) शासन निर्णय क्र. एमएजी-१०८६/४९०७/आ. ९ दि. १.९.८७

क) शासन निर्णय एमएजी १०८८/३८३७/आरोग्य-९ दि. २३ जानेवारी १९८९

उपरोक्त शासन निर्णय अन्वये शासन मान्य रूग्णालयात फक्त खालील ५ आजारास आजारांवर संपूर्ण खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय समजण्यात आलेली आहे.

- १) हृदय शस्त्रक्रियेची प्रकरणे
- २) हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रियेची प्रकरणे
- ३) मुत्रपिंड प्रतिरोपण शस्त्रक्रिया
- ४) रक्ताचा कर्करोग
- ५) अँजियोप्लास्टी शस्त्रक्रिया

वरील आजारावरील औषधोपचार उपरोक्त शासन निर्णयाद्वारे शासन मान्य खाजगी रूग्णालयात केलेला असल्यास त्यावरील संपूर्ण खर्च प्रतिपूर्तीस अनुज्ञेय असल्याने अशी प्रकरणे संचालनालयास मंजुरीसाठी पाठविणे आवश्यक आहे ही प्रकरणे पाठवितांना खालील बाबींची काटेकोरपणे छाननी करणे आवश्यक आहे.

अ) विवरण पत्र "अ" व "ड" अन्वये विहित केलेल्या प्रमाणपत्रामध्ये माहिती व्यवस्थित भरून संबंधित शासनमान्य रूग्णालयाच्या प्राधिकृत वैद्यकिय अधिकार्याची सही घ्यावी.

ब) वरील प्रमाणपत्रामध्ये नमूद केलेल्या खर्चाची सर्व कागदपत्रे (औषधांची मुळ विले व मुद्रांकित पावत्या / कॅश मेमो) देयकासोबत जोडणे आवश्यक आहे.

क) विवरण पत्र "ड" मधील प्रमाणपत्रामधील (ए) विभागात दिलेला खर्च शासनमान्य रूग्णालयाच्या विलामध्ये समावेश करण्यात आलेल्या खर्चाशी जुळणे आवश्यक आहे. तसेच भाग बी मध्ये दिलेल्या प्रत्येक औषध खरेदी वरील कॅश मेमो ची यादी प्रत्यक्ष खर्चासह देण्यात यावी.

ड) वरील व विभागात दर्शविलेली औषधे बाहेरून खरेदी केलेली असल्यास त्यावरील प्रत्येक कॅश मेमो शासन मान्य रूग्णालयातील प्राधिकृत वैद्यकिय अधिकाऱ्याने साक्षात्कृत केलेला असावा.

इ) वरील सर्व बाबींची रीतसर छाननी करून विवरण पत्र "अ" मध्ये विभागीय सहसंचालकांच्या स्तरावर माहिती भरून त्यावर शिफारस करण्यात यावी.

ई) वरील पाच आजाराच्या औषधोपचारासाठी संचालनालयाकडून अग्रीम मंजूर करण्यात आली असेल किंवा लाभार्थ्यांनी मा. प्रधानमंत्री निधीतून किंवा मा. मुख्यमंत्री निधीतून किंवा इतर संस्थेकडून मदत घेतली असल्यास या संबंधीची माहितीचा उल्लेख मदत घेतलेल्या किंवा अग्रीमाच्या रक्कमेसह प्रस्तावामध्ये सुस्पष्ट करण्यात यावा तसेच वरील आजाराच्या उपचारासाठी अग्रीम मंजूर करण्यात आलेली प्रकरणे अग्रीममंजूर झाल्याच्या दिनांकापासून कर्मचाऱ्यांना देय असलेल्या वैद्यकिय प्रतिपूर्तीच्या रकमेतून समायोजित करणे बंधनकारक आहे. त्यासाठी अशी प्रकरणे अग्रीम मंजूर झाल्याच्या दिनांकापासून सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्यात येतील याबद्दल दक्षता घेण्यात यावी.

(व) आकस्मिक निकडीच्या परिस्थितीत खाजगी रूग्णालयात आंतर रूग्ण म्हणून घेतलेल्या वैयक्तिक खर्चाची प्रतिपूर्ती :-

शासन निर्णय सा.आ. वि.प्र. एमएजी १०८९/६०८ आरोग्य-९ दि. १२ ऑक्टो. ८९ अनुसार शासकिय कर्मचाऱ्यास किंवा त्यांच्या कुटुंबियांना आकस्मिक निकडीच्या परिस्थितीत खाजगी रूग्णालयात आंतररूग्ण म्हणून घेतलेल्या उपचारांच्या वैद्यकिय खर्चाची प्रतिपूर्ती मंजूर करण्यासंबंधी निकश शासनाने विहित केले आहेत तसेच शासन निर्णय क्र. एमएजी १०९२/१६९२/सीआर- २३३/९२/ आरोग्य-७ दि. १९.१२.१९९२ च्या आदेशान्वये २३ आजारास आकस्मिक निकडीच्या प्रसंगी औषधोपचार घेण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे या प्रमाणे शासन निर्देशित आजारावर खाजगी रूग्णालयात आंतररूग्ण उपचारार्थ घेतलेल्या खर्चाची प्रतिपूर्ती प्रत्येक व्यक्तीगत प्रकरणामध्ये रू. २०,००० च्या एकूण आर्थिक कमाल मर्यादेच्या अधिन राहून अनुज्ञेय ठरविण्यात आली आहे. (शासन निर्णय क्र. एमएजी १०९१/४५६/सीआर-३२०/९२/आरोग्य ७ दि. १४ जानेवारी १९९३)

वरील आजारावरील वैद्यकीय खर्चाच्या प्रतिपूर्तीस दि. १२.१०.८९ च्या शासन निर्णयाद्वारे विहित केलेल्या नियमानुसार अनुज्ञेय असून त्यासाठी प्रत्येक व्यक्तीगत प्रकरणात रू. २०,००० ची एकूण आर्थिक कमाल मर्यादा विहित केलेली असल्याने अशी प्रकरणे महाराष्ट्र नागरीसेवा (वैद्यकिय देखभाल मधील तरतुदी अनुसार तपासून वैद्यकिय खर्चाची रू. २०,००० च्या कमाल मर्यादेत प्रतिपूर्ती विभागीय स्तरावरच निकालात काढण्यात यावीत जरी या प्रकरणात खर्च रू. २०,००० पेक्षा जास्त असला तरीही प्रस्तुत प्रकरणे रू. २०,००० च्या कमाल मर्यादेत निकली काढणे आवश्यक आहे.

वरील प्रमाणे दिलेल्या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करून फक्त वरील "अ" अनुसार शासकिय रूग्णालये व शासनमान्य रूग्णालयात उपचार घेतलेल्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती मंजूर करण्याचा प्रस्तावाचा त्यामध्ये दिलेल्या सूचनांनुसार रितसर छाननी करून स्वयंपूर्ण प्रस्ताव संचालनालयाकडे मंजुरीसाठी सादर करण्यात येतील याबद्दल कृपया यापुढे दक्षता घेण्यात यावी.

स्थळ प्रत शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण)

यांनी मान्य व सही केली आहे.

शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण) यांचे करिता

वैद्यकिय खर्चाची प्रतिपूर्ती मंजूर करण्यासाठी आवश्यक बाबींची यादी :-

- १) हरकतीच्या खर्चाची पूर्तता कार्यालयामार्फतच करावी.
- २) डीसचार्ज कार्ड सादर करावे/ओ.पी.डी. केसपेपर सादर करावा.
- ३) विडल टेस्ट पॅथॉलॉजीकल लॅब रिपोर्ट सादर करावा.
- ४) रूग्णालयाचे फॉर्म "क" मध्ये इनडोअर पीरीयड नाही.
- ५) फॉर्म "अ" व "ड" मध्ये आजार/कालावधी लिहिलेला नाही/चुकीचा दर्शविलेला आहे/डॉ. नांव सही, शिक्का नाही.
- ६) औषधोपचार करणाऱ्या वैद्यकिय अधिकाऱ्याकडून विहित नमुन्यातील फॉर्म व पावत्या वर स्वाक्षरी व शिक्का घेऊनच देयक सादर करावे.
- ७) फॉर्म "क" "ड" "अ" "ब" अपूर्ण आहे.
- ८) पावती क्र. — रक्कम रू. — च्या पावत्या पावत्या वहीत कालमर्यादेनंतरच्या आहेत.
- ९) इसीजी/एक्सरे/इनव्हेस्टीगेशन रिपोर्टस पाठवावेत.
- १०) कुटूंब मर्यादेत प्रमाणपत्र बीलासोबत नाही ते सादर करावे.
- ११) मूळ वेतन प्रमाणपत्र बीलासोबत नाही ते सादर करावे.
- १२) नमुना "अ" आणि "ब" तसेच "क" आणि "ड" प्रपत्रात दोन प्रतीत देयक सादर करावे.

- १३) देयकासोबत सरकारी रूग्णालय/प्राथमिक आरोग्य केंद्र/नगरपालिका/महानगरपालिका येथील प्रसूतीपूर्व नांव नोंदणी कार्ड सादर करावे.
- १४) फॉर्म "क" "ड" मध्ये अचून इनडोअर कालावधी घालवावा.
- १५) देयकासोबत रूग्णालयाचे इनडोअरचे वील नाही.
- १६) रूग्णालयाचे बीलास इनडोअर पीरीयड नाही.
- १७) रूग्णालयाचे वीलातील इनडोअर परी रीपड व फॉर्म "क" "ड" मधील कालावधीत तफावत आहे. अचूक इनडोअर पीरीयड घालावा.
- १८) देयकासोबत स्टॅम्प-रिसोट नाही.
- १९) पावती रू. ————— चा तपशील नाही.
- २०) "क" आणि "ड" प्रपत्रातील इनडोअर पीरीयडमध्ये तफावत आहे. अचूक इनडोअर पीरीयड घालूनच देयक सादर करावे.
- २१) रू. ————— पावतीवर तारीख/पेशंटचे नांव नाही.
- २२) देयकासोबत पाठविलेल्या प्रसूती पूर्व नांव नोंदणी कार्डवर संबंधीत रूग्णालयाच्या वैद्यकीय अधिकाऱ्याची सही, शिक्का नाही.
- २३) रूग्णालयाच्या इनडोअरचे तपशीलाचे वील सोबत नाही.
- २४) इनडोअर आऊटडोअर पोरीयडचा प्रस्ताव स्वतंत्र सादर करावा.
- २५) फॉर्म "क" व "ड" व पावत्यांवर संबंधीत रूग्णालयाचे शिक्का सील आवश्यक आहेत.
- २६) देयक अतिशय अयोग्य रीतीने सादर केलेले आहे.
- २७) "ब" वर एकूण खर्च दर्शविलेला नाही.
- २८) औषधामध्ये अल्कोहोल/टॉनिक नसल्याबाबतचे वैद्यकिय अधिकारी प्रमाणपत्र नाही.

* * * * *

(४३)

आरोग्य सेवा जा.क्र. सारूण/वै.दे/६३५९-९९/९९
कार्यालय, जिल्हा शल्य चिकित्सक सामान्य रूग्णालय, अमरावती
दिनांक :- २२.४.९९

प्रति,

उपकुलसचिव (प्रशा.)

अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

विषय :- वैद्यकिय देयके प्रमाणित करण्याबाबत.

या कार्यालयाचे असे निदर्शनास आले आहे की, कर्मचाऱ्यांचे व त्यांच्या कुटुंबियांचे वैद्यकीय प्रतिपूर्ती देयके आपले स्तरावर सर्व बाबींची शहनिशा न करता या कार्यालयाकडे सादर केली जातात परंतु सदर देयके तपासणीचेवेळी त्यामध्ये बऱ्याच त्रुटी आढळून येतात त्यामुळे सदर वैद्यकीय देयके या कार्यालयाकडून परत केली जातात व त्यामुळे देयके मंजूर होण्यास बराच विलंब होतो.

तेव्हा आपणास विनंती करण्यात येते की, सदर देयके या कार्यालयाकडे सादर करण्यापूर्वी खालील बाबतीत शहनिशा करूनच योग्य यंत्रणेमार्फतच वैद्यकिय प्रतिपूर्ती देयके या कार्यालयाकडे सादर करण्यात यावी ही विनंती.

- १) जिल्हा शल्य चिकित्सकांची पूर्व परवानगी घेतली आहे काय ?
- २) परिशिष्ट "एक" परिपूर्ण भरले आहे काय ?
- ३) परिशिष्ट अ,ब,क,ड परिपूर्ण असावे.
- ४) शासन निर्णय ३१.५.९१ मधील तरतुदीनुसार शासकिय रूग्णालयात प्रसूतीपूर्व नोंदणी कार्ड व तपासणी केली आहे काय ?
- ५) फक्त आकस्मिक कालावधीतील भरती व सुटी औषधोपचार अनुज्ञेय आहेत.
- ६) रोगनिदान ज्याचे आधारे करण्यात आले त्यांचे अहवाल.
- ७) डिसचार्ज कार्ड.
- ८) खाजगी उपचार करणारे वैद्यकीय अधिकारी हे शासकीय रूग्णालयात सेवा करित नसल्याबाबत त्यांचे प्रमाणपत्र.
- ९) खाजगी रूग्णालयात अदा केलेल्या रकमांचे छापील वील (पावती)
- १०) राज्याबाहेर उपचार घेतला असल्यास त्याबाबत महाराष्ट्र शासनाची/प्रधान कार्यालयाची मंजुरी घेऊन त्यांचे पत्र जोडावे.
- ११) गरज भासल्यास संबंधित रूग्णास तपासणी करिता बोलावण्यात येईल.
- १२) शक्यतोवर कर्मचाऱ्यांना शासकिय रूग्णालयात उपचार घेण्यास कळविण्यात यावे तसेच शासकिय कर्मचाऱ्यांच्या वैद्यकिय रजेबाबत मागील कालावधीतील खाजगी वैद्यकिय अधिकाऱ्यांचे प्रमाणपत्रावर प्रतिस्वाक्षरी करिता आपले कार्यालयाचे पत्र सोबत देण्यात यावे.

जिल्हा शल्य चिकित्सक,
सामान्य रूग्णालय, अमरावती.

* * * * *

(४४)

महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकिय देखभाल) नियम १९६९

आकस्मिकता उद्भवणाऱ्या २३ गंभीर आजारावर खाजगी रूग्णालयात विशिष्टोपचारावरील वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती..... सुधारित वेतनगट आणि दराबाबत.....

महाराष्ट्र शासन : सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक एमएजी-१०९९/प्र.क्र. ४०/आरोग्य-३ : मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ : दिनांक : २९ जुलै, १९९९.

- वाचा : १) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक : एमएजी १०८१/४९०७/आ-९, दिनांक १९ ऑक्टोबर १९८३.
 २) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक : एमएजी १०८४/४१५७/सीआर १५६/आरोग्य-९, दिनांक २९ एप्रिल, १९८५.
 ३) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक : एमएजी १०८६/४९०७/आरोग्य-९, दिनांक २३/६/१९८८.
 ४) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक : एमएजी १०८८/३८३७/आरोग्य-९, दिनांक २३/१/१९८९.
 ५) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक : एमएजी १०८६/४९०७/आरोग्य-९, दिनांक : १२ ऑक्टोबर, १९८९.
 ६) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक : एमएजी १०९१/२५६५/सीआर- २११/आरोग्य-७, दिनांक १७ फेब्रुवारी १९९२.
 ७) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक : एमएजी १०९२/१६९२/सीआर २३३/९२ आरोग्य-७, दिनांक १९.१२.१९९२
 ८) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक : एमएजी-१०९१/३४५६/सीआर ३२० /९१/आरोग्य-७, दिनांक १४.१.१९९३.
 ९) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक : एमएजी-१०९१/२५२०/(सीआर २२१/९१)/आरोग्य-७, दिनांक २४.२.१९९३.

प्रस्तावना :- शासकिय कर्मचारी व त्यांच्या कुटुंबियांना महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकिय देखभाल) नियम १९६९ मधील तरतुदींच्या अधिन राहून, शासन विनिर्दिष्ट आकस्मिकता उद्भवणाऱ्या २३ आजारावर खाजगी रूग्णालयात केलेल्या उपचारावरील वैद्यकीय खर्चाची वेतन गटानुसार अनुज्ञेय ठरविण्यात आलेल्या टक्केवारीप्रमाणे परंतु प्रत्येक प्रकरणी रु. २०,०००/- च्या कमाल मर्यादेत प्रतिपूर्ती केली आहे. अशा प्रकरणी झालेल्या वैद्यकिय खर्चाची प्रतिपूर्ती करतांना शस्त्रक्रिया, चाचण्या, औषधोपचारार्थ केलेल्या खर्चाची वेतन गटासाठी अनुज्ञेय ठरविलेल्या टक्केवारीनुसार परिगणना होत असली तरी, रूग्णालयात रहाण्यास खर्च परिगणित करतांना वेगळी पद्धत अवलंबिली आहे.

वैद्यकिय खर्चाची प्रतिपूर्ती करण्याच्या सध्याच्या अस्तित्वात असलेल्या पद्धतीत सुधारणा करण्याच्या दृष्टीने प्रामुख्याने खालील चार प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होते.

- १) पाचव्या वेतन आयोगाच्या शिफारशी नुसार सुधारित वेतनश्रेणीच्या अनुषंगाने मासिक मूळ वेतन गट निश्चित करणे.
- २) रूग्णालयीन वास्तव्याचा खर्च परिगणित करण्याची सध्या अस्तित्वात असलेली काहीशी क्लिष्ट पद्धत सोपी करण्याच्या दृष्टीने उपाय योजना करून परिगणनेची नवीन पद्धत अस्तित्वात आणणे.
- ३) रूग्णालयीन वास्तव्यावरील खर्चाची परिगणना करण्यासंदर्भात नविन पद्धत
- १) हृदय शस्त्रक्रियांची प्रकरणे २) हृदय उपमार्ग शस्त्रक्रिया ३) अँज्जिओप्लास्टी शस्त्रक्रिया ४) मुत्रपिंड प्रतिरोपण शस्त्रक्रिया ५) रक्ताचा कर्करोग या पाच गंभीर आजारावरील विशिष्टोपचारांच्या प्रकरणी अंमलात आणणे.
- ४) अति दक्षता कक्षावरील (आय.सी.यु.कक्ष) सध्या अनुज्ञेय नसलेला खर्च अनुज्ञेय ठरवून त्या कक्षातील वास्तव्यावरील खर्चाचा परिगणना करतांना अंतर्भाव करणे.

उपरोक्त सर्व मुद्दे विचारात घेऊन पूर्वीचे ह्या संदर्भातील आदेश रद्द करून विनिर्दिष्ट २३ आकस्मिक आजारा व वर नमूद केलेल्या ५ गंभीर आजारावरिल विशिष्टोपचारासाठी वैद्यकिय खर्चाची प्रतिपूर्ती करतांना सुधारित मासिक मूळ वेतन गट निश्चित करून रूग्णालयातील वास्तव्यावरील व अति दक्षता कक्षावरील खर्चाची परिगणना करण्याची नवीन अमलांत आणण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :- उपरोक्त वैद्यकिय खर्चाची प्रतिपूर्ती व परिगणनेची नवीन पद्धत अमलात आणण्यासाठी सध्या अस्तित्वात असलेल्या पद्धतीसंबंधीचे शासन निर्णय सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्रमांक एमएजी १०८९/६०८/आरोग्य-९, दिनांक १२ ऑक्टोबर, १९८९ अंशतः व शासन निर्णय क्रमांक एमएजी १०९१/२५६५/सीआर २९१/आरोग्य-७, दिनांक १७ फेब्रुवारी १९९२ या शासन निर्णयान्वये पूर्णतः रद्द करण्यात येत आहे.

पाचव्या वेतन आयोगाच्या शिफारशीनुसार दि. १ जानेवारी, १९९६ पासून सुधारित वेतनश्रेणी लागू करण्यात आल्या आहेत. परिणामी शासन विनिर्दिष्ट २३ आकस्मिक आजारांवर खाजगी रूग्णालयात आंतररूग्ण कालावधीतील औषधोपचारासाठी केलेल्या खर्चाची प्रतिपूर्ती आत पुढील सुधारित मासिक मूळ वेतन गटानुसार अनुज्ञेय ठरेल.

तक्ता "अ"

पूर्वीचे मासिक मूळ वेतन	सुधारित मासिक मूळ वेतन	औषधोपचारावरील खर्चाच्या प्रतिपूर्तीची रक्कम
१) रु. २८००/- पर्यंत	रु. ८४००/- पर्यंत	औषधोपचारावरील प्रत्यक्ष खर्चाच्या ९० टक्के
२) रु. २८०१ ते रु. ३५००/- पर्यंत	८४०१/- ते रु. १०,५०० पर्यंत	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ८५ टक्के
३) रु. ३५०१/- व त्यापेक्षा जास्त	रु. १०,५०१/- व त्यापेक्षा जास्त	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ८० टक्के

वरील प्रकरणी शासन मान्य तसेच खाजगी रूग्णालयातील वास्तव्याचा खर्च संबंधित कर्मचाऱ्याचा वेतनगट लक्षात न घेता, खाली दर्शविल्याप्रमाणे त्याने प्रत्यक्ष वास्तव्य केलेल्या कक्षाच्या प्रकारासमोर विहित केलेल्या मर्यादित अनुज्ञेय ठरेल.

तक्ता "ब"

अ.क्र.	खाजगी रूग्णालयातील वास्तव्याचा प्रकार रक्कम	वास्तव्यावरील खर्चाची प्रतिपूर्ती करावयाची
१)	जनरल (सर्व सामान्य कक्ष) वॉर्ड व ८० टक्के	वेतनाच्या टप्प्याप्रमाणे ९० टक्के, ८५ टक्के
२)	जनरल वॉर्डच्या (सर्वसामान्य कक्षाच्या) बाजूचा बाथरूम नसलेला कक्ष	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ७५ टक्के
३)	बाथरूमसह स्वतंत्र कक्ष	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ६५ टक्के
४)	बाथरूमसह डबल बेड कक्ष	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ६० टक्के
५)	बाथरूमसह वातानुकूलित कक्ष	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ५० टक्के
६)	अतिदक्षता कक्ष (आय.सी.यु.कक्ष)	प्रत्यक्ष खर्चाच्या ५० टक्के

२. प्रस्तावनेत नमुद केलेल्या ५ गंभीर आजारांवर शासनाने संपूर्ण खर्चाच्या प्रतिपूर्तीसाठी मान्यता दिलेल्या खाजगी रूग्णालयात उपचार घेतल्यास तेथील आंतररूग्ण कालावधीतील औषधोपचारावरील खर्चाची १०० टक्के प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय राहिल. तसेच या ५ गंभीर आजारावर विशिष्टोपचारासाठी केलेल्या खर्चाची प्रतिपूर्ती करताना सध्या अनुज्ञेय नसलेल्या अतिदक्षता कक्षावरील (रिकव्हरी रूम) संपूर्ण खर्चाची प्रतिपूर्ती अनुज्ञेय ठरविण्यास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे. तसेच या ५ गंभीर आजारासाठी अतिदक्षता कक्षात असताना रूग्णाच्या नांवावर असलेल्या पूर्वीचा कक्ष देखील उपरोक्त "ब" तक्त्यावरील दर्शविलेल्या आकारानुसार अनुज्ञेय राहिल.

३. काही खाजगी रूग्णालयांमध्ये वास्तव्याचे प्रकार दर्शविण्यासाठी वेगवेगळ्या शब्दांचा वापर केला जातो. उदा. एए, एसी, स्पेशल, डिलक्स इत्यादी या सांकेतिक शब्द प्रयोगामुळे वास्तव्यासाठी नेमक्या कोणत्या सुविधा दिल्या जातात याचा बोध होत नाही. अशावेळी रूग्णाचे वास्तव्य वर विहित केलेल्या वास्तव्याच्या कोणत्या प्रकारात होते व कोणत्या प्रकाराशी समकक्ष होते, याबाबतचे संबंधित खाजगी रूग्णालयांच्या प्राधिकृत वैद्यकिय अधिकाऱ्यांचे प्रमाणपत्र उपलब्ध करणे अत्यावश्यक राहिल व ही जबाबदारी संबंधित शासकिय कर्मचाऱ्यांची राहिल.

हे आदेश शासन निर्णय निर्गमित झालेल्या दिनांकापासून अमलात येतील. परंतु दिनांक १.१.१९९६ ते या आदेशाच्या दिनांकापर्यंतच्या कालावधीत औषधोपचार घेतलेल्या अनिर्गित प्रकरणांना हे आदेश लागू राहतील. मात्र निर्मित प्रकरणे पुनः उघडून कार्यवाही करण्यात येऊ नये.

शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग क्रमांक : एमएजी-१०८१/४९०७/आ-९, दिनांक १९ ऑक्टोबर, १९८३ व शासन निर्णय क्र. एमएजी-१०८४/४१५७/सीआर-१५६/आरोग्य-९, दिनांक २९ एप्रिल, १९८५ च्या आदेशातील उर्वरित तरतुदी त्यामध्ये वेळोवेळी केलेल्या सुधारणांसहीत यापुढेही चालू राहतील.

सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांनी हा शासन निर्णय, त्यांच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील सर्व कार्यासने व कार्यालये यांना कळविण्याची व्यवस्था करावी.

सदर शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या सहमतीने त्यांचा अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक वैद्य/२०२/सेवा- ५, दिनांक २८ जुलै, १९९९ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

सही/-
(प्रीतम आठवले)
महाराष्ट्र शासनाचे उप सचिव

(४५)

विद्यापीठे व संलग्नित अनुदानित महाविद्यालये शासकीय कर्मचाऱ्यांप्रमाणे सुविधा १. रजा २. वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती
३. अतिरिक्त कामाबद्दल वेतन ४. आगावू वेतनवाढी ५. कालबद्ध पदोन्नती
६. अनुकंपा तत्वावर नोकरी

महाराष्ट्र शासन : उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन निर्णय एनजीसी १२९९/४८७१/विशि-४ : मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक :- २८ जानेवारी, २०००

- वाचा :-** १. शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. एनजीसी १२७९/१६३३९२/(१०७)/३२, सेल, दिनांक १५ डिसेंबर, १९७९
२. शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. युएसजी ११८२/(७२०)/ युनि-४, दिनांक ३० नोव्हेंबर, १९८२.
३. शासन निर्णय, शिक्षण व सेवायोजन विभाग क्र. एनजीसी १२७९/१८१२८०(२०६)/विशि-४, दिनांक ४ जून, १९८५.
४. शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. एनजीसी १५९५/९४३२/(३०५४)/विशि-४, दिनांक २९ सप्टेंबर, १९९५.
५. शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. युएसजी १८९५/(३१८९)/विशि-४, दिनांक १५ मे १९९६.
६. शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. एनजीसी १७९४/५०४४/(२८७०)/विशि-४, दिनांक १४ नोव्हेंबर, १९९६.
७. शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. एनजीसी/१२९५/५७८१७/प्रकरण क्र. ३१०९/विशि-४, दिनांक २८ नोव्हेंबर, १९९६.
८. शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. एनजीसी १८९२/(२२५९)/विशि-४, दिनांक ५ डिसेंबर, १९९६.
९. शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. एनजीसी १२९५/५७८१७/प्रकरण क्र. ३१०९/विशि-४, दिनांक २७ जानेवारी, १९९७.
१०. शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र. युएसजी १२९४/२९१२-अ/विशि-४, दिनांक २९ मार्च, १९९७.
११. शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र. एनजीसी १७९४/१८०९/(२९७६)/विशि-४, दिनांक ८ ऑक्टोबर, १९९७.
१२. शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र. एनजीसी १७९४/१८०९/(२९७६)/विशि-४, दिनांक २३ मार्च, १९९८.
१३. शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र. एनजीसी १५९७/२१४३/(४४०९)/विशि-४, दिनांक २६ मे, १९९८.

प्रस्तावना :- प्राथमिक व माध्यमिक शिक्षणाबरोबर उच्च शिक्षणाच्या सोई विस्तृत प्रमाणावर उपलब्ध करून शिक्षणाला उत्तेजन देण्याचे व त्यासाठी खाजगी संस्थांना अधिकाधिक वाव देण्याचे धोरण शासनाने ठरविले आहे. हे धोरण राबविण्यासाठी विद्यापीठे व अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना १००% वेतन योजना शासनाने लागू केली आहे. त्याच बरोबर शासकीय कर्मचाऱ्यांना ज्या सोयी सुविधा देण्यात येतात त्याच योग्य त्या फेरफारांसह विद्यापीठे व त्यांना संलग्नित अशासकीय महाविद्यालये यांतील वेतन अनुदान योजनेखाली येणाऱ्या पूर्णवेळ शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांनाही शासनाने लागू केल्या आहेत. वरील प्रमाणे नमूद केलेल्या शासन निर्णयाद्वारे विद्यापीठे व अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना देण्यात येणाऱ्या सवलतीचे संकलन करण्याचा प्रश्न विचाराधीन होता. त्याप्रमाणे संकलित आदेश एकत्रितरित्या खालीलप्रमाणे पुन्हा प्रसूत करण्यात येत आहेत.

शासन निर्णय

१. रजेच्या सवलती :-

अ) शासन आता असे आदेश देत आहे की, शासकीय कर्मचाऱ्यांना अनुज्ञेय असलेली रोखीने अर्जित रजा सवलती योग्य त्या फेरफारासह कृपितर

विद्यापीठ व त्यांना संलग्नित अशासकीय महाविद्यालये यातील वेतन अनुदान योजनेखाली येणाऱ्या पूर्णवेळ शिक्षकेतर कर्मचारी यांना लागू करण्यात याव्यात.

ब) राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांना (१) स्वग्रामी जाण्यासाठी रजा प्रवास सवलत व (२) चार वर्षातून एकदा राज्यात कोठेही जाण्यास रजा प्रवास सवलत योजना लागू केला आहे. राज्य शासनाच्या धर्तीवर विद्यापीठे व संलग्नित अशासकीय अनुदानित कला, विज्ञान, वाणिज्य, शिक्षणशास्त्र, विधी, अनुदानित अशासकीय अभियांत्रिकी/तंत्र शास्त्र महाविद्यालये व तंत्र निकेतने/तंत्र पदविका संस्था इत्यादि महाविद्यालयातील वेतन अनुदान योजनेखाली येणाऱ्या पूर्णवेळ शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांना लागू करण्यास शासनाची मंजूरी देण्यात येत आहे.

शासकीय कर्मचाऱ्यांना या योजनेच्या सवलतीचा लाभ मिळण्यासाठी ज्या अटी व शर्ती आहेत त्याच अटी व शर्ती विद्यापीठे व संलग्नित महाविद्यालयातील कर्मचाऱ्यांना या सवलतीचा लाभ मिळण्यासाठी लागू राहतील. तसेच शासन असेही आदेश देते आहे की, उपरोक्त नियमांमध्ये जशा सुधारणा होतील त्यांचे लाभ या कर्मचाऱ्यांना उपलब्ध करण्यात यावेत.

क) राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांना वेळोवेळी शासनाकडून निर्गमित होणाऱ्या आदेशानुसार मिळणाऱ्या सोयी सवलती विद्यापीठे व संलग्नित महाविद्यालयातील कर्मचाऱ्यांना जशाच्या तशा देण्याचा शासनाचा निर्णय आहे. राज्य शासकीय महिला कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत प्रसूती रजेच्या विद्यमान तरतुदीमध्ये सुधारणा करण्यात आल्या आहेत. ते विचारांत घेऊन शासन या आदेशान्वये विद्यापीठे व संलग्नित महाविद्यालयातील महिला कर्मचाऱ्यांच्या प्रसूती रजा मंजूर करण्याबाबत परिशिष्ट "एक" मध्ये दिल्याप्रमाणे आदेश देत आहे.

ड) प्राचार्य पदास अर्जित रजा :- मान्यता व अनुदानित अशासकीय महाविद्यालयातील प्राचार्यांचा समावेश "शिक्षक" संवर्गात होतो. परंतु दीर्घ सुटीच्या काळात प्राचार्यांना प्रशासकीय कारणास्तव दीर्घ सुटीचा लाभ घेण्यात प्रतिबंध करण्यात आला तर त्यांना अर्जित रजा देय होते. शासन आता असे आदेश देत आहे की मान्यता व अनुदान प्राप्त अशासकीय महाविद्यालयातील प्राचार्यांना प्रशासकीय कारणास्तव दीर्घ सुटीचा लाभ घेण्यापासून प्रतिबंध करण्यात आला असेल तर त्यांना महाराष्ट्र नागरी सेवा (रजा) नियम १९८१ च्या नियम ५२, नियम ५४, नियम ६८ मधील विहित केलेल्या तरतुदीनुसार अर्जित रजेचे लाभ मंजूर करण्यात यावेत. मात्र अर्जित रजा साठविण्याची कमाल मर्यादा २४० दिवस एवढी राहिल.

दीर्घ सुट्ट्यांच्या कालावधीत, प्राचार्य महाविद्यालयात उपस्थित असल्याचे प्रमाणपत्र संबंधित विभागीय सहसंचालक (उच्च शिक्षण) यांचेकडे प्राचार्यांच्या सेवा पुस्तिकेसह सादर करणे संस्था प्रमुखावर बंधनकारक राहिल. विभागीय शिक्षण सहसंचालक, उच्च शिक्षण, यांना सेवा पुस्तिकेत योग्य त्या नोंदी घेऊन सेवा पुस्तिका महाविद्यालयात परत पाठविल्या जातील याची खात्री करून घेणे त्यांच्यावर बंधनकारक राहिल. हे आदेश २९ मार्च, १९९७ या दिनांकापासून लागू राहतील. या आदेशाचा फायदा पूर्वीच्या कालावधीसाठी ग्राह्य धरला जाणार नाही.

२. वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती :-

शासन असे आदेश देत आहे की, महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय सवलती) नियम १९६१ व त्यात वेळोवेळी झालेल्या सुधारणांमध्ये (परिशिष्ट-२-इंग्रजी रूपांतरात दर्शविल्याप्रमाणे) शासकीय व शासन प्राधिकृत रूग्णालये यामध्ये वैद्यकीय उपचार करून घेणे व वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती या शासकीय कर्मचाऱ्यांना

मिळणाऱ्या सवलती योग्य त्या फेरफारासह कृपितर विद्यापीठे व त्यांना संलग्नित अशासकीय महाविद्यालये यांतील वेतन अनुदान योजनेखाली येणाऱ्या पूर्णवेळ शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना लागू करण्यात याव्यात. शासन असेही आदेश देत आहे की, उपरोक्त नियमामध्ये जशा सुधारणा होतील, त्यांचे लाभ या कर्मचाऱ्यांना उपलब्ध करण्यात यावेत.

३. दोन किंवा अधिक पदावर नियुक्त्यांच्या कालावधीतील अतिरिक्त वेतन/ विशेष वेतन :-

विद्यापीठे व संलग्नित महाविद्यालयातील कर्मचाऱ्यांच्या वेतनात १ जानेवारी, १९८६ पासून सुधारणा करण्यात आली असल्याने व शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या अतिरिक्त कार्यभाराबद्दल विशेष वेतन देण्यात येते हे विचारात घेऊन शासन आता असे आदेश देत आहे की विद्यापीठे व संलग्नित महाविद्यालयातील कर्मचाऱ्यांनी स्वतःच्या पदाव्यतिरिक्त दुसऱ्या पदाचा कार्यभार धारण केला असेल तर अशा दुसऱ्या पदाकरीता यापुढे त्या पदाच्या संभाव्य वेतनाच्या १० टक्के दराने परंतु दरमहा रूपये ५००/- एवढ्या मर्यादेपर्यंत अतिरिक्त वेतन विशेष वेतन घेण्यास परवानगी देण्यात येत आहे.

४. अतिउत्कृष्ट कामाबद्दल आगावू वेतनवाढी :-

शासन असे आदेश देत आहे. अतिउत्कृष्ट कामाबद्दल आगाऊ वेतनवाढीच्या संदर्भात शासकीय सेवकांना लागू केलेले आदेश योग्य त्या फेरफारासह विद्यापीठे व महाविद्यालयातील शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना जसेच्या तसे लागू करण्यात यावेत. कर्मचाऱ्यांना आगावू वेतनवाढी देण्याबाबतचे प्रस्ताव विद्यापीठांनी स्वतःच्या व त्यांच्याशी संलग्नित असणाऱ्या महाविद्यालयातील कर्मचाऱ्यांच्या संदर्भात ही एकत्रित कार्यवाही करून विभागीय शिक्षण सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांना सादर करावेत. विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांनी शासकीय कर्मचाऱ्यांबाबत सामान्य प्रशासन विभागाच्या शासन परिपत्रक क्र. एसआरव्ही १०६९/डी, दिनांक २६ जून, १९७० व क्रं. एसआरव्ही १०८३/सीएन/१६-आठ, दिनांक ६ सप्टेंबर, १९८३ व शासन निर्णय क्र. एसआरव्ही १०७०/सीएन-१२७-७९-आठ, दिनांक ४ डिसेंबर, १९७९ चे आदेश लक्षात घेऊन प्रस्तावाची छाननी करून कर्मचाऱ्यांच्या आगावू वेतनवाढी देण्याबाबतच्या विद्यापीठे व महाविद्यालयांतील प्रस्तावांना मान्यता देण्याबाबतची कार्यवाही करावी.

५. कालवद्ध पदोन्नती :

शासन असे आदेश देत आहे की शासकीय सेवेतील गट क व गट ब (वर्ग ३ व ४) संवर्गातील कर्मचाऱ्यांना पदोन्नतीच्या संधी उपलब्ध नसल्यामुळे असलेली कुंठितता घालविण्यासंबंधीची कालवद्ध पदोन्नती योजना लागू केली आहे ती योजना विद्यापीठे व संलग्नित महाविद्यालयातील तसेच अशासकीय अनुदानित पदवी व पदविका स्तरावरील तंत्र शिक्षण संस्थांतील वर्ग ३ व वर्ग ४ च्या सेवकांना लागू करण्यात यावी.

या पदोन्नती योजनेचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे :-

गट क व ड (पूर्वीचे वर्ग ३ व ४) मधील पदधारकांना १२ वर्षांच्या नियमित सेवेनंतर त्यांच्या पदोन्नती साखळीतील वरच्या पदावरील वेतनश्रेणी देण्यात येईल. ज्या कर्मचाऱ्यांना पदोन्नती साखळीतील पदावर पदोन्नतीसाठी पद अस्तित्वात नाही अशा कर्मचाऱ्यांना या निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट-३ मध्ये दर्शविण्यात आल्यानुसार वरिष्ठ वेतनश्रेणी देण्यात येईल. या योजनेची प्रमुख वैशिष्ट्ये व अंमलबजावणीची कार्यपद्धती खालीलप्रमाणे आहे :

अ) ही योजना १ ऑक्टोबर, १९९४ पासून अमलांत येईल.

ब) या योजनेअंतर्गत वरिष्ठ वेतनश्रेणी मिळण्यासाठी पदोन्नतीसाठी विहित कार्यपद्धती जेष्ठता, पात्रता, अर्हता, परीक्षा, विभागीय परीक्षा (जेथे आहे तेथे) या बाबींची पूर्तता करणे आवश्यक आहे.

क) सरळ सेवेने प्रविष्ट झालेल्या अथवा पदोन्नतीने नियुक्त झालेल्या कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत एकवेळ या योजनेअंतर्गत १२ वर्षांनंतरच्या नियमित सेवेनंतर वरिष्ठ वेतनश्रेणी अनुज्ञेय असेल.

ड) ज्या कर्मचाऱ्यांना यापूर्वी दोनपेक्षा जास्त पदोन्नती मिळालेल्या आहेत अशा कर्मचाऱ्यांना या योजनेअंतर्गत वरिष्ठ वेतनश्रेणी मिळणार नाही.

ई) गट ड मधील (वर्ग-४ मधील) कर्मचाऱ्यांना या योजनेअंतर्गत गट क मधील (वर्ग-३ मधील) वेतनश्रेणी म्हणे रु. ९५०-१४०० दिली तरी त्यांचे नेवानिवृत्तीचे वस ६० वर्षे देय राहिल. मात्र गट क मधील अन्य वरिष्ठ पदावर त्यांना पदोन्नती मिळाल्यास त्यांचे सेवानिवृत्तीचे वय ५८ वर्षे राहिल. गट क मधील पदधारकांना ब मधील राजपत्रित पदावर (वर्ग-२) पदोन्नती देण्यासाठी या योजनेअंतर्गत विचार केला जाणार नाही.

म) या पदोन्नतीमुळे जबाबदारी आणि कर्तव्ये यात वाढ होत नसली तरी नियमित पदोन्नती प्रमाणे वेतन निश्चितीत लाभ देण्यात येईल. मात्र वेतननिश्चितीत मिळालेला हा लाभ त्याच वेतनश्रेणीत कार्यात्मक पदोन्नती मिळाल्यावर पुन्हा देय होणार नाही.

न) जर कर्मचाऱ्यास विशेष वेतन मिळत असेल तर या योजनेखाली पदोन्नतीनंतर कर्मचाऱ्यास मूळ वेतनश्रेणीतील विशेष वेतन अनुज्ञेय राहणार नाही.

व) या योजनेअंतर्गत पदोन्नती मिळाली तरी कर्मचाऱ्याचे नाव कनिष्ठ (मूळ) संवर्गाच्या जेष्ठता सूचीत राहिल आणि सेवा प्रवेश नियमातील तरतूदीनुसार उपलब्ध रिक्ततेत योग्य वेळी नियमित पदोन्नतीसाठी त्यांचा विचार करण्यात येईल. नियमित पदोन्नतीस अपात्र ठरविलेल्या कर्मचाऱ्यांस या योजनेचा लाभ मिळणार नाही. त्याचप्रमाणे नियमित पदोन्नती नाकारलेल्या कर्मचाऱ्यास देखील या पदोन्नतीचा लाभ मिळू शकणार नाही. या आधीच त्यांना पदोन्नती दिली असल्यास मूळच्या पदावर पदावनत करण्यात येईल. तशा आशयाचे बंधपत्र कर्मचाऱ्यांना लिहून द्यावे लागेल. मात्र देण्यात आलेल्या आर्थिक लाभांची वसूली केली जाणार नाही.

शासकीय सेवकाबाबत करण्यात आलेला खुलासा योग्य फेरफारासह परिशिष्ट ४ म्हणून जोडण्यात आला आहे.

६. अनुकंपा तत्वावर नियुक्ती :

विद्यापीठे व संलग्नित अनुदानित अशासकीय महाविद्यालयातील शिक्षक/ शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या सेवेत असतांना झालेल्या मृत्यूमुळे किंवा मानसिक अथवा शारीरिक विकृतीमुळे वैद्यकीय कारणास्तव मुदतपूर्व सेवानिवृत्त झालेल्या कर्मचाऱ्यांच्या नातेवाईकास अनुकंपा तत्वावर नियुक्ती देण्यास शासन मान्यता देत आहे.

(२) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग क्र. अकंपा १०९५/प्र.क. ३४-अ/आठ, दिनांक २३.८.१९९६, ११.९.१९९६ आणि २४.९.१९९६ व क्रमांक अकंपा १०९६/प्र.क. ६७/९६/आठ, दिनांक २०.१२.१९९६ अन्वये, अनुकंपा तत्वावरील नियुक्तीचा मूळ योजनेत काही बदल करण्यात आले आहेत. हे बदल विचारात घेता, शासन निर्णय उच्च व तंत्र शिक्षण आणि सेवायोजन विभाग क्र. एनजीसी १५९५/९४२३/(३०५४)/विशि-४, दिनांक २९.९.९५ मधील विद्यापीठ व संलग्नित अनुदानित अशासकीय महाविद्यालयातील अनुकंपा तत्वावरील नेमणूक योजनेत काही बदल करण्यात येत असून त्यानुसार सुधारित परिशिष्ट-५ सोबत जोडले आहे.

(३) ज्या विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन कर्मचाऱ्यांना वैयक्तिक कायदानुसार एकापेक्षा जास्त विवाह करण्यास प्रतिबंध नसेल अशा कर्मचाऱ्यांना एकापेक्षा जास्त पत्नी हयात असल्यास ज्या पत्नीला किंवा तिच्या मुलाला/अविवाहित मुलीला अनुकंपा तत्वावर नियुक्ती द्यायची आहे त्या व्यतिरिक्त अन्य पत्नीचे ना-हरकत प्रमाणपत्र घेणे आवश्यक आहे.

(४) गट क मधील पदावर अनुकंपा तत्वावर नियुक्तीसाठी पात्र असणाऱ्या कर्मचाऱ्याला पदाच्या उपलब्धतेअभावी गट ड मधील पदावर नियुक्ती दिल्यास पद उपलब्ध होताच गट क मधील पदावर त्याला प्राधान्याने नियुक्ती देण्यात यावी. अशी नियुक्ती सरळसेवा नियुक्तीने भरण्यात येणाऱ्या पदावरील समजण्यात यावी. मात्र गट ड मधील पदावर अनुकंपा योजनेअन्वये नियुक्ती देण्याच्या आदेशात तसा स्पष्ट उल्लेख करण्यात यावा. तसे करण्यात आले असेल तरच गट क मधील पदावर नियुक्ती देता येईल.

(५) अनुकंपा तत्वावर लिपिक-टंकलेखक पदावर नियुक्ती देण्यात आलेल्या उमेदवारांना टंकलेखनाचे विहित वेगमर्यादेचे शासकीय वाणिज्य प्रमाणपत्र प्राप्त करून घेण्यास २ वर्षांची मुदत पुढील अटीच्या अधीनस्त देण्यात यावी.

अ) विहित कालावधीत हे प्रमाणपत्र सादर न केल्यास नियुक्ती संपुष्टात आणण्यात येईल अशी अट नियुक्ती आदेशात नमूद करण्यात यावी.

ब) दिनांक १६ ऑक्टोबर, १९९३ च्या आदेशानुसार ज्या लिपिक-टंकलेखकांच्या नियुक्ती ११ महिन्यात विहित टंकलेखन प्रमाणपत्र सादर न केल्याने संपुष्टात आणल्या गेल्या आहेत त्यांनी आवश्यक प्रमाणपत्र प्राप्त केले असल्यास त्यांना पुन्हा नियुक्ती देण्यात यावी.

क) दिनांक १६.१०.१९९३ नंतर ज्या लिपिक-टंकलेखकांनी टंकलेखनाचे प्रमाणपत्र ११ महिन्यात प्राप्त केलेले नाही तथापि, त्यांच्या नियुक्त्या पुढे चालू ठेवण्यात आल्या आहेत, त्यांच्या सेवा समाप्त करण्यात याव्यात.

ड) कोणत्याही कारणास्तव दोन वर्षांपेक्षा अधिक मुदतवाढ अनुज्ञेय असणार

नाही हा कालावधी संपताच नियुक्ती संपुष्टात आणावी.

ई) मृत कर्मचाऱ्यांच्या विधवेच्या बाबतीत दोन वर्षात टंकलेखनाचे प्रमाणपत्र प्राप्त करून घेणे कौटुंबिक जबाबदारीमुळे शक्य होत नसल्याने मुदत वाढ देण्याची विनंती संबंधित विधवेकडून करण्यात येते. याचा सर्वकष विचार करून शासनाने असा निर्णय घेतला आहे की, मृत कर्मचाऱ्यांच्या विधवेच्या बाबतीत टंकलेखनाचे विहित वेग-मर्यादेचे प्रमाणपत्र प्राप्त करून घेण्यास मूळ नियुक्तीच्या दिनांकापासून दोन वर्षांनंतर एक वर्षाची मुदतवाढ खालील अटींच्या अधीन राहून देण्यात यावी.

(१) संबंधित कर्मचाऱ्याने दोन वर्षात टंकलेखनाच्या परीक्षेसाठी उपलब्ध चार संधीपैकी किमान तीन संधीचा लाभ घेतलेला असणे आवश्यक आहे.

(२) उपरोक्त सवलत मृत शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या केवळ विधवा कर्मचाऱ्यास लागू राहिल. कुठल्याही परिस्थितीत त्या पुढील कालावधीत मुदतवाढ मिळणार नाही.

(३) तसेच ही सवलत वैद्यकीय कारणास्तव अकाली सेवानिवृत्त होणाऱ्या कर्मचाऱ्यांच्या पत्नीस देखील लागू राहिल.

(४) या वाढीव कालावधीत देखील टंकलेखनाची परीक्षा उत्तीर्ण न होऊ शकणाऱ्या कर्मचाऱ्यांच्या सेवा समाप्त करण्यात याव्यात. तसा उल्लेख मुदतवाढीच्या आदेशातच करण्यात यावा.

(५) वरील अटीत वसणाऱ्या प्रस्तावांच्या बाबतीत अशी मुदतवाढ देण्याचे प्राधिकार संबंधित नियुक्ती प्राधिकार्यांना देण्यात येत आहेत.

फ) लिपिक-टंकलेखक पदावरील नियुक्ती टंकलेखनाच्या वेगमर्यादेच्या प्रमाणपत्रा अभावी संपुष्टात आणण्यात आलेल्या उमेदवाराच्या कुटुंबास आर्थिक हलाखीत रहावे लागू नये या उद्देशाने त्याचा गट ड मधील नियुक्तीसाठी पदाची उपलब्धता विचारात घेऊन नव्याने नियुक्ती देण्याबाबत विचार करण्यात यावा. मात्र अशा रितीने गट ड मधील पदावर नियुक्ती स्वाकारल्यानंतर कुठल्याही परिस्थितीत गट क मधील पदासाठी त्याचा विचार करता येणार नाही. ही बाब त्यांना नियुक्तीपूर्वी स्पष्ट करावी.

६. मृत वैद्यकीय कारणास्तव अकाली सेवानिवृत्त होणाऱ्या विद्यापीठ/महाविद्यालयीन कर्मचाऱ्यांच्या नातेवाईकांना अनुकंपा तत्वावर नियुक्तीच्या योजनेची माहिती देण्याची जबाबदारी संबंधित आस्थापना अधिकाऱ्यांची (विद्यापीठांसाठी कुलसचिव व महाविद्यालयांसाठी प्राचार्य) राहिल. आस्थापना अधिकाऱ्याने अनुकंपा तत्वावर नियुक्तीच्या योजनेची माहिती विद्यापीठीय/महाविद्यालयीन कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबियांना त्वरित उपलब्ध करून द्यावी. (सोबत नमुना माहितीसाठी जोडला आहे.)

७. यापूर्वी जी प्रकरणे पूर्वीच्या नियमानुसार निकाली काढण्यात आली आहेत. अशा प्रकरणांची या आदेशानुसार पुनतपासणी करण्याच आवश्यकता नाही. तथापि प्रलंबित प्रकरणे निकालात काढतांना उपरोक्त तरतूदी विचारात घेऊन कार्यवाही करण्यात यावी.

महाराष्ट्र अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित महाविद्यालये शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या सेवाविषयक (शर्ती व अटी) नियम १९८४ मधील यासंबंधातील विद्यमान तरतूदी या शासन निर्णयातील तरतूदीपुरत्या सुधारण्यात याव्यात असे मानण्यात यावे. उपरोक्त नियमामध्ये रितसर सुधारणा यथावकाश करण्यात याव्यात.

या प्रित्यर्थ येणारा खर्च खालील लेखा शीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

अ) २२०२-सर्वसाधारण शिक्षण-०३-विद्यापीठीय व उच्च शिक्षण-१०२-विद्यापीठांना सहाय्य (एक) व (ए) सर्व साधारण शिक्षणासाठी विद्यापीठांना अनुदान.

ब) २२०२-सर्वसाधारण शिक्षण-०३ विद्यापीठीय व उच्च शिक्षण-१०४-अशासकीय महाविद्यालयांना व संस्थांना सहाय्य (एक) (ए) अशासकीय महाविद्यालयांना सहाय्य (एक) विनसरकारी वाडःमय विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालयांना अनुदाने.

हे आदेश संदर्भाधिन आदेशात सामान्य प्रशासन विभाग व वित्त विभागाने दिलेल्या पूर्वसंमती विचारांत घेऊन निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने

(अ.भा.भट्टलवार)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

परिशिष्ट-१

महिला कर्मचाऱ्यांना प्रसूती रजा :-

अ) प्रसूती रजेचा अर्ज केल्याच्या दोन किंवा दोन पेक्षा कमी हयात मुले असलेल्या कायम सेवेतील कायम सेवेत नसलेल्या व कमीत कमी १ वर्ष सतत सेवेत असलेल्या त्याचप्रमाणे ३३ महिन्याची सतत सेवा केलेल्या कार्यव्यापी आस्थापनेवरील किंवा उक्त्या दराने अथवा रोजंदारीवर परिश्रमीत देण्यात येणाऱ्या महिला कर्मचाऱ्यांना सक्षम अधिकारी रजा सुरु झाल्याच्या तारखेपासून ९० दिवसांच्या कालावधीइतकी प्रसूती रजा मंजूर करू शकेल.

ब) महिला कर्मचाऱ्याने मागणी केल्यास प्रसूती रजेला जोडून वैद्यकीय प्रमाणपत्र सादर न करता कमाल १ वर्षांच्या कालावधीपर्यंत (६० दिवसापर्यंत) परिवर्तित व अर्जित रजा धरून) देय व अनुज्ञेय रजा घेण्यास परवानगी देता येईल.

क) गर्भपात, गर्भस्त्राव आणि गर्भसमापन अधिनियम १९७१ अन्वये घडवून आणलेला गर्भपात यांच्याबाबतीत महिला कर्मचाऱ्याला तिच्या संपूर्ण सेवेच्या कालावधीमध्ये (किती मुले हयात आहेत हे विचारात न घेता) कमाल ४५ दिवस इतकी प्रसूती रजा अनुज्ञेय राहिल.

ड) गर्भपात इ. कारणास्तव महिला कर्मचाऱ्यास विश्रांतीसाठी जास्त कालावधीची आवश्यकता असेल तर देय व अनुज्ञेय रजा मंजूर करून अनुपस्थितीचा कालावधी नियमित करता येईल.

इ) हे आदेश अंमलात आल्यानंतर गर्भपात इ. कारणास्तव प्रसूती रजा मंजूर करतांना पूर्वी उपभोगण्यात आलेली अशा प्रकारची प्रसूती रजा विचारात घेऊ नये.

२. महाराष्ट्र अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित महाविद्यालये (शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या सेवाविषयक शर्ती व अटी) नियम १९८४ मधील नियम ३४ च्या इतर तरतूदी पूर्वीप्रमाणेच राहतील.

३. शासकीय महिला कर्मचाऱ्यांच्या बाबतीत मूल दत्तक घेतलेल्या महिला कर्मचाऱ्यास एक वर्षापर्यंत किंवा मुलाचे एक वर्ष पूर्ण होईल तो दिनांक, यापैकी जो अगोदरचा दिनांक असेल त्या दिनांकापर्यंत देय व अनुज्ञेय रजा (वैद्यकीय प्रमाणपत्र सादर न करता ६० दिवसापर्यंत परिवर्तित रजा व अर्जित रजा धरून) घेण्यास परवानगी देणे व मूल दत्तक घेतानांच्या दिनांकाला जर मूल नसेल वा एकूच मूल हयात असेल त्यांना ही सवलत देण्याचे आदेश दिनांक २८.७.१९९५ च्या आदेशान्वये लागू केले आहेत. हे आदेश जसेच्या तसेच अकृषि विद्यापीठे व संलग्नित महाविद्यालयातील महिला कर्मचाऱ्यांना या आदेशान्वये लागू करण्यात येत आहे.

४. हे आदेश दिनांक १५ मे, १९९६ पासून अंमलात येतील.

NUTA BULLETIN (Official Journal of NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION) CHIEF EDITOR : Prof. A.G.Somvanshi, Shankar Nagar, AMRAVATI-444 606. EDITOR : Prof. S.S. Gawai 1, Abhinav State Bank Colony, Chaprashi Pura, Camp, AMRAVATI 444 602. PUBLISHER : Prof. S.R. Kalmegh, Lahari Apartment, Keshao Colony, Camp, AMRAVATI 444 602. Type Setting at NUTA Bulletin Office, Phundkar Bhavan, Behind Jain Hostel, Maltekadi Road, Amravati-444 601. PRINTED AT Bokey Printers, Gandhi Nagar, Amravati. (M.S) REGD NO. MAHBIL/2001/4448 Licenced to post without prepayment LICENCE NO. NR/ATI/78/2002 Name of the Posting office : R.M.S. Amravati. Date of Posting : 05.08.2002

If Undelivered, please return to : NUTA Bulletin Office, Phundkar Bhavan, Behind Jain Hostel, Maltekadi Road, Amravati-444 601.

To,.....

.....

.....

.....

.....

NUTA BULLETIN (Official Journal of NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION) **CHIEF EDITOR** : Prof. A.G.Somvanshi, Shankar Nagar, AMRAVATI-444 606. **EDITOR** : Prof. S.S. Gawai 1, Abhinav State Bank Colony, Chaprashi Pura, Camp, AMRAVATI 444 602. **PUBLISHER** : Prof. S.R. Kalmegh, Lahari Apartment, Keshao Colony, Camp, AMRAVATI 444 602. Type Setting at NUTA Bulletin Office, Phundkar Bhavan, Behind Jain Hostel, Maltekadi Road, Amravati-444 601. **PRINTED AT** Bokey Printers, Gandhi Nagar, Amravati. (M.S) **REGD NO. MAHBIL/2001/4448** Licenced to post without prepayment **LICENCE NO. NR/ATI/78/2002** Name of the Posting office : **R.M.S. Amravati.** Date of Posting : **05.08.2002**

If Undelivered , please return to : NUTA Bulletin Office, Phundkar Bhavan, Behind Jain Hostel, Maltekadi Road, **Amravati-444 601.**

To,.....
.....
.....
.....
.....